

Uchwała nr...../2019
Rady Miasta Sucha Beskidzka
z dnia.....

w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2020 - 2025.

Na podstawie art. 18 ust.1 ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku , poz.506 z późniejszymi zmianami) , art.16 b ust. 1 , art.17 ust.1 , pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku , poz. 1507 z późniejszymi zmianami) Rada Miasta Sucha Beskidzka uchwała **co następuje:**

§1

Uchwała się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2020 – 2025 , która stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sucha Beskidzka.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr ...

Rady Miasta w Suchej Beskidzkiej

z dnia ...

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE SUCHA BESKIDZKA NA LATA 2020 - 2025

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Sucha Beskidzka, 2019 r.

SPIS TREŚCI

I. Wstęp i procedura tworzenia strategii	2
II. Społeczno – gospodarcze uwarunkowania strategii	4
II.1. Charakterystyka gminy i prognoza demograficzna	4
II.2. Podmioty gospodarcze	7
II.3. Poziom życia ludności	9
II.4. Rodziny	11
II.5. Zasoby mieszkaniowe	15
II.6. Rynek pracy	17
II.7. Ochrona zdrowia	20
II.8. Edukacja i wychowanie	23
II.9. Sport i rekreacja	26
II.10. Organizacje pozarządowe	29
II.11. Kultura	30
II.12. Charakterystyka systemu pomocy społecznej	32
II.13. Bezpieczeństwo publiczne	37
II.14. Infrastruktura, transport i komunikacja	39
II.15. Ochrona środowiska	41
III. Diagnoza sytuacji społecznej	45
III.1. Kwestia osób ubogich	49
III.2. Kwestia osób bezdomnych	52
III.3. Kwestia osób bezrobotnych	55
III.4. Kwestia osób starszych, niepełnosprawnych i długotrwale lub ciężko chorych	60
III.5. Kwestia rodzin i dzieci	64
III.6. Kwestia osób uzależnionych	68
IV. Założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2020 – 2025	72
IV.1. Cel Strategiczny nr 1 – Skuteczny i zintegrowany system pomocy społecznej	73
IV.2. Cel Strategiczny nr 2 – Integracja społeczna i zawodowa osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	75
V. Ramy finansowe strategii	83
VI. Monitoring i EWALUACJA	83
VII. SPIS TABEL	84
VIII. SPIS WYKRESÓW	85

I. WSTĘP I PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych jest jednym z podstawowych narzędzi polityki społecznej, albowiem to właśnie gmina jest podstawową jednostką struktury samorządowej, w swej specyfice najbliższą problemom zwykłego człowieka. Opracowane strategii rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zaangażowania Gminy Sucha Beskidzka w identyfikację niekorzystnych zjawisk występujących wśród lokalnych społeczności, a także próbą systemowego podejścia do przeciwdziałania owym zjawiskom, przy uwzględnieniu posiadanych zasobów i możliwości. Pamiętać należy, iż nie jest możliwym rozwiązanie wszystkich problemów zgłaszanych przez mieszkańców. Dzięki niniejszemu dokumentowi wyznaczone zostały priorytety działań na najbliższe lata.

Opracowanie niniejszego dokumentu, jest realizacją obowiązku samorządu gminy wynikającego z zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507, z późn. zm.). Ów akt prawny stanowi, iż do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

Art. 17, ust. 1, pkt. 1 „opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”

Ustawa precyzuje również, że strategia rozwiązywania problemów społecznych powinna zawierać diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie:

- ✓ celów strategicznych projektowanych zmian,
- ✓ kierunków niezbędnych działań,
- ✓ sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
- ✓ wskaźników realizacji działań.

Głównym zadaniem strategii pozostaje wyrównywanie szans społecznych mieszkańców. Realizacja tego zadania jest możliwa poprzez współpracę lokalnych podmiotów działających w obszarze polityki społecznej w obserwowaniu potrzeb i problemów mieszkańców, reagowaniu na zmieniającą się sytuację społeczną i dostosowywaniu do niej swoich działań. Koordynacja realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych spoczywa, zgodnie z art.110, ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507, z późn. zm.), na Ośrodku Pomocy Społecznej.

Niniejsza strategia została utworzona z uwzględnieniem ram prawnych i wartości zapisanych w takich aktach prawnych jak:

- ✓ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
- ✓ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- ✓ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- ✓ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.
- ✓ Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- ✓ Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.
- ✓ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

- ✓ Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ✓ Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie dużej rodziny
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- ✓ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- ✓ Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
- ✓ Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.
- ✓ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
- ✓ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
- ✓ Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.
- ✓ Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (przyznawanie i wypłata dodatku energetycznego).
- ✓ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych
- ✓ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ✓ Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych.
- ✓ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych.
- ✓ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Wykorzystano rozwiązania zawarte w programach gminnych (tj. Program Wspierania Rodziny dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2018 – 2020, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 - 2021, roczne programy współpracy Gminy Sucha Beskidzka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Sucha Beskidzka na lata 2015 – 2025, Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sucha Beskidzka na rok 2019, Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sucha Beskidzka na rok 2019), a także strategicznych dokumentach na poziomie powiatu, województwa i kraju. Dokonano analizy dokumentów i ich wpływu na lokalną społeczność.

Po wtóre metodyka pracy nad opracowaniem strategii obejmowała analizę danych dotyczących sytuacji społecznej udostępionych i będących w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej, Urzędu Miasta Sucha Beskidzka, Powiatowego Urzędu Pracy w Suchoj Beskidzkiej, Komendy Powiatowej Policji w Suchoj Beskidzkiej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Suchoj Beskidzkiej oraz danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Po trzecie, wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego i przeprowadzono anonimowe badanie ankietowe wśród mieszkańców miasta. Rozprowadzono ponad 600 sztuk ankiety, z czego do analizy powróciło 213 kopii.

Zastosowanie powyższych kroków pozwoliło na przygotowanie diagnozy aktualnej sytuacji społecznej gminy, a także prognozy jej prawdopodobnych zmian. Powyższa diagnoza została wzbogacona przez dokonanie analizy SWOT w zakresie poszczególnych zjawisk. W dalszej kolejności ustalono cele strategiczne oraz kierunki priorytetowych działań, sposoby realizacji strategii oraz wskaźniki realizacji działań.

II. SPOŁECZNO – GOSPODARCZE UWARUNKOWANIA STRATEGII

W niniejszym rozdziale opisowi podlegają społeczno-gospodarcze uwarunkowania strategii, które stanowią tło do diagnozy problemów społecznych oraz planowanych celów i działań.

Ocena większości z niniejszych uwarunkowań została włączona do narzędzia badawczego niniejszej strategii, jakim była Ankieta - „Sytuacja społeczna Gminy Sucha Beskidzka w opinii mieszkańców”.

II.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY I PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Gmina Sucha Beskidzka jest gminą miejską, położoną w południowo – zachodniej części województwa małopolskiego. W niewielkiej odległości od miasta znajdują się takie ośrodki przemysłowo – gospodarcze i miejscowości turystyczne jak Kraków (ok. 58 km), Bielsko – Biała (56 km) czy Zakopane (75 km). Miasto usytuowane jest w ujściu Stryszawki do Skawy i ze wszystkich stron otoczone zalesionymi pasmami Beskidu Żywieckiego, Makowskiego i Małego. Położenie geograficzne miasta jest atrakcyjne pod względem turystycznym.

Sucha Beskidzka jest stolicą powiatu suskiego, w skład którego wchodzi dziewięć jednostek samorządu terytorialnego. Graniczy od strony południowej z gminą Zawoja, od zachodniej z gminą Stryszawa, od północnej z gminą Zembrzyce, a od wschodniej z miastem i gminą Maków Podhalański.

Powierzchnia gminy wynosi 27,65 km², co stanowi około 4% powierzchni powiatu. Na terenie miasta zlokalizowanych jest jednak większość instytucji publicznych obsługujących mieszkańców całego powiatu, tj. Starostwo Powiatowe, Powiatowa Komenda Policji, Powiatowa Komenda Straży Pożarnej, Szpital Rejonowy, Sąd Rejonowy, Powiatowe Biuro Pracy, Urząd Skarbowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Nadleśnictwo, Agencja Rynku Rolnego, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, banki, placówki oświatowe itp. Sucha Beskidzka pełni zatem rolę swoistego centrum administracyjno – gospodarczego regionu, a zarazem stanowi ważny węzeł komunikacyjny. Przez miasto przebiega droga krajowa nr 28 oraz droga wojewódzka nr 946. Krzyżują się tu także trasy linii kolejowych.

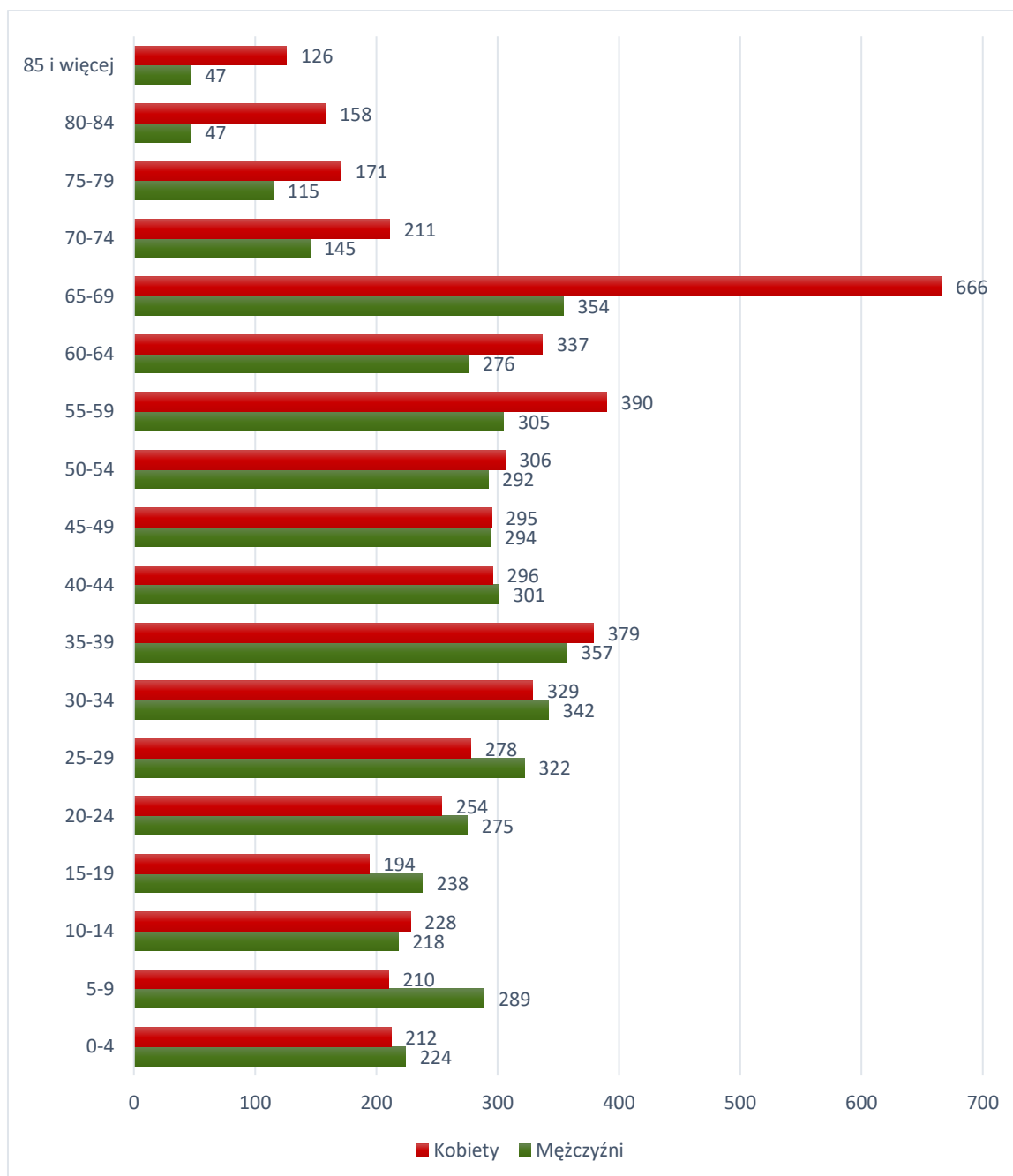
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego ludność Gminy Sucha Beskidzka na dzień 31.XII.2018 r. wynosiła 9 165 osób, co stanowi 10,8 % ludności powiatu (84 255). Gmina Sucha Beskidzka zajmuje pierwsze miejsce w powiecie pod względem gęstości zaludnienia. W mieście na 1 km² przypada 331 mieszkańców, podczas gdy średnia dla powiatu w tej kategorii wynosi 123 osoby.

Niestety obie z wymienionych wyżej danych statystycznych od kilku lat notują spadki. Stale zmniejsza się ludność gminy i w konsekwencji gęstość jej zaludnienia. W przeciągu czterech lat miastu „ubyło”, aż 267 mieszkańców, a na 1 km² zamieszkuje obecnie średnio o 10 osób mniej, niż w roku 2015. Opisane tendencje prezentuje poniższa tabela:

Tabela 1. Dane statystyczne dot. ludności Gminy Sucha Beskidzka (źródło: dane GUS).

Wybrane dane statystyczne dot. gminy	2015	2016	2017	2017
Ludność	9432	9365	9295	9165
Ludność na 1 km ²	341	339	336	331

Gminę Sucha Beskidzka zamieszkuje więcej kobiet niż mężczyzn. Pod względem współczynnika feminizacji Sucha Beskidzka zajmuje drugie miejsce w powiecie, za Gminą Miejską Jordanów. Średnio na 100 mężczyzn w Suchoj Beskidzkiej przypada 106 kobiet (średnia dla powiatu 102).

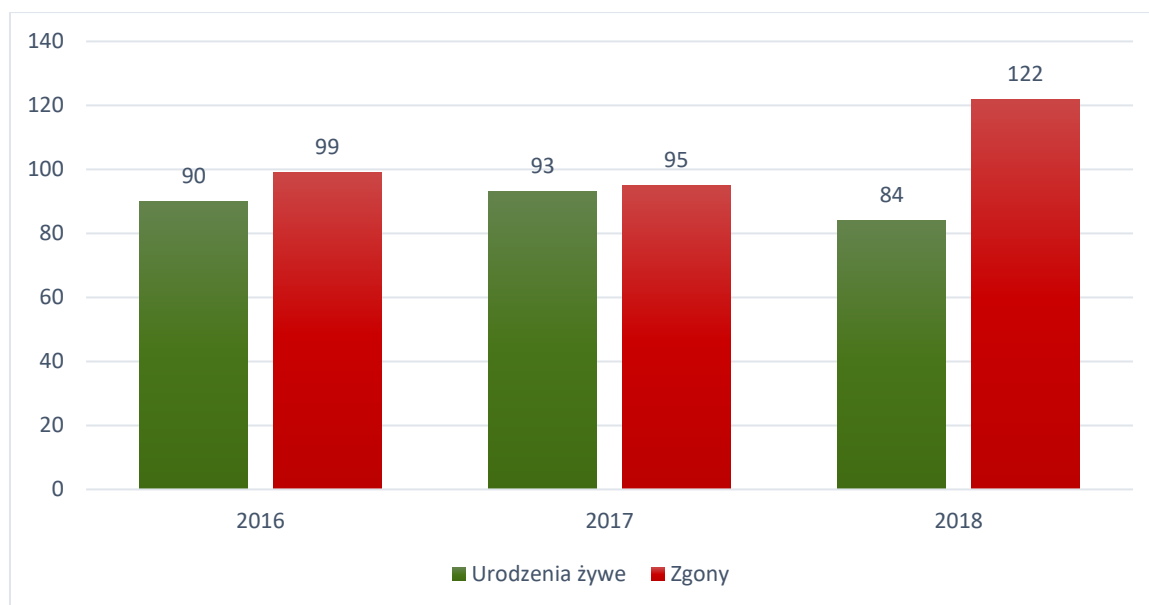
Wykres 1. Ludność Suchoj Beskidzkiej w 2018 r., wg. płci i wieku (Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).

Powyższy wykres ukazuje, iż statystycznie wśród dzieci, młodzieży i młodych dorosłych w Suchoj Beskidzkiej (do 34 r.ż.) dominują mężczyźni. Grupa dorosłych między 35 a 54 r.ż. jest najmniej zróżnicowana pod względem płci, natomiast wśród osób po 55 r.ż. zdecydowanie dominują kobiety.

Tabela 2. Procentowy udział osób wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w ludności miasta Sucha Beskidzka w latach 2015 – 2018 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).

	2015	2016	2017	2018
Przedprodukcyjny	18,4	17,9	17,7	17,8
Produkcyjny	61,9	61,7	60,9	60,2
Poprodukcyjny	19,7	20,4	21,4	22,1

Z niewielkimi wyjątkami co roku zmniejsza się udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym wśród mieszkańców Gminy Sucha Beskidzka, natomiast zwiększa się udział osób w wieku poprodukcyjnym. Przyczynia się do wzrostu współczynnika obciążenia demograficznego wspomnianych dwóch pierwszych grup.

Wykres 2. Urodzenia żywe i zgony w Gminie Sucha Beskidzka w latach 2016 – 2018 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).

Przyrost naturalny w Gminie Sucha Beskidzka w roku 2016 wynosił -9, w roku 2017 wynosił -2, a w roku 2018 opiewał na -38. Przy spadku urodzeń wzrasta liczba zgonów.

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. Położenie Gminy Sucha Beskidzka jest atrakcyjne pod względem komunikacyjnym i turystycznym. Nie przewiduje się negatywnych zmian w tym zakresie.
2. Poziom ludności Gminy systematycznie spada. Prawdopodobnie w najbliższych latach trend ten się utrzyma i ludność Suchoj Beskidzkiej będzie się zmniejszać w tempie około 50 osób rocznie.
3. Prognozuje się wzrost obciążenia demograficznego osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz zjawisko „starzenia się społeczeństwa” odczuwane w skali lokalnej.

II.2. PODMIOTY GOSPODARCZE

Według danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w Suchej Beskidzkiej pod względem ilościowym dominują małe i średnie przedsiębiorstwa. Najwięcej firm skupia się wokół takich branż jak handel hurtowy i detaliczny, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, budownictwo, przetwórstwo i przemysł, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, pozostała działalność usługowa, transport i gospodarka magazynowa, działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, edukacja, informacja i komunikacja oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

Poza wymienionymi małymi i średnimi przedsiębiorstwami, na terenie Suchej Beskidzkiej znajdują się duże zakłady pracy, jak na przykład „Fideltronik”.

Do działań wspierających rozwój przedsiębiorczości, prowadzonych przez samorząd zaliczyć należy m.in.:

- ✓ Utrzymanie niskiego poziomu podatków i opłat lokalnych;
- ✓ Inwestycje w rozwój infrastruktury miejskiej;
- ✓ Utworzenie specjalnej strefy ekonomicznej wchodzącej w skład „Krakowskiego Parku Technologicznego”
- ✓ Pozostawanie członkiem Stowarzyszenia „Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju”

Efektom wspomnianych działań jest fakt, iż Sucha Beskidzka może się pochwalić stale wzrastającym wskaźnikiem – liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców. W 2015 roku było to 1380 podmiotów, w 2016 – 1398, w 2017 – 1427, a w 2018 – 1458.

W latach 2015 – 2018 około 10% mieszkańców Suchej Beskidzkiej prowadziło indywidualną formę działalności gospodarczej.

Tabela 3. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze w Gminie Sucha Beskidzka w latach 2015 - 2018, wg sektorów własnościowych (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).

	2015	2016	2017	2018
<i>Sektor publiczny – ogółem</i>	0	1	4	0
<i>Sektor prywatny – ogółem</i>	87	69	85	84
<i>Sektor prywatny – fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne</i>	3	3	2	1

Co roku w Suchej Beskidzkiej powstają nowe podmioty gospodarcze, jednakże zauważyć należy, że szybkie tempo wzrostu nie dotyczy przedstawicieli tzw. trzeciego sektora.

Tabela 4. Podmioty gospodarki krajowej w Suchej Beskidzkiej w latach 2015 - 2018, zarejestrowane i wyrejestrowane z REGON z podziałem na rodzaj działalności (źródło: opracowanie własne a podstawie danych GUS).

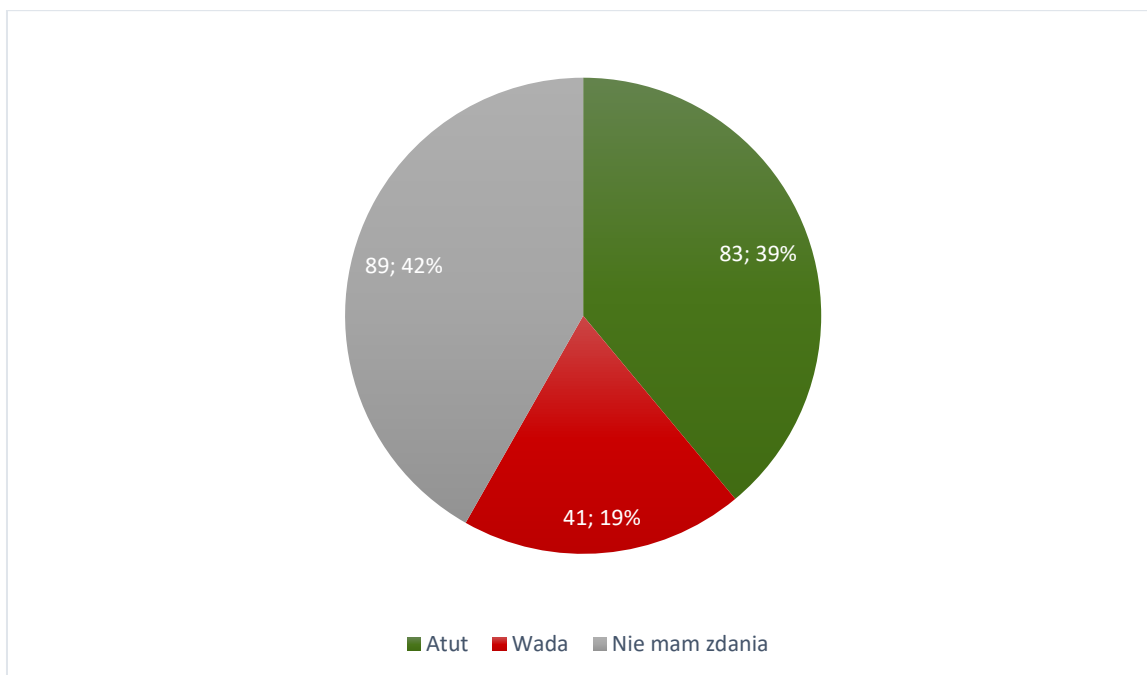
	2015		2016		2017		2018	
	Zarejestrowane	Wyrejestrowane	Zarejestrowane	Wyrejestrowane	Zarejestrowane	Wyrejestrowane	Zarejestrowane	Wyrejestrowane
<i>Ogółem</i>	91	86	76	69	92	76	88	83
<i>Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo</i>	0	1	1	0	1	0	0	0
<i>Przemysł i budownictwo</i>	26	16	20	14	33	27	33	24
<i>Pozostała działalność</i>	65	69	55	55	58	49	55	55

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. Sytuacja podmiotów gospodarczych w Gminie Sucha Beskidzka jest korzystna, z perspektywą rozwojową.
2. Przy sprzyjającej koniunkturze gospodarczej kraju prognozuje się dalszy stały wzrost przedsiębiorczości mieszkańców.

II.3. POZIOM ŻYCIA LUDNOŚCI

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego wśród mieszkańców Gminy pokazują trudności osób w jednoznacznym określeniu czy poziom życia mieszkańców należy do atutów czy do wad miasta Sucha Beskidzka. Aż 42% (89) osób badanych stwierdziło, iż nie ma zdania na ten temat. Podobny poziom niezdecydowania dotyczyć będzie jeszcze dwóch społeczno – gospodarczych uwarunkowań Suchej Beskidzkiej, a mianowicie działalności organizacji pozarządowych (patrz: II.10. Organizacje pozarządowe) oraz sytuacji osób bezrobotnych, dostępnych dla nich form pomocy i aktywizacji zawodowej (patrz: II.6. Rynek pracy).

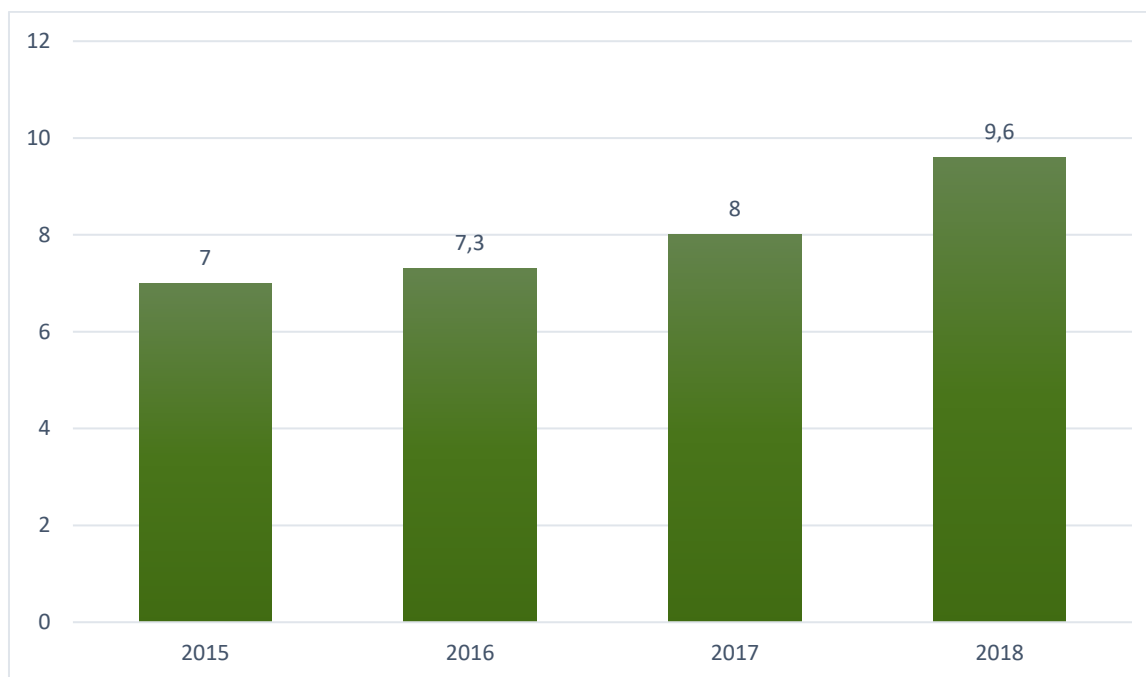

Wykres 3. Ocena uwarunkowania "Poziom życia mieszkańców" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

Prawdopodobnym jest, iż większość badanych, którzy nie wzięli swojego zdania ocenia poziom życia mieszkańców jako średni. Większość mieszkańców stać jest na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Wspomnieć należy, że niespełna 11% (23) mieszkańców wskazało ubóstwo jako jeden z problemów społecznych, który obserwują w miejscu swojego zamieszkania.

Wśród osób, które postanowiły opowiedzieć się po jednej ze stron, ponad dwukrotnie więcej, aż 39% (83) wskazało, że poziom życia mieszkańców należy do atutów miasta, a zaledwie 19% (41), zaliczyło do wad.

Biorąc jednak pod uwagę twarde dane tj. wpływy do budżetu miasta Sucha Beskidzka z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), należy stwierdzić, że poziom życia mieszkańców miasta, w kontekście posiadanych dochodów, stale wzrasta. W samym tylko 2018 r. mieszkańcy Suchej Beskidzkiej wpłacili do Urzędu Skarbowego podatek dochodowy w wysokości przekraczającej 25 mln zł, z czego ok. 9,6 mln zł (37,98%) zasiliło budżet miasta.

Wykres 4. Wpływy do budżetu miasta Sucha Beskidzka z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, w latach 2015 - 2018 [w mln] (źródło: Raport o stanie Gminy Sucha Beskidzka 2018 r.)

Jak wspomniano wcześniej dochody mieszkańców stale wzrastają, choć warto zauważyć, że między rokiem 2017 a 2018 wzrost ten był znaczny i wynosił około 1,6 mln zł. Na przestrzeni czterech lat wpływy do budżetu miasta z omawianego źródła wzrosły o około 2,6 mln zł.

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. **Obiektywny poziom życia ludności w gminie Sucha Beskidzka, mierzony osiąganym dochodem stale wzrasta.**
2. **Subiektywnie odczuwany poziom życia jest trudny do określenia przez większą część mieszkańców.**
3. **Większa liczba mieszkańców uznaje poziom życia mieszkańców za atut miasta Sucha Beskidzka, mniej osób uznaje to uwarunkowanie za wadę miasta.**
4. **Przy utrzymaniu dobrej koniunktury gospodarczej kraju, a także realizacji lokalnych planów i inwestycji subiektywnie odczuwany poziom życia mieszkańców powinien wzrosnąć.**

II.4. RODZINY

Tradycyjny model rodziny przewiduje, kobietę i mężczyznę połączonych związkiem małżeńskim i posiadających dwójkę lub więcej dzieci. W dzisiejszych czasach coraz częściej możemy spotkać się z mniej tradycyjnymi układami w życiu rodzinnym, począwszy od małżeństw bezdzietnych przez rodziny patchworkowe, wolne związki, aż do osób samotnie wychowujących dzieci. W perspektywie lokalnej aż 17,4% (37) mieszkańców Suchej Beskidzkiej, objętych badaniem ankietowym na potrzeby niniejszej strategii, zauważa i uznaje za problem społeczny, kwestię odejścia od tradycyjnego modelu rodziny.

Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego w latach 2015 – 2018 liczba zawieranych małżeństw przez mieszkańców Suchej Beskidzkiej wynosi średnio rocznie ok. 47. Liczba ta waha się od 41 małżeństw zawartych w roku 2015 do 57 zawartych w roku 2017. Niestety obecnie mamy do czynienia ze zjawiskiem nietrwałości więzi rodzinnych. Wśród respondentów wspomnianej ankiety aż 19,2% (41), zauważa zjawisko rozpadu rodzin jako jeden z problemów społecznych dostrzeganych w miejscu swojego zamieszkania najczęściej. Problem ten wskazywano jako 10-ty, najczęściej obserwowany w lokalnej społeczności (na ogólną liczbę 30 zidentyfikowanych problemów).

Zdecydowanie kwestia dobrostanu rodzin jest jednym z tematów, którym lokalne władze poświęcają bardzo dużo uwagi. Poniżej grafika systematyzuje stan realizacji najważniejszych zadań z zakresu wspierania rodziny w gminie Sucha Beskidzka, wynikających z ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

Tabela 5. Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w Gminie Sucha Beskidzka w odniesieniu do powiatu suskiego (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).

	2015	2016	2017	2018
<i>Gmina Sucha Beskidzka</i>	258	270	279	283
<i>Powiat suski</i>	4 020	4 142	4 106	3 981
<i>%</i>	6,4%	6,5%	6,8%	7,1%

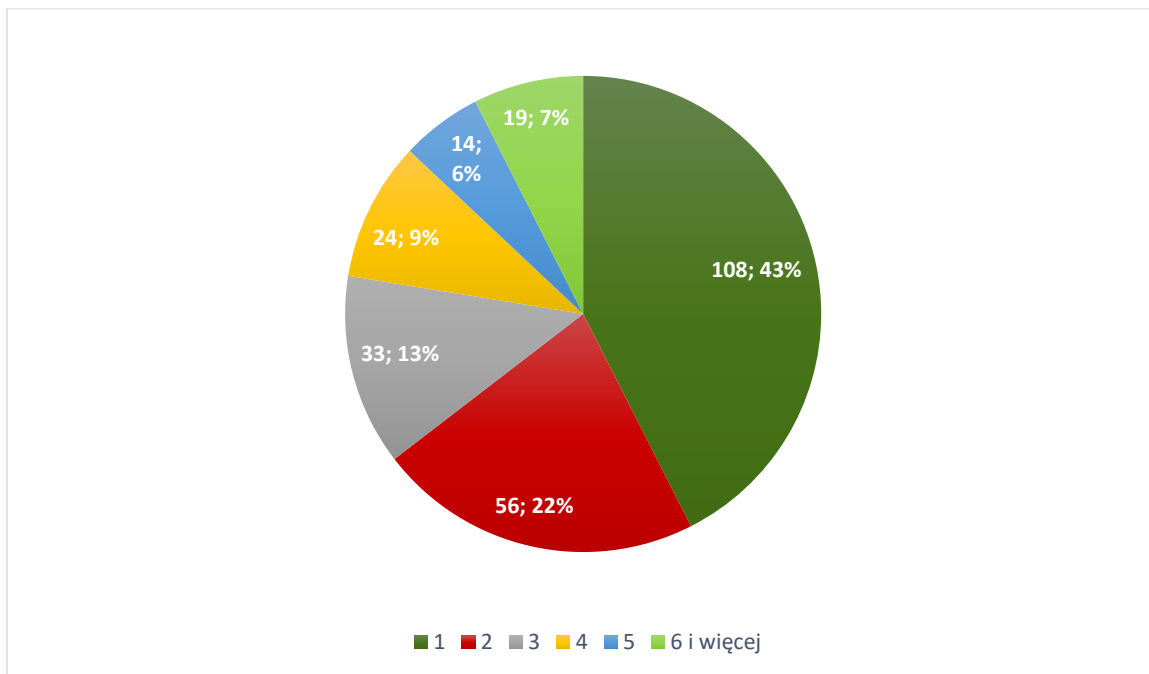
Powyższa tabela ukazuje coroczny wzrost liczby rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci wśród mieszkańców Gminy Sucha Beskidzka, przy jednoczesnym spadku liczby rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne w powiecie suskim. Na przestrzeni czterech ostatnich lat o ponad 0,7% wzrósł procentowy udział rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne w Gminie Sucha Beskidzka i w powiecie. Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny, w stosunku do ogólnej liczby dzieci w tym wieku, na poziomie powiatu w ostatnich czterech latach oscylował w granicach 45%. W gminie Sucha Beskidzka udział ten jest znacząco niższy, jednak począwszy od 2015 r., kiedy to wynosił 26,1%, w kolejnych latach wzrastał, by w roku 2018 uzyskać poziom 33% (dane GUS).

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, mieszkańcom Suchoj Beskidzkiej wypłacane są świadczenia rodzinne i opiekuńcze. Z kolei zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, wypłacane są świadczenia wychowawcze. Następnie zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wypłacana jest Jednorazowa zapomoga „Za życiem”. Wreszcie, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, uprawnionym osobą wypłacane są świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone są działania mające na celu ściągальność zadłużenia. Od 2018 r., zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów wypłacane jest również świadczenie w ramach realizacji rządowego programu „Dobry start”. Realizacją w/w zadań zajmuje się Dział Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej. Poniższa tabela prezentuje zakres wypłacanych świadczeń w roku 2018:

Tabela 6. Liczba rodzin otrzymujących świadczenia wypłacane przez Dział Świadczeń Rodzinnych MOPS Sucha Beskidzka w roku 2018 (źródło: dane MOPS)

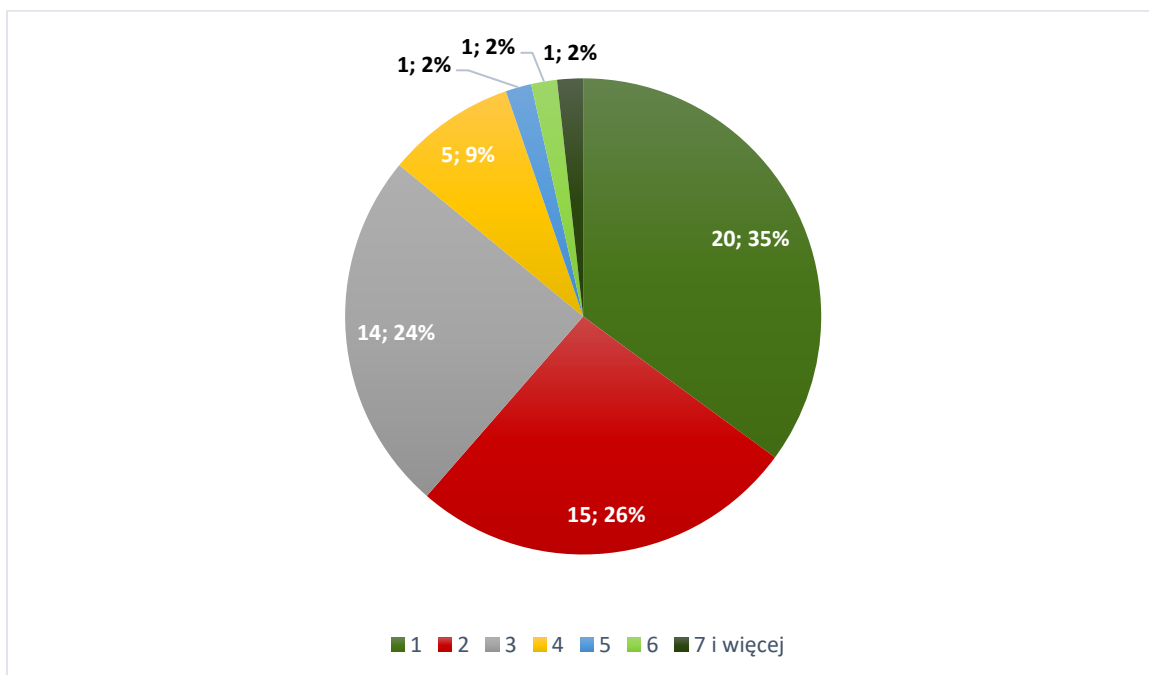
	2018
<i>Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami</i>	358
<i>Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka</i>	75
<i>Świadczenia rodzicielskie</i>	35
<i>Jednorazowa zapomoga „Za Życiem”</i>	1
<i>Zasiłki pielęgnacyjne</i>	219
<i>Świadczenia opiekuńcze</i>	78
<i>Świadczenia 500 +</i>	684
<i>Świadczenie Dobry Start 300+</i>	753
<i>Świadczenia wypłacone z Funduszu alimentacyjnego</i>	32

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy pomoc rodzinom, w tym rodzinom z dziećmi, oraz osobom samotnie gospodarującym. Poniższy wykres ukazuje, że większość klientów MOPS stanowią osoby pozostające w rodzinach – łącznie 57%, z czego najwięcej jest gospodarstw o liczbie członków równej 2. Osoby samotne stanowią 43% klientów ośrodka.

Wykres 5. Podział gospodarstw domowych objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej w 2018 r. ze względu na liczbę członków (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka).

Udział rodzin z dziećmi w stosunku do ogółu świadczeniobiorców Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej w 2018 r. wyniósł 22,4%. Na poniższym wykresie ukazana jest liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem MOPS:

Najwięcej rodzin korzystających ze wsparcia Działu Pomocy Społecznej MOPS w Suchej Beskidzkiej posiada jedno dziecko – 35% (20). Stosunkowo dużo jest rodzin z dwójką – 26% (15) oraz trójką dzieci – 24% (14). Rodziny z więcej niż piątką dzieci, korzystają z pomocy MOPS w pojedynczych przypadkach.

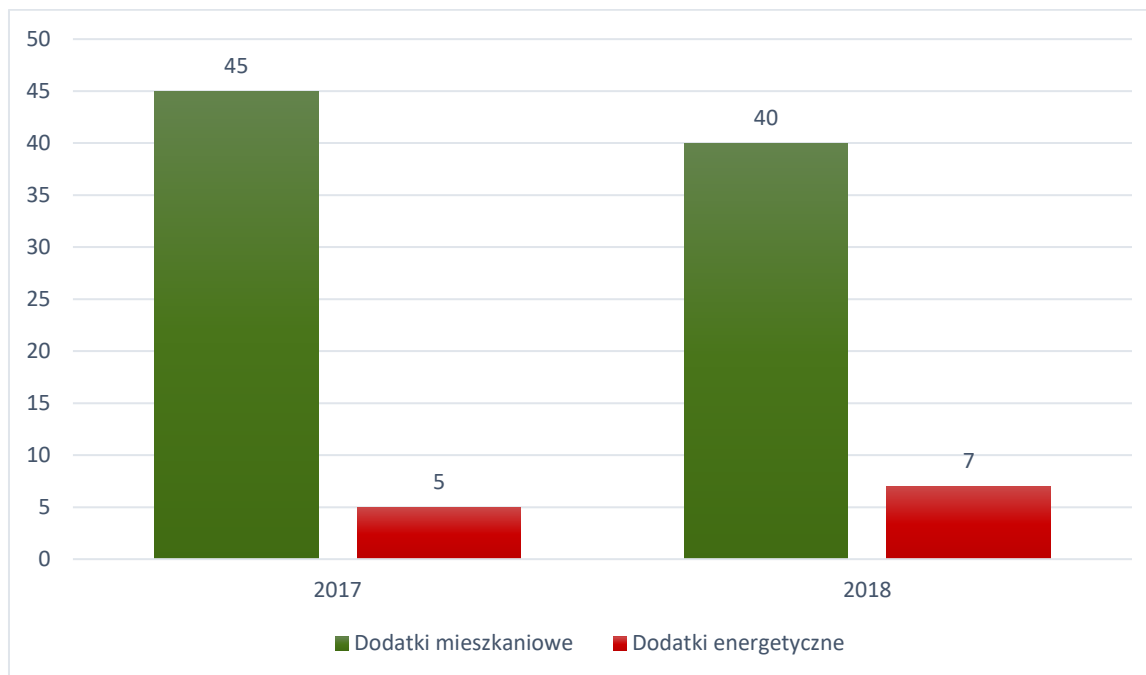
Liczba wydanych „Kart Dużej Rodziny” w 2018 r. wyniosła łącznie 210 sztuk, choć należy pamiętać, że karta ta przysługuje rodzinie, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Karta przysługuje niezależnie od dochodu rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty bezterminowo.

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. **Sytuacja rodzin mieszkających w gminie Sucha Beskidzka niezmiennie stanowi ważny przedmiot zainteresowania lokalnych władz, które realizują zadania wynikające z licznych ustaw i aktów prawnych o zasięgu krajowym.**
2. **Liczba zawieranych małżeństw utrzymuje się od kilku lat na poziomie ok. 47 zawieranych zawieranych związków rocznie. W najbliższych latach nie prognozuje się znaczących zmian w tym zakresie, pomimo ujawnionego w badaniu ankietowym zaniepokojenia mieszkańców kwestią odchodzenia od tradycyjnego modelu rodziny.**
3. **Obserwuje się wzrost liczby rodzin, którym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca świadczenia rodzinne.**
4. **Rodziny posiadające więcej niż 5 dzieci stanowią w gminie pojedyncze przypadki. Nie prognozuje się wzrostu liczby dużych rodzin, pomimo obowiązujących rządowych programów prorodzinnych.**

II.5. ZASOBY MIESZKANIOWE

W ramach prowadzonej przez Gminę polityki mieszkaniowej MOPS prowadzi postępowania w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych których realizację w latach 2017 – 2018 przedstawia poniższy wykres:

Wykres 6. Liczba rodzin otrzymujących dodatki mieszkaniowe i energetyczne w gminie Sucha Beskidzka, w latach 2017 – 2018 (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka).

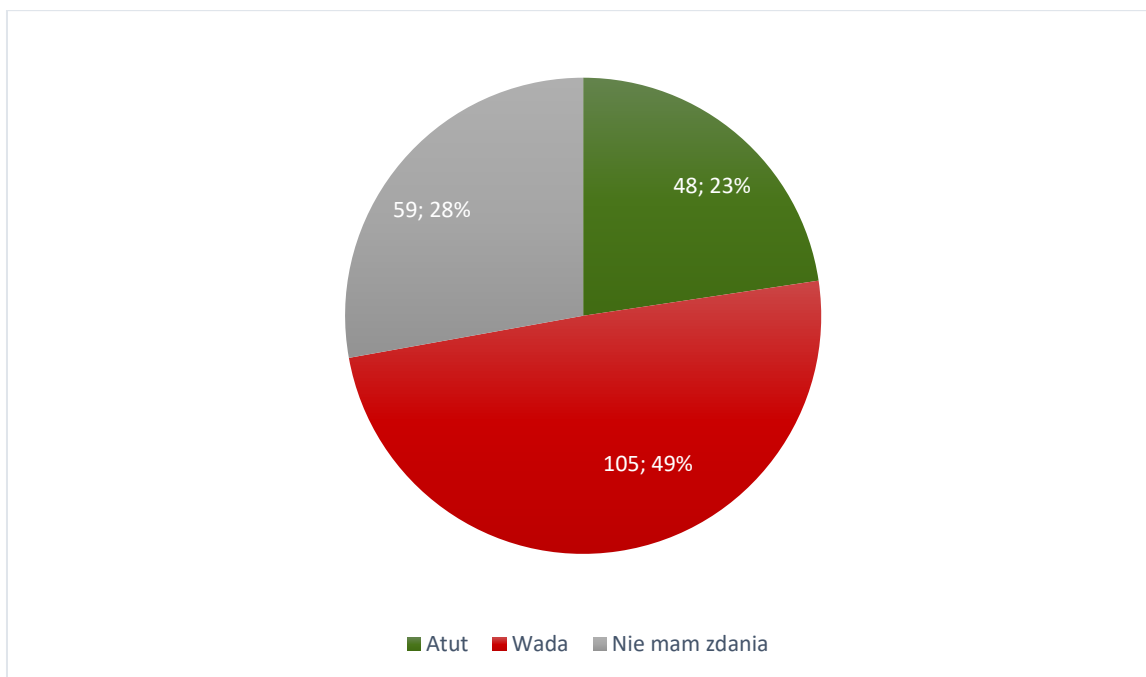
Z danych będących w posiadaniu Urzędu Miasta wynika, że powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych na obszarze Suchoj Beskidzkiej stale wzrasta, co oznacza, że budowane są i oddawane do użytku nowe nieruchomości mieszkalne. Należy wspomnieć, iż Gmina Sucha Beskidzka prowadzi różnego rodzaju działania inwestycyjne. W budżecie przeznaczonym na działania inwestycyjne w 2018 r., przekraczającym 11 mln zł, znalazły się również pozycje związane z gospodarką mieszkaniową (2,54%).

Jak podaje Raport o stanie Gminy Sucha Beskidzka za 2018 r., w mieście stawki podatku od nieruchomości od 2013 r. pozostają na takim samym poziomie. Od 01 stycznia 2018 r. gmina stosuje także ulgi w zakresie zwolnień z podatku od nieruchomości dla powierzchni mieszkalnych osób fizycznych, którzy stosują ekologiczne źródła ciepła. Na koniec 2018 roku powierzchnia objęta ulgą wynosiła 101 188,58 m² i skorzystało z niej 1394 podatników.

Na koniec roku 2018 r. w zasobach mieszkaniowych gminy Sucha Beskidzka pozostawały 64 lokale mieszkalne oraz 16 lokali socjalnych. 43 lokale mieszkalne oraz 2 lokale socjalne usytuowane są w blokach (w dziewięciu blokach na osiedlu Beskidzkim, trzech na osiedlu Na Stawach oraz jednym przy ul. Mickiewicza 17). 18 lokali mieszkalnych i 14 lokali socjalnych umiejscowionych jest w budynkach wolnostojących. Dodatkowo 3 lokale mieszkalne znajdują się w szkołach. 2 z 8 gminnych budynków mieszkalnych wymaga remontu. Co roku wykonywany jest zakres prac remontowych i termomodernizacyjnych, determinowany podziałem wydatków budżetowych.

Miasto Sucha Beskidzka wydaje się być atrakcyjnym miejscem do zamieszkania dla wielu osób., czego skutkiem może być wzrost średnich cen kupna i wynajmu mieszkań na tzw. „wolnym rynku”. Należy pamiętać, że zadaniem Gminy jest tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkańców o niskich dochodach. Aktualnie na przydział mieszkania z zasobów Gminy oczekuje łącznie 18 osób. W tym roku złożono 5 wniosków o przydział lokalu mieszkalnego i 2 wnioski o przydział lokalu socjalnego, co nie odbiega znacząco od sytuacji z lat poprzednich.

Gmina wywiązuje się z obowiązku zapewnienia mieszkań zamiennych, gdyż po rozbiórce w 2018 r. lokalu przy ul. Nieszczyńskiej 6 dla dwóch rodzin zostały wskazane lokale z zasobów komunalnych, a jednej osobie wskazano mieszkanie, które wynajęte jest przez Gminę od osoby prywatnej. Mimo starań lokalnych władz, większość spośród ankietowanych mieszkańców uznaje zasoby mieszkaniowe miasta za niewystarczające i zalicza je do wad Suchoy Beskidzkiej, co prezentuje poniższy wykres:

Wykres 7. Ocena uwarunkowania "Zasoby mieszkaniowe miasta" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

W przeprowadzonym badaniu ankietowym aż, 27,7% (59) respondentów zaliczyło „niezaspokojenie potrzeb w zakresie budownictwa mieszkaniowego” jako jeden z najczęściej dostrzeganych problemów społecznych. Dodatkowo 29,6% (63) mieszkańców biorących udział w badaniu ankietowym stwierdziło, że rozwój miejskiego budownictwa mieszkaniowego należy do obszarów, w których działania podejmowane przez gminę i oferowane wsparcie jest najbardziej niezadowolające.

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. Gmina wykorzystuje dostępne środki i zabiegi tj. utrzymanie niskiego poziomu podatku od nieruchomości, wypłacanie dodatków mieszkaniowych itp., do poprawy sytuacji mieszkaniowej.
2. Spora część mieszkańców uznaje zasoby mieszkaniowe gminy za niewystarczające. Trend ten w najbliższych latach prawdopodobnie utrzyma się.

II.6. RYNEK PRACY

Na koniec 2018 r. stopa bezrobocia w Polsce wynosiła 5,8%. Sytuacja w Gminie Sucha Beskidzka była w tym czasie korzystniejsza i odpowiadała poziomowi stopy bezrobocia rejestrowanej średnio dla województwa małopolskiego oraz powiatu suskiego – wynosiła 4,7%.

Na poziomie powiatu Gmina Sucha Beskidzka przewyższa pod względem stopy bezrobocia gminy Budzów, Maków Podhalański, Zembrzyce i Zawoja. Jednakże w gminach Jordanów wieś i miasto, Stryszawa i Bystra – Sidzina stopa bezrobocia jest niższa.

Z drugiej jednak strony, z danych Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że pod względem ilości zgłoszonych ofert pracy Gmina Sucha Beskidzka jest najczęściej wskazywanym w ofertach miejscem pracy. W 2017 r. zgłoszonych do PUP zostało 658 miejsc pracy w Suchej Beskidzkiej, a w 2018 r. – 544.

W powiecie suskim największa ilość ofert pracy związana jest z przetwórstwem przemysłowym, handlem i naprawą, budownictwem, administracją publiczną, edukacją, zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, opieką zdrowotną i pomocą społeczną, a także transportem i gospodarką magazynową.

Dane Powiatowego Urzędu Pracy wskazują, że na koniec 2018 r. w skali powiatu odsetek osób młodych (do 25 i 30 r.ż.), posiadających pod opieką dziecko do 6 r.ż. oraz osób niepełnosprawnych, był wyższy niż średnia dla województwa. Natomiast w powiecie był zdecydowanie mniejszy niż w województwie odsetek osób po 50 r.ż. oraz osób długotrwale bezrobotnych.

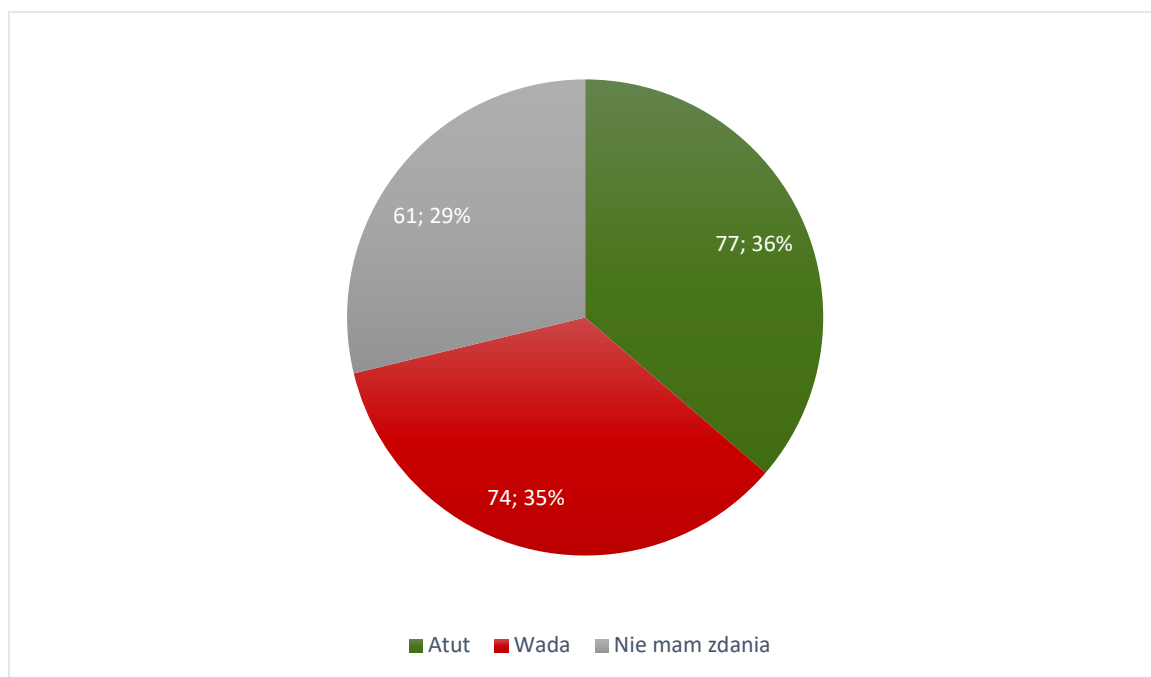
Najwięcej osób bezrobotnych w powiecie suskim jest w wśród osób pomiędzy 25 a 34 rokiem życia oraz wśród osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe.

O dynamice rynku pracy w powiecie suskim świadczyć może fakt, iż najliczniejszą grupę bezrobotnych wg czasu pozostawania w rejestrze stanowią osoby zarejestrowane przez okres od 1 do 3 miesięcy.

Na koniec 2017 r. dla Gminy Sucha Beskidzka zarejestrowano w Powiatowym Urzędzie Pracy 165 oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi. W analogicznym okresie 2018 r. zarejestrowano dla Suchej Beskidzkiej 94 takie oświadczenia.

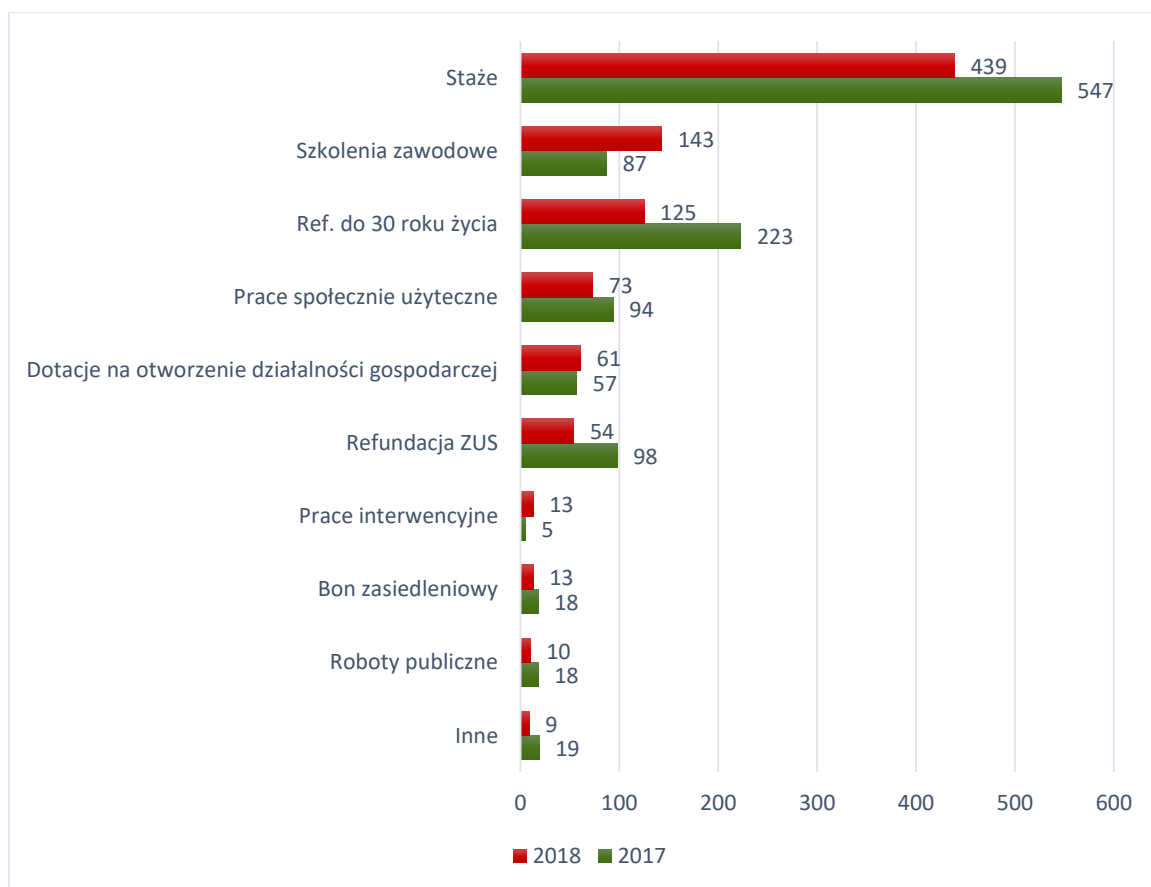
W przeprowadzonym na potrzeby niniejszej strategii badaniu ankietowym mieszkańcy mieli okazję ocenić czy aktualna sytuacja na rynku pracy w gminie w znaczeniu m.in. dostępności ofert pracy czy poziomowi bezrobocia, jest dla nich atutem czy wadą miasta Sucha Beskidzka.

Udzielane odpowiedzi rozkładały się niemal równomiernie pomiędzy odpowiedziami „atut”, „wada” i „nie mam zdania”. Jednakże ostatecznie największa ilość respondentów opowiedziało się za tym, że sytuacja na rynku pracy jest atutem miasta Sucha Beskidzka.

Wykres 8. Ocena uwarunkowania "Rynek pracy" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

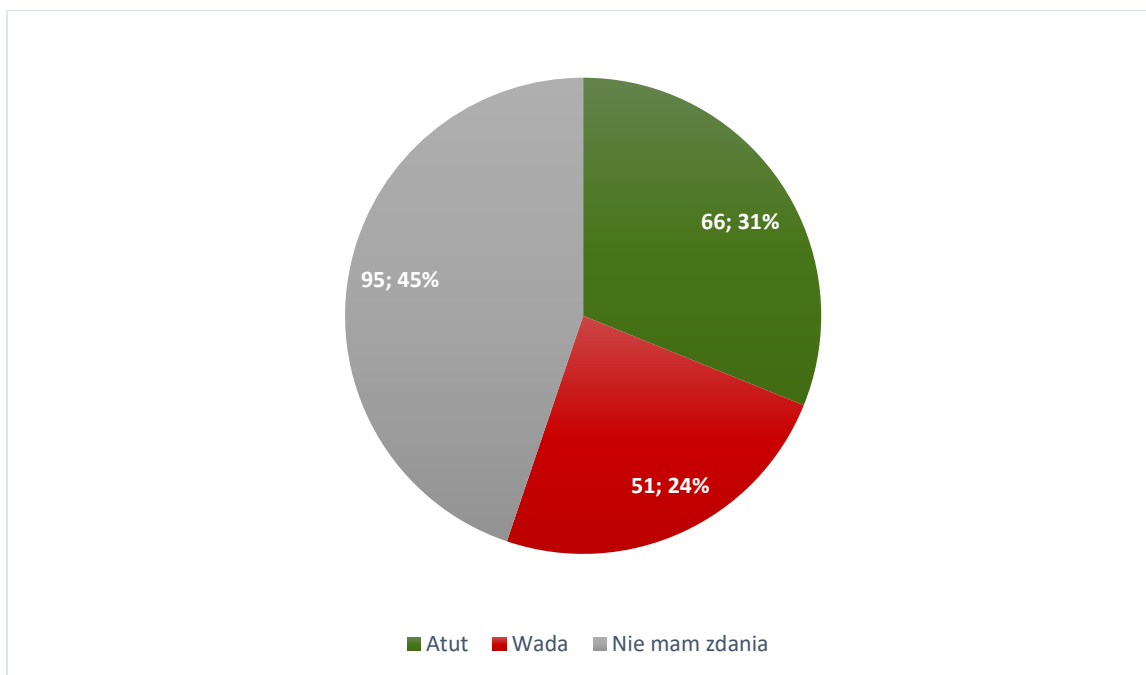
Powiatowy Urząd Pracy w Suchej Beskidzkiej stosuje różnorodne formy aktywizacji osób bezrobotnych. Poniższy wykres przedstawia ilości zrealizowanych form wsparcia w latach 2017 -2018:

Wykres 9. Wybrane formy aktywizacji zawodowej Powiatowego Urzędu Pracy w Suchej Beskidzkiej w latach 2017 - 2018 (źródło: dane PUP Sucha Beskidzka)

Ogólnie w 2017 r. udzielono 1219 różnych form wsparcia, natomiast w 2018 r. - 937. Dodatkowo prowadzono tzw. działania „miękkie”, tj. informacja zawodowa, poradnictwo zawodowe, opracowanie Indywidualnego Planu Działania czy uczestnictwo w Klubie Pracy. W ramach MOPS Sucha Beskidzka funkcjonuje Klub Integracji Społecznej, z którego w 2018 r. korzystało 28 osób.

W przeprowadzonym badaniu ankietowym większość mieszkańców nie miała sprecyzowanego zdania co do tego czy sytuacja osób bezrobotnych, w sensie dostępnych form pomocy i aktywizacji, jest dla nich atutem wyróżniającym pozytywnie gminę, czy wadą. Prawdopodobnie ankietowani ci nie mają bezpośredniej styczności ze zjawiskiem bezrobocia (które de facto jest coraz mniejsze) i tym samym z formami aktywizacji i pomocy, albo utożsamiają wspomniane działania z ogólną sytuacją w powiecie suskim. Niemniej jednak wśród pozostałych ankietowanych dominowało przeświadczenie, że sytuacja osób bezrobotnych należy do atutów miasta Sucha Beskidzka, co prezentuje poniższy wykres:

Wykres 10. Ocena uwarunkowania "Sytuacja osób bezrobotnych" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. Stopa bezrobocia w Gminie Sucha Beskidzka jest niższa niż krajowa czy wojewódzka i przeciętna dla powiatu.
2. Subiektywne odczucia mieszkańców dot. sytuacji na rynku pracy oraz form pomocy i aktywizacji osób bezrobotnych są raczej pozytywne.
3. Korzystna sytuacja na lokalnym rynku pracy w najbliższych latach powinna się utrzymać.

II.7. OCHRONA ZDROWIA

Zadania gminy Sucha Beskidzka w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej realizuje Miejska Przychodnia Zdrowia, zlokalizowana przy ul. Handlowej 1, czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 - 18.00.

Zakres świadczonych usług medycznych obejmuje:

- ✓ Poradnia lekarza POZ – 6 lekarzy
- ✓ Gabinet pielęgniarki i położnej POZ
- ✓ Higiena szkolna
- ✓ Poradnia Położniczo- Ginekologiczna – 1 lekarz
- ✓ Stomatologia zachowawcza - 3 stomatologów
- ✓ Chirurgia stomatologiczna -1 specjalista chirurgii stomatologicznej
- ✓ Pracownia Fizjoterapii – 4 fizjoterapeutów
- ✓ Świadczenia w domu pacjenta

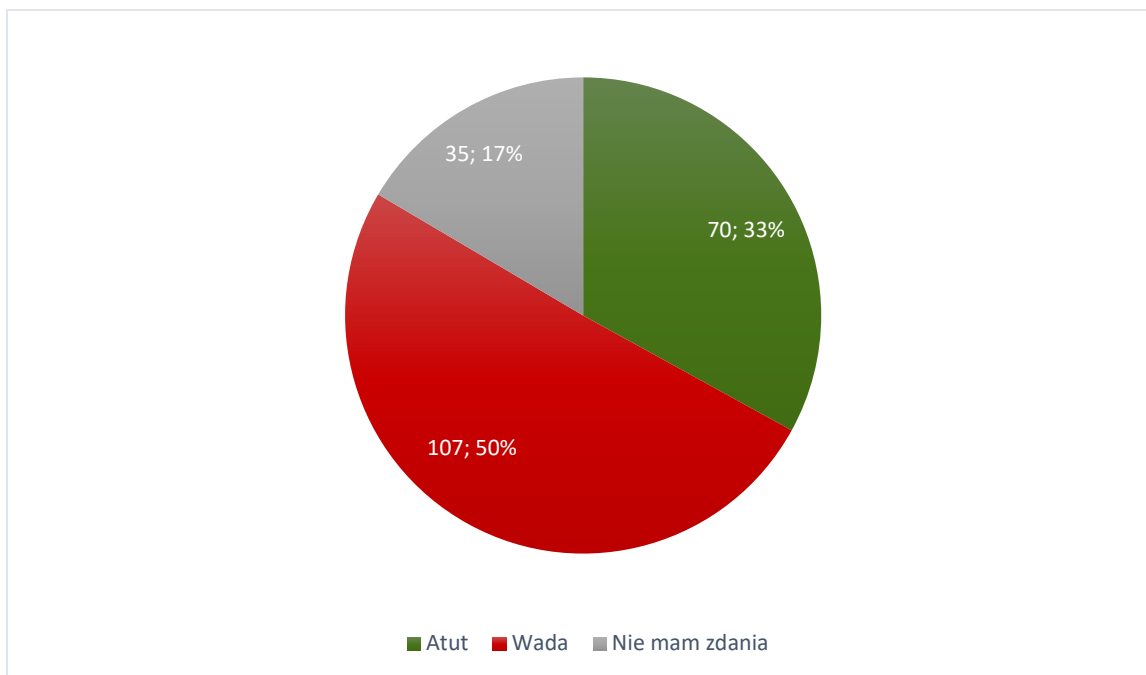
Zestawienie wybranych świadczeń medycznych w Miejskiej Przychodni Zdrowia za lata 2016 – 2018 zaprezentowane jest w poniższej tabeli:

Tabela 7. Zestawienie wybranych świadczeń medycznych w Miejskiej Przychodni Zdrowia w Suchoj Beskidzkiej, w latach 2016 - 2018
(źródło: Raport o stanie Gminy Sucha Beskidzka 2018 r.)

	2016	2017	2018
<i>Porady lekarskie</i>	38 409	37 888	40 914
<i>Wizyty lekarskie domowe</i>	143	143	136
<i>Bilanse zdrowia dzieci</i>	404	333	289
<i>Wizyty pielęgniarskie domowe</i>	7 014	6 656	5 907
<i>Wizyty położnej domowe</i>	696	712	739
<i>Pobrania do badań analitycznych</i>	4 755	4 801	5 450

Jak widać – najpopularniejszym świadczeniem medycznym są porady lekarskie. Ich ilość w ostatnich trzech latach średnio wynosi około 39 tys. rocznie. Liczba ta jest bardzo duża, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że Miejska Przychodnia Zdrowia zatrudnia 6 lekarzy POZ. Zakładając, że każdy z lekarzy pracuje po 8 godzin dziennie, musi w ciągu dnia przyjąć minimum 26 pacjentów. W takim przypadku czas pojedynczej wizyty lekarskiej nie przekracza 18 minut. Należy jednak pamiętać, że nie wszyscy lekarze pracują codziennie, brane są urlopy, przerwy w pracy itp. Biorąc to wszystko pod uwagę można oszacować, że średni czas poświęcany pacjentowi podczas jednorazowej wizyty wynosi w przybliżeniu 10 minut.

Można się spodziewać, że taki natłok pracy będzie powodował trudności z dostępem do lekarza lub dłuższy czas oczekiwania na wizytę lekarską. Te przypuszczenia wydają się potwierdzać wyniki przeprowadzonego badania ankietowego wśród mieszkańców Suchoj Beskidzkiej, które prezentuje poniższy wykres:

Wykres 11. Ocena uwarunkowania "Dostęp do publicznej służby zdrowia" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

W przeprowadzonym badaniu większość ankietowanych opowiedziało się za tym, iż w ich opinii dostęp do publicznej służby zdrowia, lekarzy, w tym specjalistów, należy do wad miasta Sucha Beskidzka. Uwarunkowanie to było wskazywane jako wada jako drugie pod względem częstotliwości spośród wszystkich innych uwarunkowań i ustąpiło miejsca jedynie kwestii poziomu zanieczyszczenia środowiska (patrz: II.7. Ochrona środowiska).

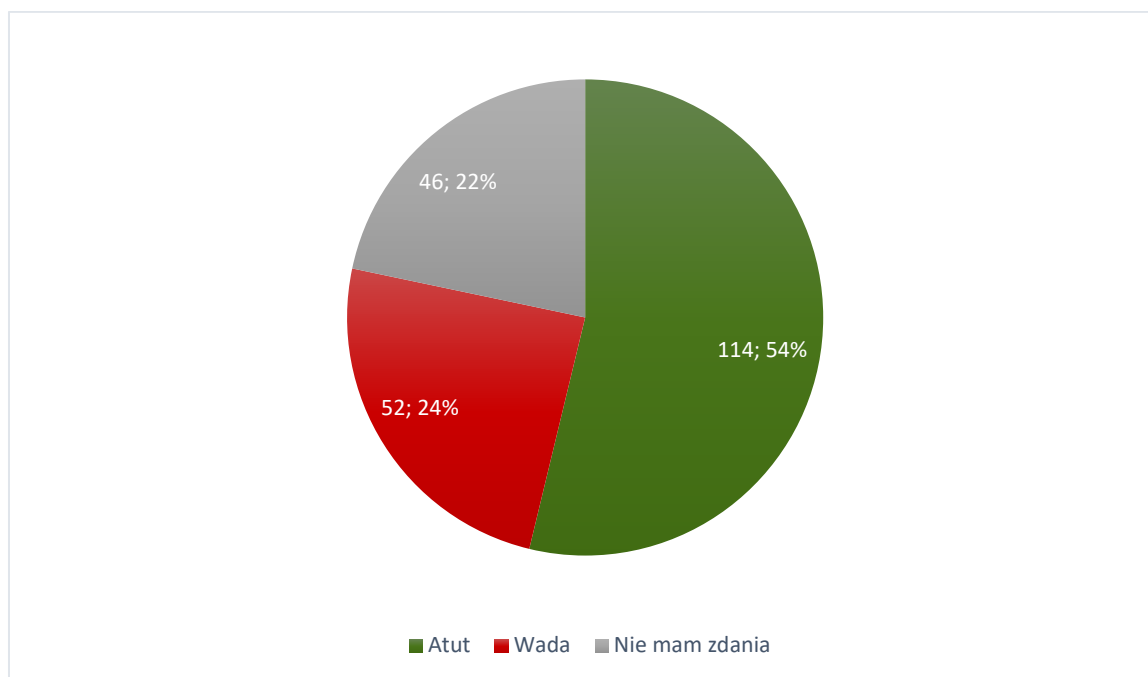
W tym miejscu należy wspomnieć o dodatkowym działaniu Gminy Sucha Beskidzka w obszarze dostępności mieszkańców do świadczeń opieki zdrowotnej. Otóż w przypadku osób pobierających zasiłki stałe i nie posiadających innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego, opłacana jest im składka zdrowotna w wysokości 9% wysokości świadczenia. Z kolei w przypadku osób, które nie mają żadnego tytułu do ubezpieczeń, znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i są w potrzebie skorzystania z pomocy medycznej, wydawana jest decyzja na okres 90 dni ustalająca prawo do bezpłatnego korzystania ze świadczeń opieki medycznej finansowanych ze środków publicznych.

Do innych podmiotów świadczących usługi medyczne na terenie Suchoj Beskidzkiej należą:

- ✓ Szpital Rejonowy prowadzący 15 oddziałów i 21 poradni;
- ✓ Prywatna przychodnia NZOZ „Medyk”
- ✓ Prywatna przychodnia Suskie Centrum Medyczne „ADdent”

2018 roku na terenie Suchoj Beskidzkiej działało łącznie 90 gabinetów lekarskich najróżniejszych specjalizacji, najwięcej stomatologicznych, co powinno dawać większości mieszkańców poczucie zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony zdrowia.

Wyniki przeprowadzonej wśród mieszkańców ankiety kolejny raz wydają się potwierdzać stawianą tezę. Tym razem mieszkańcy w zdecydowanej większości opowiedzieli się za zdaniem, że sieć placówek medycznych, w tym prywatnych, należy do atutów miasta Sucha Beskidzka, co prezentuje wykres zamieszczony poniżej:

Wykres 12. Ocena uwarunkowania "Sieć placówek medycznych" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

Dodatkowo 29,6% (63) mieszkańców biorących udział w ankiecie wyraziło opinię o niezadowoleniu z działań gminy w zakresie ochrony zdrowia.

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. Każdy mieszkaniec gminy posiadający ubezpieczenie zdrowotne ma zapewniony dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej na terenie Gminy Sucha Beskidzka.
2. W Miejskiej Przychodni Zdrowia w Suchoj Beskidzkiej zatrudnionych jest wielu lekarzy, stomatologów, fizjoterapeutów, pielęgniarek i położnych, jednakże wydaje się, iż zwłaszcza liczba etatów lekarzy powinna w najbliższych latach wzrosnąć, aby zmniejszyć trudności mieszkańców w dostępie do publicznej opieki zdrowotnej.
3. Sieć placówek medycznych, w tym prywatnych, znajdujących się na terenie Gminy jest pokaźna i wydaje się zaspokajać potrzeby większości mieszkańców.

II.8. EDUKACJA I WYCHOWANIE

Placówki oświatowe dla których organem prowadzącym jest Gmina Sucha Beskidzka, to:

- ✓ Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Suchej Beskidzkiej –, do której uczęszcza 591 uczniów;
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 2 im. Władysława Broniewskiego w Suchej Beskidzkiej – 162 uczniów;
- ✓ Filia Szkoły Podstawowej nr 2 – 72 uczniów;
- ✓ Szkoła Muzyczna I stopnia w Suchej Beskidzkiej – 288 uczniów;
- ✓ Miejskie Przedszkole Samorządowe w Suchej Beskidzkiej – 168 uczniów;

łącznie w wymienionych wyżej placówkach oświatowych uczy się 1279 uczniów.

Poza szkołami samorządowymi na terenie gminy funkcjonowała jedna prywatna uczelnia wyższa, kształcąca w 2018 roku ok. 520 studentów oraz trzy publiczne szkoły ponadpodstawowe:

- ✓ Zespół Szkół im. Wincentego Witosa (Technikum, Branżowa Szkoła I Stopnia, Zasadnicza Szkoła Zawodowa) – 812 uczniów;
- ✓ Zespół Szkół im. Walerego Goetla (Technikum, Branżowa Szkoła I Stopnia, Zasadnicza Szkoła Zawodowa) – 763 uczniów;
- ✓ Liceum Ogólnokształcące nr I im. Marii Skłodowskiej-Curie – 510 uczniów;

łącznie w wymienionych wyżej szkołach ponadpodstawowych uczyło się w 2018 r. 2085 uczniów.

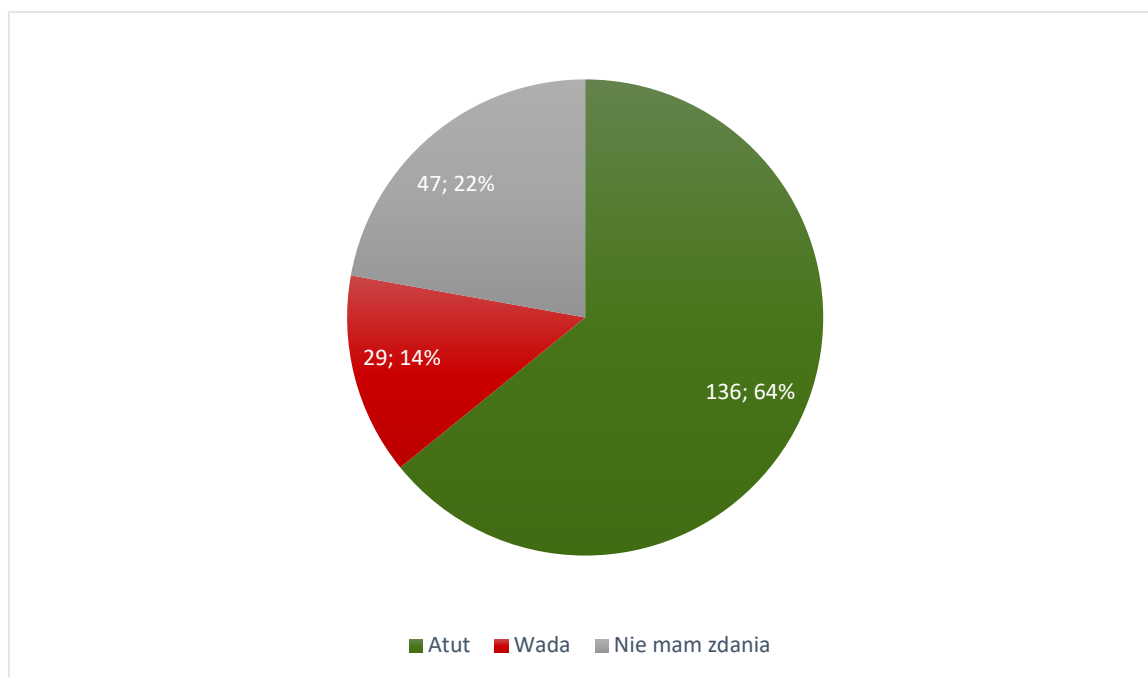
Dodatkowo w zakresie opieki i wychowania najmłodszych dzieci na terenie Gminy Sucha Beskidzka funkcjonują trzy niepubliczne przedszkola oraz dwa niepubliczne kluby dziecięce. Lokalizacja placówek wychowania przedszkolnego jest korzystna, z uwagi na umiejscowienie ich w różnych obszarach miasta (od centrum, przez okolice ul. Szpitalnej, ul. Role, po ul. Batalionów Chłopskich).

Ilość dzieci objętych edukacją przedszkolną na terenie Suchej Beskidzkiej przedstawiała się w 2018 r. następująco:

- ✓ Miejskie Przedszkole Samorządowe w Suchej Beskidzkiej – 168 uczniów;
- ✓ Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 52 uczniów, z czego 50 dzieci zamieszkuje w Suchej Beskidzkiej, a 2 w innych gminach;
- ✓ Przedszkole Niepubliczne Lobus – 20 uczniów, w tym 16 z terenu gminy Sucha Beskidzka i 4 z terenów innych gmin;
- ✓ Przedszkole Niepubliczne Bajkowe Ranczo – 61 uczniów, w tym 44 z terenu gminy Sucha Beskidzka i 17 z terenów innych gmin;
- ✓ Przedszkole Niepubliczne Klub Malucha – 93 uczniów, w tym 35 z terenu gminy Sucha Beskidzka i 58 z terenów innych gmin;

łącznie wychowaniem przedszkolnym w placówkach zlokalizowanych na terenie Suchej Beskidzkiej objętych jest 394 dzieci, z czego 313 dzieci zamieszkuje na terenie gminy.

W przeprowadzonym badaniu ankietowym mieszkańcy miasta pozytywnie ocenili funkcjonowanie i ofertę placówek oświatowych, edukacyjnych. Mieszkańcy w większości uznali, że to uwarunkowanie społeczno – gospodarcze należy do atutów miasta Sucha Beskidzka. Strukturę odpowiedzi prezentuje poniższy wykres:

Wykres 13. Ocena uwarunkowania "Funkcjonowanie i oferta placówek oświatowych, edukacyjnych" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

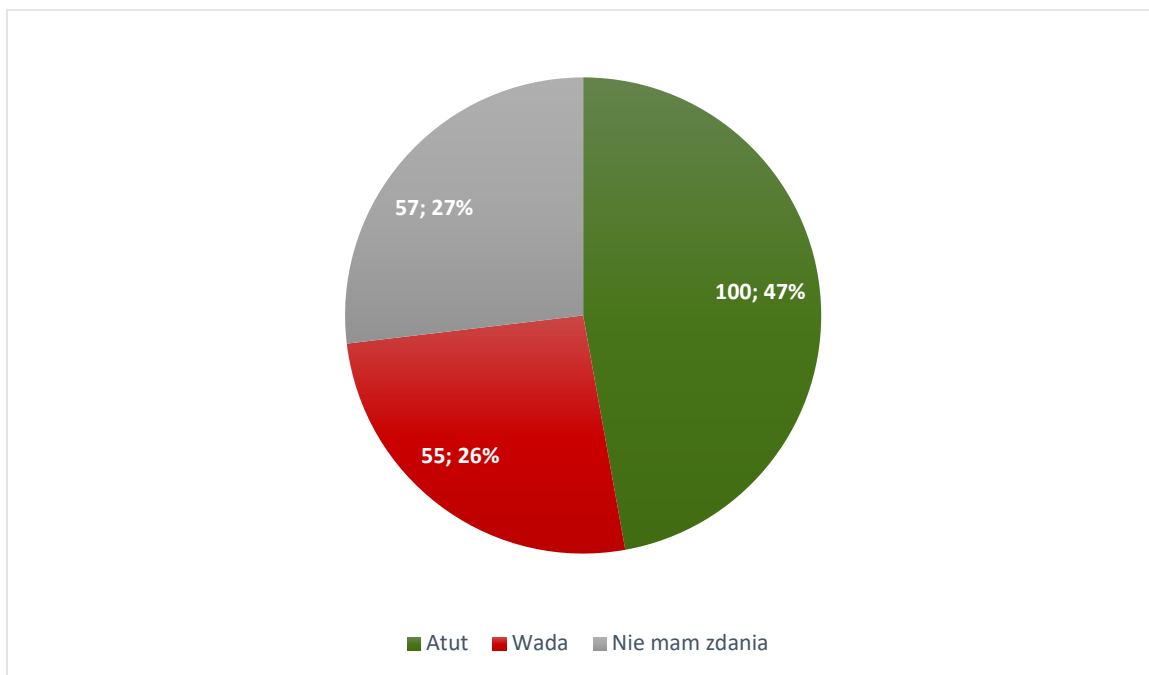
W zakresie opieki pozalekcyjnej miasto prowadzi Miejską Świetlicę Profilaktyczną, która jest placówką wsparcia dziennego typu opiekuńczo - wychowawczego dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Sucha Beskidzka. Placówka posiada 50 miejsc i pracuje przez 6 dni w tygodniu, w następujących godzinach:

- ✓ Wrzesień – czerwiec:
 - poniedziałek – piątek: 10:00 – 18:00,
 - sobota: 9:00 – 13:00.
- ✓ Ferie szkolne i wakacje:
 - poniedziałek – piątek: 9:00 – 17:00,
 - sobota: 9:00 – 13:00.

Do głównych zadań i celów placówki należy:

- ✓ zapewnienie opieki wychowawczej dzieciom;
- ✓ tworzenie warunków do nauki własnej i pomoc w nauce;
- ✓ rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków;
- ✓ pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych;
- ✓ dożywianie dzieci;
- ✓ organizacja zajęć i czasu wolnego;
- ✓ nauka umiejętności życia w grupie;
- ✓ współpraca z rodziną.

Oferta opieki nad dziećmi poza godzinami zajęć szkolnych w Gminie Sucha Beskidzka, również została oceniona przez respondentów ankiety w kategoriach atutu lub wady miasta. Większość mieszkańców uznała jednak, że wspomniana kwestia jest miejskim atutem. Struktura odpowiedzi przedstawiała się następująco:

Wykres 14. Ocena uwarunkowania " Oferta opieki nad dziećmi poza godzinami zajęć szkolnych " w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

Jedynie około 10% (22) mieszkańców biorących udział w ankiecie przyznało, że ich zdaniem działania podejmowane przez gminę w zakresie zapewnienia opieki w żłobkach są niewystarczające. Jeszcze mniej osób stwierdziło niezadowolenie z działań gminy w kierunku zapewnienia miejsc w przedszkolach – 9% (19).

Nieco większa, choć ciągle stosunkowo nieduża grupa mieszkańców stwierdziła, że nie jest zadowolona z działań gminy w kierunku zapewnienia odpowiedniego poziomu edukacji dzieci i młodzieży – 13,6% (29), a także w kierunku wspierania uczenia się przez całe życie – 12,7% (27).

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. Oferta placówek oświatowych, edukacyjnych, a także zapewniających opiekę dla dzieci poza godzinami zajęć szkolnych jest w Gminie Sucha Beskidzka bogata, a przy zachowaniu wysokich standardów prognozowany jest dalszy rozwój.
2. Mieszkańcy miasta Sucha Beskidzka raczej pozytywnie oceniają ofertę miasta w zakresie edukacji i wychowania.
3. W perspektywie przyszłych lat należy wziąć pod uwagę konieczność zapewnienia większej ilości miejsc opieki dla dzieci do 3 r.ż.

II.9. SPORT I REKREACJA

Realizacją zadań własnych gminy z zakresu kultury fizycznej, sportu i rekreacji zajmuje się Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji „Babia Góra”.

Infrastruktura sportowa miasta Sucha Beskidzka jest bogata i obejmuje:

- ✓ Miejski Stadion Sportowy
- ✓ Zespół boisk sportowych „Orlik 2012”, w okresie zimowym pełniący funkcję „Białego Orlika” – w pełni wyposażonego lodowiska
- ✓ Krytą pływalnia
- ✓ Hale i sale sportowe
- ✓ Boiska sportowe – uniwersalne
- ✓ Siłownia plenerową z urządzeniami do ćwiczeń na świeżym powietrzu
- ✓ Tor łuczniczy
- ✓ Strzelnicę kulową

W poniższej tabeli zaprezentowano kluby sportowe i stowarzyszenia działające na terenie gminy Sucha Beskidzka:

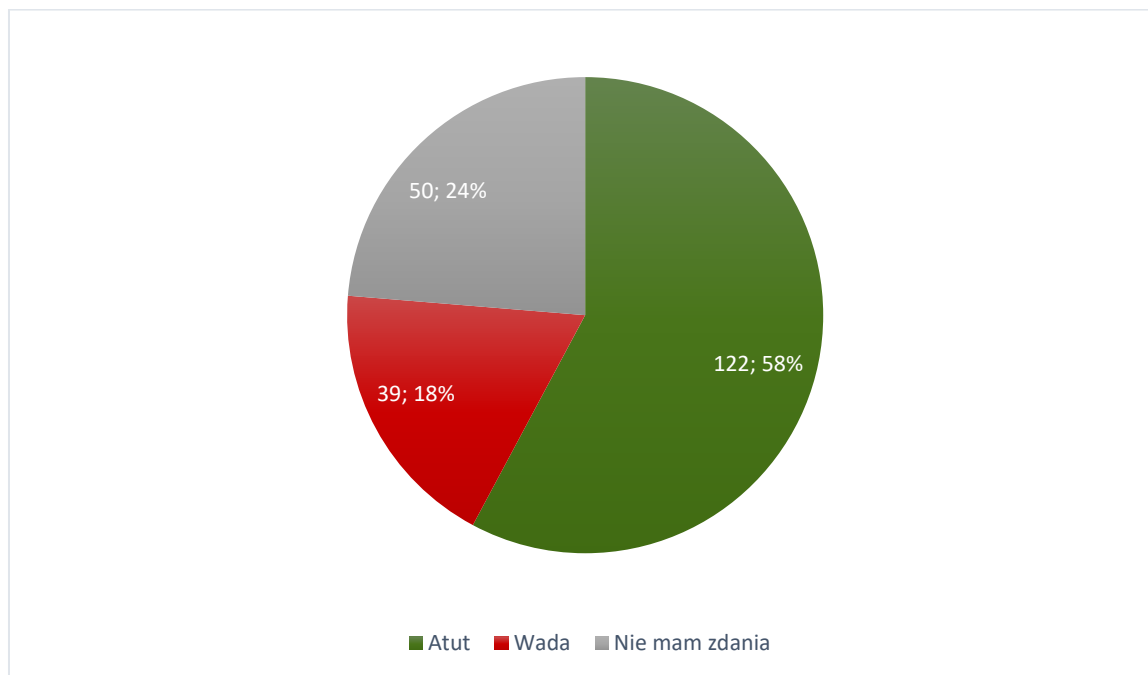
Tabela 8. Kluby i stowarzyszenia sportowe działające w Gminie Sucha Beskidzka (źródło: Raport o stanie Gminy sucha Beskidzka 2018 r.)

	<i>Dyscyplina</i>	<i>Liczba członków</i>
<i>Miejski Klub Sportowy „Babia Góra”</i>	Piłka nożna	43
	Narciarstwo alpejskie	35
	Lekkoatletyka	20
<i>Uczniowski Klub Sportowy „Jasień”</i>	Pływanie	220
<i>Beskidzki Klub Karate</i>	Seido karate	121
<i>Łucznicze Towarzystwo Sportowe „Zamek Suski”</i>	Łucznictwo	37
<i>Zarząd Powiatowy Ligi Obrony Kraju</i>	Strzelectwo	201
<i>Uczniowski Klub Sportowy „Dziadki”</i>	Piłka siatkowa	38
<i>Uczniowski Klub Sportowy „Gladiator”</i>	Kick-boxing, boks i muay thai	40
	RAZEM:	755

Gmina realizuje dwa programy z zakresu pływania, których uczestnicy mogą codziennie przez godzinę korzystać z basenu. Program „Pływanie dla zdrowia” przeznaczony jest dla dzieci, a program „Jesteśmy nadal aktywni” adresowany jest do emerytów i rencistów.

Gmina dba ponadto o bogatą ofertę wydarzeń sportowych, w tym imprez cyklicznych.

W przeprowadzonej ankiecie, zdecydowana większość mieszkańców uznała infrastrukturę i ofertę zajęć sportowych i rekreacyjnych za atut miasta Sucha Beskidzka.

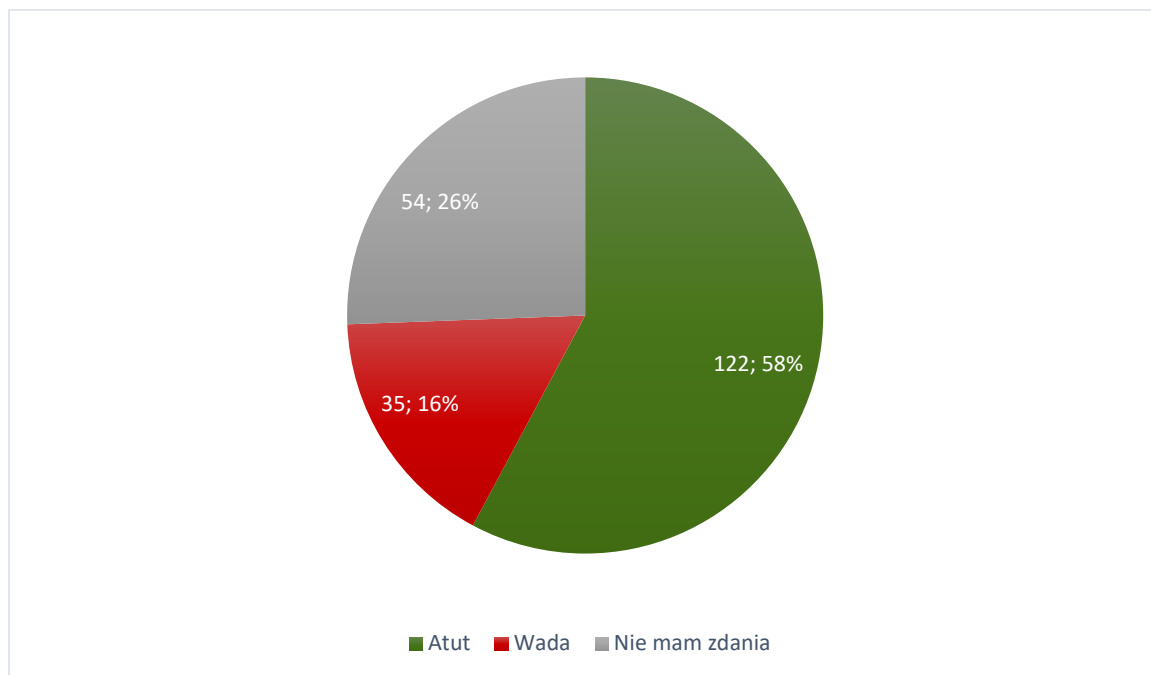
Wykres 15. Ocena uwarunkowania "Infrastruktura i oferta zajęć sportowych/rekreacyjnych" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

Zaledwie 14% (30) ankietowanych przyznało, że często obserwuje w miejscu swojego zamieszkania niezaspokojenie potrzeb w zakresie sportu i rekreacji i jednocześnie 23% (49) wyraziło niezadowolenie z działań gminy w kierunku wzbogacania oferty kulturalnej/sportowej/rekreacyjnej miasta.

Z kolei ponad ¼ badanych - 26,7 % (57) zaznaczyła częste obserwowanie lokalnego niezaspokojenia potrzeb w zakresie spędzania czasu wolnego i aż 35,2% (75) osób było niezadowolonych z działań gminy w kierunku tworzenia nowych ciekawych form spędzania czasu wolnego.

W sekcji ankiety, w której mieszkańcy zgłaszali pomysły na przedsięwzięcia/inwestycje, które sprawiłyby, że miasto byłoby bardziej atrakcyjne i przyjazne dla mieszkańców dość często padała propozycja budowy skateparku.

Potencjał turystyczny miasta, w tym jego krajobraz, baza noclegowa, został również, podobnie jak infrastruktura i oferta zajęć sportowych i rekreacyjnych, zaliczony przez respondentów ankiety do atutów miasta Sucha Beskidzka. Struktura odpowiedzi uwidoczniła jest na poniższym wykresie:

Wykres 16. Ocena uwarunkowania "Potencjał turystyczny" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

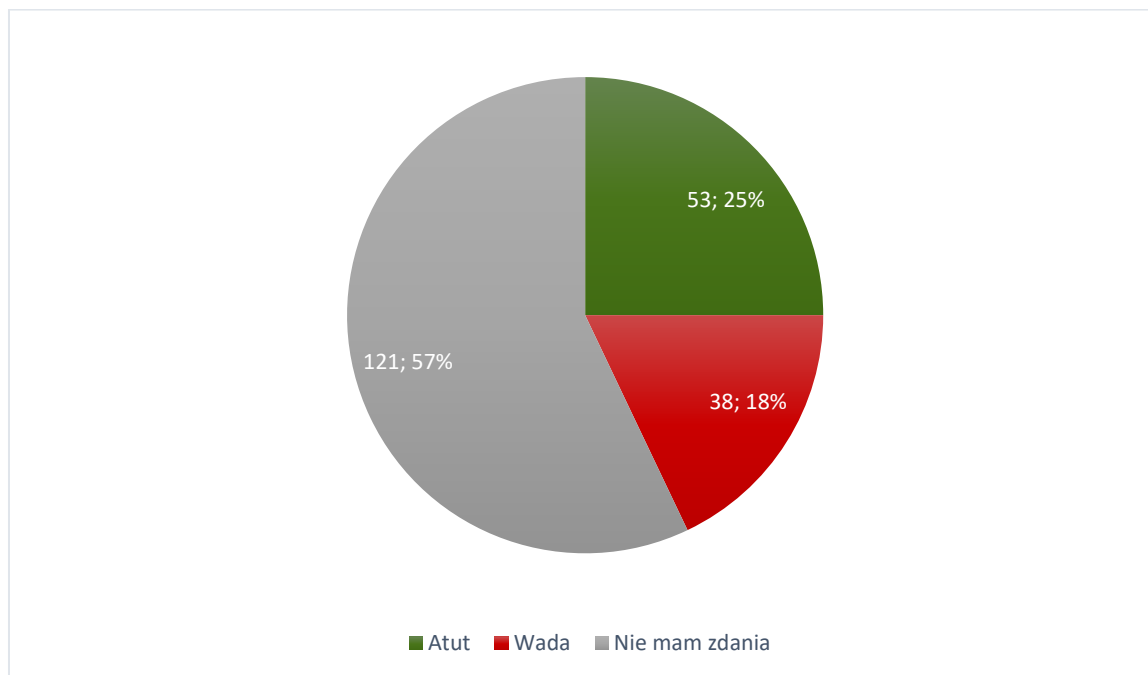
1. Miasto Sucha Beskidzka dysponuje bogatą ofertą zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także imponującą infrastrukturą sportową, co mieszkańcy uznają za gminny atut.
2. Z roku na rok gmina poprawia swój potencjał turystyczny, który już w chwili obecnej przez większość mieszkańców uznawany jest za atut Suchoj Beskidzkiej.

II.10. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

W Suchej Beskidzkiej zarejestrowanych jest 58 organizacji pozarządowych tj. 53 stowarzyszeń oraz 5 fundacji, w tym 13 organizacji to stowarzyszenia kultury fizycznej i związki sportowe. Spora część organizacji pozarządowych jest nie aktywa. Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywa się na podstawie corocznie uchwalanych Programów współpracy Gminy Sucha Beskidzka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Prawie połowa (49%) z przyznanych przez miasto w 2018 r. dotacji dla organizacji pozarządowych dotyczyła wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. 32% dotacji zostało przekazanych organizacjom na realizację działań z zakresu pomocy społecznej. Po 4 % z przyznanych dotacji trafiło dla organizacji na zadania związane z kulturą, sztuką, ochroną dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, a także na turystykę i krajoznawstwo oraz przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym. 3% z dotacji przypadło na działania na rzecz osób niepełnosprawnych, a po 2% na ekologię i ochronę zwierząt oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego, a także na działania na rzecz osób w wieku emerytalnym. Dodatkowo osobna pula dotacji przydzielana jest corocznie Ochotniczemu Strażom Pożarnym.

Wyniki przeprowadzonej ankiety pokazują, że działalność organizacji pozarządowych nie jest dla mieszkańców miasta wystarczająco widoczna. Dane zawarte w wykresie poniżej:

Wykres 17. Ocena uwarunkowania "Działalność organizacji pozarządowych" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

- Większość czynnych organizacji pozarządowych zajmuje się w mieście kulturą fizyczną i sportem.
- Organizacje non – profit nie są wystarczająco znane mieszkańcom miasta, co należy zmieniać.

II.11. KULTURA

Miejski Ośrodek Kultury – Zamek co roku organizuje i zajmuje się współorganizacją około 80 wydarzeń kulturalnych, do których zaliczyć można koncerty, wystawy sztuki, seanse filmowe, sztuki teatralne, festiwale, prelekcje czy różnego rodzaju konkursy. Udział w większości z wymienionych wydarzeń jest dla mieszkańców Suchej Beskidzkiej bezpłatny.

Dodatkowo, suskich dla dzieci i suskiej młodzieży, przez cały rok, bezpłatnie organizowane są różnego rodzaju warsztaty (artystyczne, rysunkowe, teatralne itp.) oraz kursy (np. kurs tańca towarzyskiego).

Przy Miejskim Ośrodku Kultury – Zamek w 2018 roku funkcjonowały następujące amatorskie zespoły artystyczne:

- ✓ Orkiestra Dęta
- ✓ Chór „Jasień”
- ✓ Zespół Ziemia Suska
- ✓ Zespół Mała Ziemia Suska
- ✓ Zespół Muzyki Dawnej
- ✓ Kapele góralskie

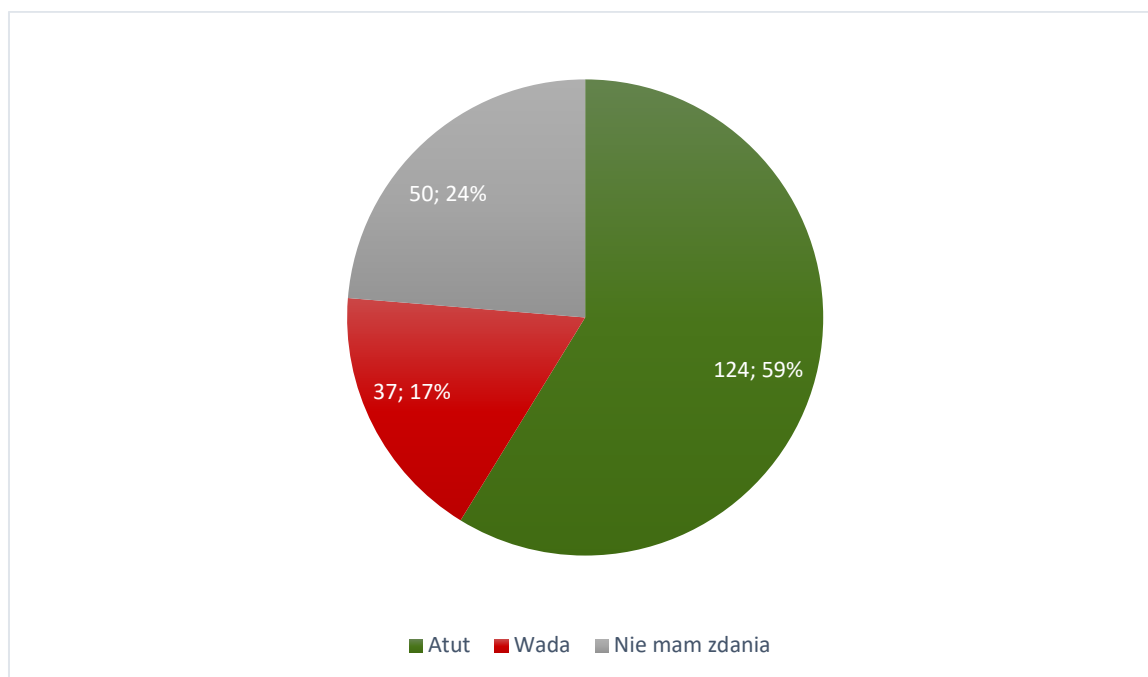
Zrzeszały one w 2018 roku łącznie 146 aktywnych członków, tj. muzyków, śpiewaków, tancerzy i regionalistów.

Kolejną samorządową instytucją kultury jest Biblioteka Suska im. dra Michała Żmigrodzkiego. Na mocy porozumienia Gminy z Powiatem Suskim pełni ona również funkcję biblioteki powiatowej. Główna siedziba miejskiej biblioteki znajduje się przy ul. Piłsudskiego, biblioteka prowadzi również dwie ogólnodostępne filie: w suskim szpitalu i w budynku Szkoły Podstawowej nr 2.

Biblioteka Suska jest jedną z najlepiej działających placówek tego typu w kraju, z wynikami w zakresie czytelnictwa znacznie przekraczającymi średni poziom w powiecie, województwie i kraju. Poza standardową działalnością biblioteka jest również przestrzenią aktywności społecznej i kulturalnej. Biblioteka organizuje m.in. plenerowe gry miejskie, różnego rodzaju warsztaty dla dzieci i młodzieży, konkursy i turnieje. W 2018 roku w wydarzeniach organizowanych przez bibliotekę wzięło udział ok. 600 osób.

Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej jest kolejną samorządową instytucją gminy Sucha Beskidzka. Od 2008 do 2018 roku muzeum zrealizowało 21 projektów, w tym 9 ze środków NBP. W 2018 roku była to III edycja projektu pt. „Pieniądz i jego rola w gospodarce Polski i Europy”, w ramach której przeprowadzone zostały lekcje i warsztaty dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich. Wzięło w nich udział 1260 osób. Szkoły prowadzone przez samorząd miasta Sucha Beskidzka od samego początku działalności muzeum są zwolnione z opłat za wstęp na ekspozycje muzealne oraz za udział w lekcjach i wykładach. Przy muzeum od 2013 roku działa również Punkt Informacji Turystycznej w ramach Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej.

Wymienione samorządowe inwestycje kultury działają na tyle prężnie, że trudno byłoby się spodziewać negatywnych opinii o nich. I rzeczywiście niezaspokojenie potrzeb w zakresie kultury i edukacji deklarowało jedynie 16% badanych respondentów ankiety. Dodatkowo mieszkańcy Suchej Beskidzkiej, biorący udział we wspomnianym badaniu w większości uznali, że oferta kulturalna miasta, przez którą rozumie się cykliczne imprezy, wydarzenia artystyczne, działalność MOK, Biblioteki Miejskiej itp., należy do gminnych atutów. Strukturę odpowiedzi prezentuje poniższy wykres:

Wykres 18. Ocena uwarunkowania "Oferta kulturalna" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

W sekcji ankiety, w której mieszkańcy zgłaszali pomysły na przedsięwzięcia/inwestycje, które sprawiłyby, że miasto byłoby bardziej atrakcyjne i przyjazne dla mieszkańców dość często poruszana była kwestia oferty kulturalnej. Wielu mieszkańców prezentowało postawę typu „jeszcze więcej... koncertów, dużych plenerowych imprez itp.". Zdarzały się głosy mówiące o tym, że większość mieszkańców oczekuje zapewnienia darmowych, lekkich rozrywek z obszaru popkultury. Wielu mieszkańców nie może również doczekać się ukończenia rozpoczętych inwestycji takich jak budowa kina.

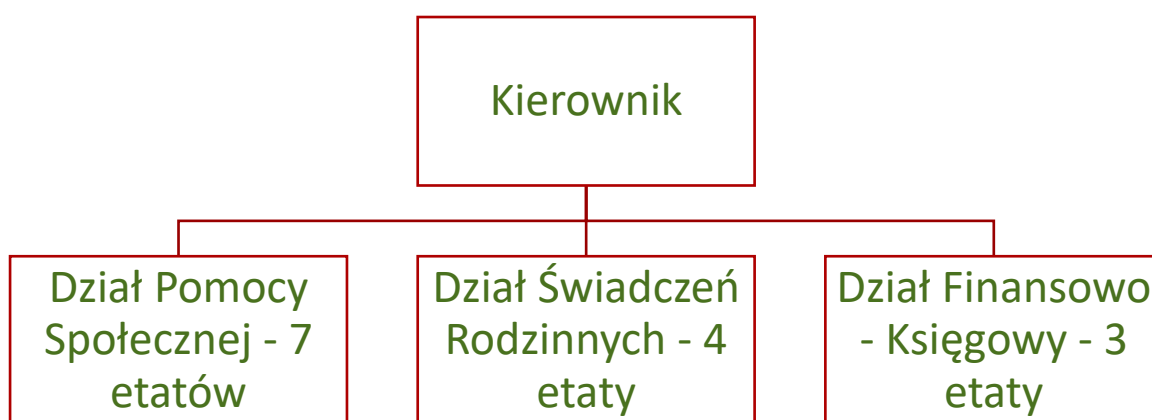
PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. Gmina Sucha Beskidzka posiada najbogatsze zaplecze kulturalne w regionie, o które lokalne władze dbają w wyjątkowo staranny sposób, co w przyszłości da efekt stałego wzrostu i utrzymania lidera regionu w zakresie kultury wysokiej.
2. Zakończenie rozpoczętych inwestycji kulturalnych dodatkowo wzmocni atrakcyjność miasta dla jego mieszkańców.
3. Mieszkańcy doceniają ofertę kulturalną miasta, którą w większości uznają za jego atut.

II.12. CHARAKTERYSTYKA SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Na szczeblu gminy instytucją zajmującą się pomocą społeczną jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej. Jednostka ta w celu wspierania osób i rodzin oraz realizacji zadań współpracuje z takimi instytucjami jak Powiatowy Urząd Pracy, Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich, Domy Pomocy Społecznej, Środowiskowe Domy Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Policja, placówki służby zdrowia (szpital rejonowy, ośrodki zdrowia), OREW, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, szkoły, Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wraz z Zespołem Interwencji Kryzysowej i Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Miejska Świetlica Profilaktyczna itp.

Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej obejmuje:

W ramach Działu Pomocy Społecznej znajduje się stanowisko aspiranta pracy socjalnej – koordynatora projektu EFS, pracownika socjalnego w ramach projektu EFS, 4 stanowiska pracowników socjalnych rejonowych oraz stanowisko asystenta rodziny.

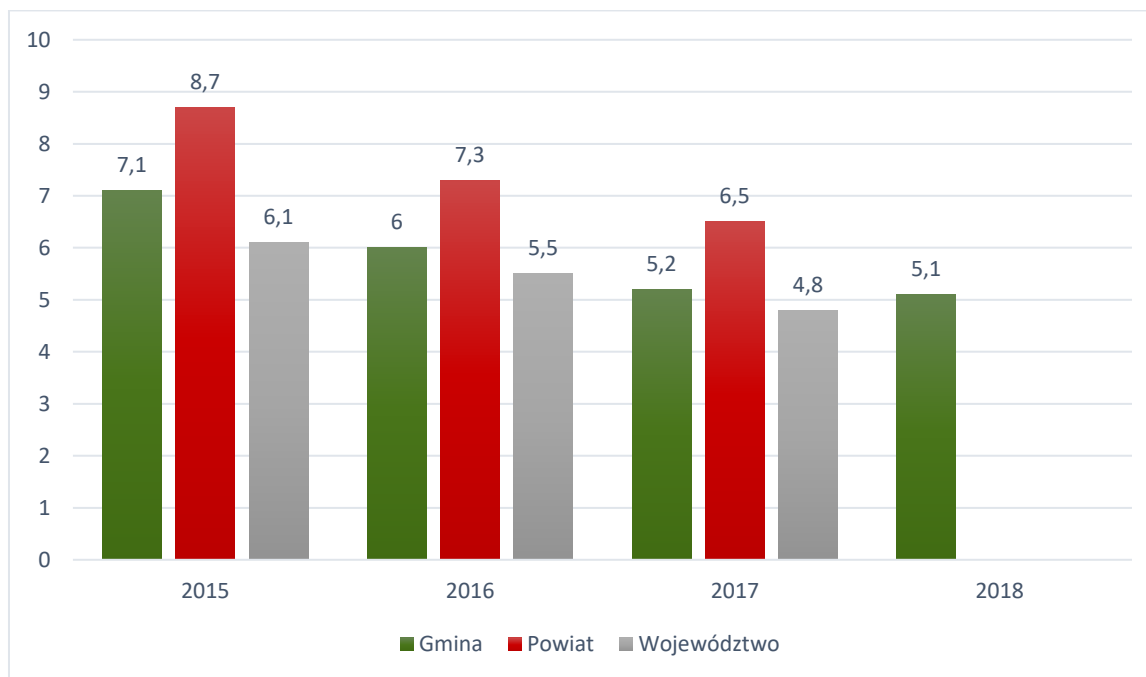
Ośrodek spełnia tym samym wymogi w zakresie zatrudnienia pracowników socjalnych w proporcji 1 na 2 tys. mieszkańców. Spełniony jest również wymóg zatrudnienia co najmniej 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Liczbę osób i rodzin korzystających z pomocy MOPS w latach 2015 – 2018 prezentuje poniższa tabela:

Tabela 9. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej w latach 2015 - 2018 (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka).

	2015	2016	2017	2018
Liczba rodzin	235	227	207	193
Liczba osób w rodzinach	635	577	496	477

Od kilku lat można zauważyć stały spadek liczby osób i rodzin korzystających z finansowej pomocy MOPS w Suchej Beskidzkiej, mający również odzwierciedlenie w liczbie składanych wniosków. W roku 2016 do MOPS wpłynęło 514 wniosków, rok później – 482, a w roku 2018 – 404. Tendencja ta świadczyć może o polepszającej się kondycji gospodarstw domowych ale również o skuteczności podejmowanych działań z zakresu wspierania samodzielności osób i rodzin. Dzięki temu można koncentrować się nad jakością świadczonych usług.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej jest zjawiskiem dotyczącym również województwa i powiatu:

Wykres 19. Procentowy udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w latach 2015 - 2018, na przykładzie gminy Sucha Beskidzka, powiatu suskiego oraz województwa małopolskiego (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).

Jak pokazuje powyższy wykres osoby korzystające z pomocy społecznej na szczeblu gminy Sucha Beskidzka stanowią mniejszy odsetek w ogóle mieszkańców, w porównaniu z danymi dla powiatu suskiego, jednak wyższy niż średnia dla województwa małopolskiego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej świadczy pomoc w formie pieniężnej i niepieniężnej. W 2017 r. aż 272, a w 2018 r. – 145 osób i rodzin korzystało z pomocy Ośrodka wyłącznie w formie pracy socjalnej. Pracownicy socjalni w swojej pracy wykorzystują narzędzie jakim jest kontrakt socjalny. W 2017 r. zawarto i prowadzono 57 kontraktów socjalnych, a w 2018 r. – 40.

Z uwagi na dużą liczbę obowiązków pracowników socjalnych w ostatnich latach w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej nie realizowano projektów socjalnych.

W ostatnich latach w MOPS nie prowadzono specjalistycznych usług opiekuńczych. Przeprowadzona przez pracowników socjalnych diagnoza potrzeb w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie wykazała znaczących potrzeb w tym zakresie.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie liczby osób otrzymujących poszczególne rodzaje świadczeń z pomocy społecznej w latach 2015 – 2018. Liczba większości z wymienionych świadczeń utrzymuje się na podobnym poziomie w ciągu ostatnich czterech lat, choć obserwuje się m.in. spadek wypłacanych zasiłków stałych.

Tabela 10. Liczba osób otrzymujących świadczenia z zakresu pomocy społecznej wg rodzaju świadczenia (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka)

	2015	2016	2017	2018
<i>Zasiłek stały</i>	42	46	36	31
<i>Zasiłek okresowy</i>	78	79	89	79
<i>Zasiłki celowe i celowe specjalne</i>	203	149	229	214
<i>Zasiłki celowe na zakup żywności</i>	132	143	179	150
<i>Dożywianie uczniów i osób potrzebujących</i>	232	175	159	152
<i>Składka na ubezpieczenie zdrowotne</i>	30	26	26	26
<i>Bezpłatne świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych</i>	5	19	6	6
<i>Usługi opiekuńcze</i>	4	8	5	7
<i>Odpłatność za pobyt w DPS</i>	10	8	8	8
<i>Prace społecznie użyteczne</i>	20	10	17	16
<i>Rodziny zastępcze</i>	6	7	6	7
<i>Placówki opiekuńczo – wychowawcze</i>	3	2	2	2
<i>Schronisko dla bezdomnych</i>	3	3	5	2

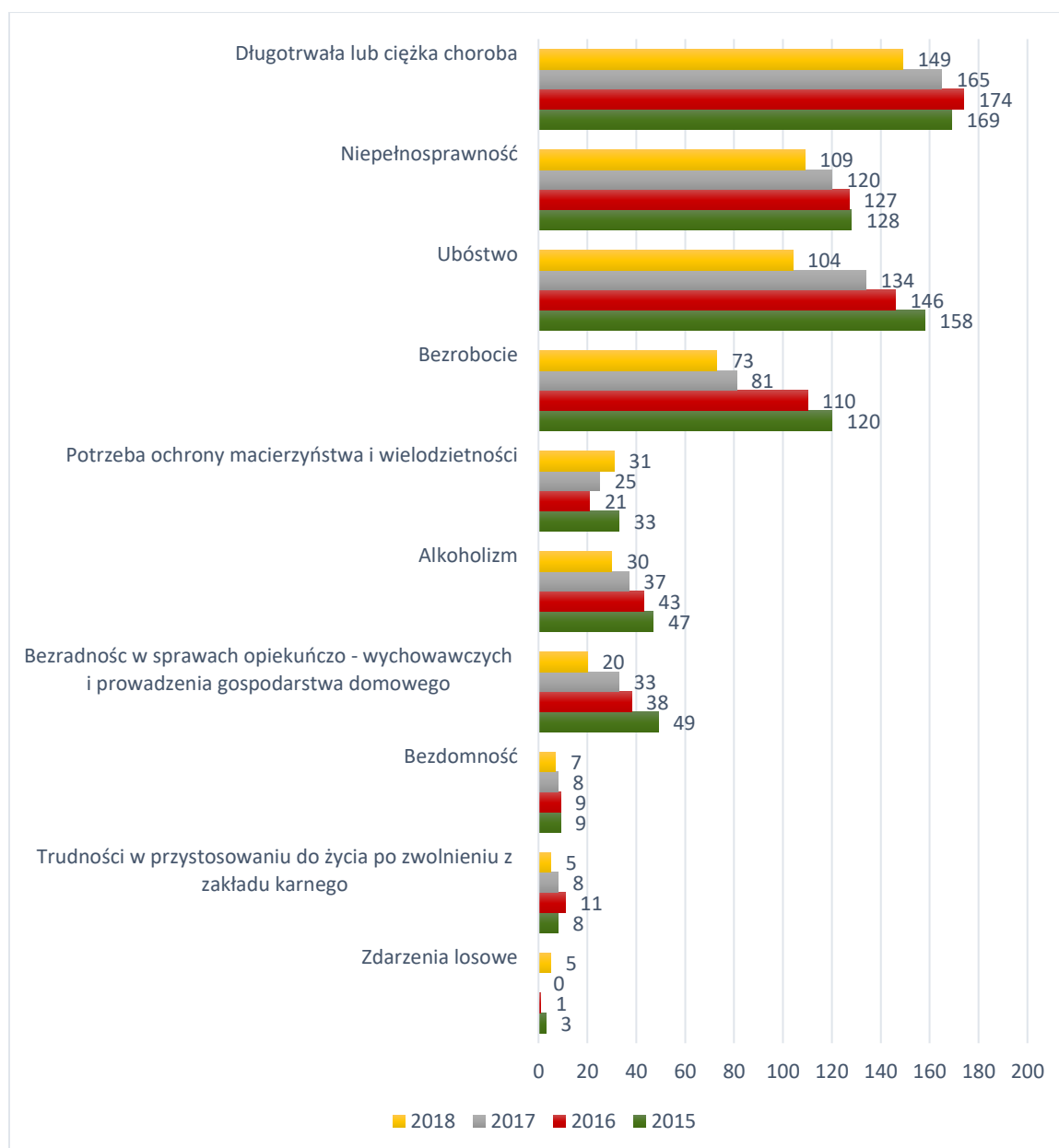
Od lat głównym powodem udzielania świadczeń pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej była długotrwała lub ciężka choroba. W latach 2015 – 2017 drugim najczęściej występującym

powodem przyznania świadczeń było ubóstwo osób i rodzin, jednakże w 2018 r. więcej świadczeń przyznano z tytułu niepełnosprawności niż z tytułu ubóstwa.

Dalej ważnym, choć znacząco ograniczonym przez ostatnie cztery lata, powodem przyznawania świadczeń pomocy społecznej jest bezrobocie.

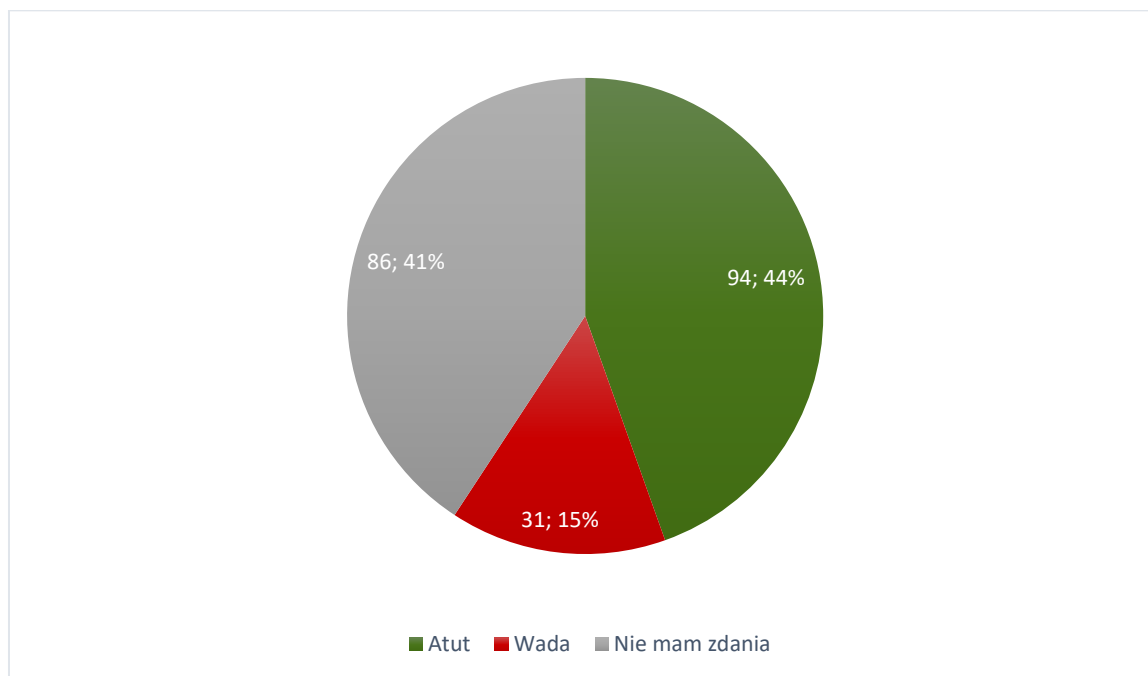
Łącznie kilkudziesięciu rodzinom udzielane są świadczenia z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności, a także z uwagi na bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Wśród powodów przyznawania pomocy społecznej przez MOPS Sucha Beskidzka od lat znajduje się również alkoholizm, bezdomność, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego oraz zdarzenie losowe.

Wykres 20. Najczęstsze powody udzielania pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej w latach 2015 - 2018, [liczba rodzin](źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka).

Większość respondentów ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców gminy pozytywnie oceniła funkcjonowanie pomocy społecznej, w znaczeniu działalności MOPS, uznając, iż jest to atut miasta Sucha Beskidzka. Jednocześnie duża grupa mieszkańców nie miała zdania na temat tego uwarunkowania. Jedynie 15% (31) osób uznało, że funkcjonowanie pomocy społecznej jest wadą miasta Sucha Beskidzka.

Wykres 21. Ocena uwarunkowania "Pomoc społeczna" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w Gminie Sucha Beskidzka od ostatnich lat stopniowo spada, co świadczyć może o polepszającym się stanie suskich gospodarstw domowych, a zarazem o skuteczności działań podejmowanych przez pracowników MOPS w celu wspierania samodzielności klientów pomocy społecznej. Trend ten w ostatnich latach powinien się utrzymać.
2. Zmniejszająca się liczba wniosków wpływających do MOPS w ostatnich latach jest szansą na koncentrację uwagi pracowników na jakościowej pracy socjalnej.
3. Większość z ankietowanych mieszkańców gminy uznaje funkcjonowanie pomocy społecznej za atut miasta Sucha Beskidzka.

II.13. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Sucha Beskidzka jest siedzibą Komendy Powiatowej Policji, a dodatkowo miasto jest rejonem działania dwóch funkcjonariuszy dzielnicowych.

W lutym 2016 roku na terenie powiatu suskiego policjanci Komendy Powiatowej Policji w Suchoj Beskidzkiej i podległych komisariatów prowadzili konsultacje społeczne związane z tworzeniem Mapy Zagrożeń. Na terenie gminy Sucha Beskidzka przeprowadzono łącznie 7 spotkań ze społeczeństwem, w których wzięło udział 61 osób. Na ich podstawie stwierdzono, że na terenie miasta Sucha Beskidzka nie występują rejony szczególnie niebezpieczne – zarówno w ocenie Policji jak i społeczeństwa. Wytypowano natomiast miejsca, które należy monitorować poprzez obserwacje i kontrole w celu przeciwdziałania zdarzeniom mającym wpływ na bezpieczeństwo i porządek publiczny, także w ruchu drogowym. Wykaz miejsc, rejonów, które zostały uznane za konieczne do monitorowania poprzez kontrole i obserwacje obejmuje:

- ✓ dworzec PKP i rejon kładki nad torami,
- ✓ rejon sklepu nocnego przy ul. Mickiewicza i lokalu Barbados,
- ✓ rejon placu zabaw przy osiedlu Beskidzkim,
- ✓ rejon Zespołu Szkół im. W. Witosa i przyległego boiska sportowego,
- ✓ rejon Przychodni Zdrowia przy ul. Handlowej,
- ✓ rejon stadionu Babia Góra i przyległego Orlika,
- ✓ rejon parkingu przy budynku Starostwie Powiatowym ul. Kościelna,
- ✓ rejon plant ulicy Rynek oraz placów targowych,
- ✓ Park Zamkowy w Suchoj Beskidzkiej

Na przestrzeni lat 2017 – 2018 Komenda Powiatowa Policji w Suchoj Beskidzkiej odnotowała znaczący wzrost (o ponad 24%) w liczbie stwierdzonych przestępstw na terenie miasta Sucha Beskidzka. W 2017 r. stwierdzono 184 przestępstwa, a rok później już 229 przestępstw. Sucha Beskidzka zajmowała pod tym względem czołowe miejsce w powiecie. Podobnie sprawa ma się z ilością zdarzeń drogowych. Ze względu na intensywny ruch samochodów, w stolicy powiatu odnotowuje się największą ilość kolizji i wypadków drogowych.

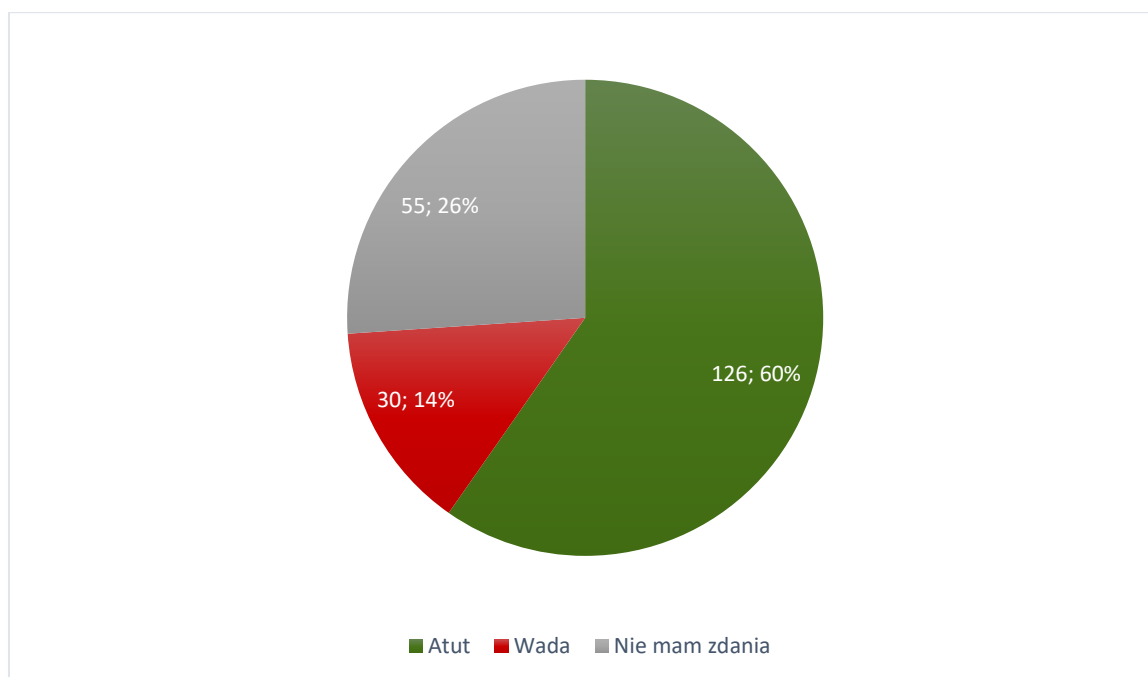
Gmina Sucha Beskidzka jako jedyna w powiecie suskim posiada umundurowaną formację samorządową – Straż Miejską. Straż Miejska zatrudnia 4 funkcjonariuszy, do zadań których należy m.in.:

- ✓ ochrona porządku publicznego,
- ✓ egzekwowanie prawa miejscowego,
- ✓ ściganie sprawców wykroczeń,
- ✓ prowadzenie postępowań w sprawach o wykroczenia,
- ✓ zabezpieczanie imprez, zgromadzeń, uroczystości, przemarszów,
- ✓ stałe podejmowanie działań z zakresu ochrony środowiska (głównie w celu wyeliminowania spalania niedozwolonych substancji i materiałów w piecach),
- ✓ podejmowanie interwencji w zakresie ruchu drogowego,
- ✓ realizacja zadań z zakresu ustawy o ochronie zwierząt, a w szczególności przeciwdziałania ich bezdomności oraz opieki weterynaryjnej nad zwierzętami uczestniczącymi w wypadkach drogowych,
- ✓ przeprowadzanie prac organizacyjnych na targowisku,
- ✓ obsługa płatnych tablic informacyjnych,
- ✓ obsługa parkomatu i kontrole opłaty parkingowej,
- ✓ konwojowanie wartości pieniężnych,
- ✓ udział w wizjach i udzielanie asysty pracownikom Referatów Urzędu Miasta.

W 2018 r. najczęstszym wynikiem interwencji Straży Miejskiej było pouczenie - 527 przypadków. Karę grzywny zastosowano z kolei w 182 przypadkach, z czego większość dotyczyła wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (154), w przypadku których Straż Miejska skierowała 9 wniosków o ukaranie do Sądu.

Na terenie Gminy Sucha Beskidzka ma siedzibę Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, która m.in. organizuje i prowadzi akcje ratownicze w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń. Dodatkowo w Gminie działają dwie jednostki: OSP Sucha Beskidzka Miasto oraz OSP Sucha Beskidzka Bładzonka. Obie jednostki należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. 23 lutego 2016 r. Straż Pożarna w Suchej Beskidzkiej rozpoczęła działalność edukacyjną w ramach programu "Bezpieczna +". Strażacy Państwowej Straży Pożarnej w Suchej Beskidzkiej przygotowali salę edukacyjną "OGNIK".

W miejscu swojego zamieszkania przestępczość obserwuje jedynie nieco ponad 5% (12) ankietowanych, a brak poczucia bezpieczeństwa odczuwa 10,8% (23) z nich, co może wiązać się głównie z obecnością dzikiej zwierzyny na terenie miasta, gdyż postulaty uregulowania sytuacji dzików straszących dzieci i dorosłych w drodze do szkoły i pracy powtarzały się w ankietach wielokrotnie. Wyniki badania ankietowego ukazują jednak, że większość mieszkańców odbiera poziom bezpieczeństwa w mieście za atut Suchej Beskidzkiej.

Wykres 22. Ocena uwarunkowania "Poziom bezpieczeństwa mieszkańców" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

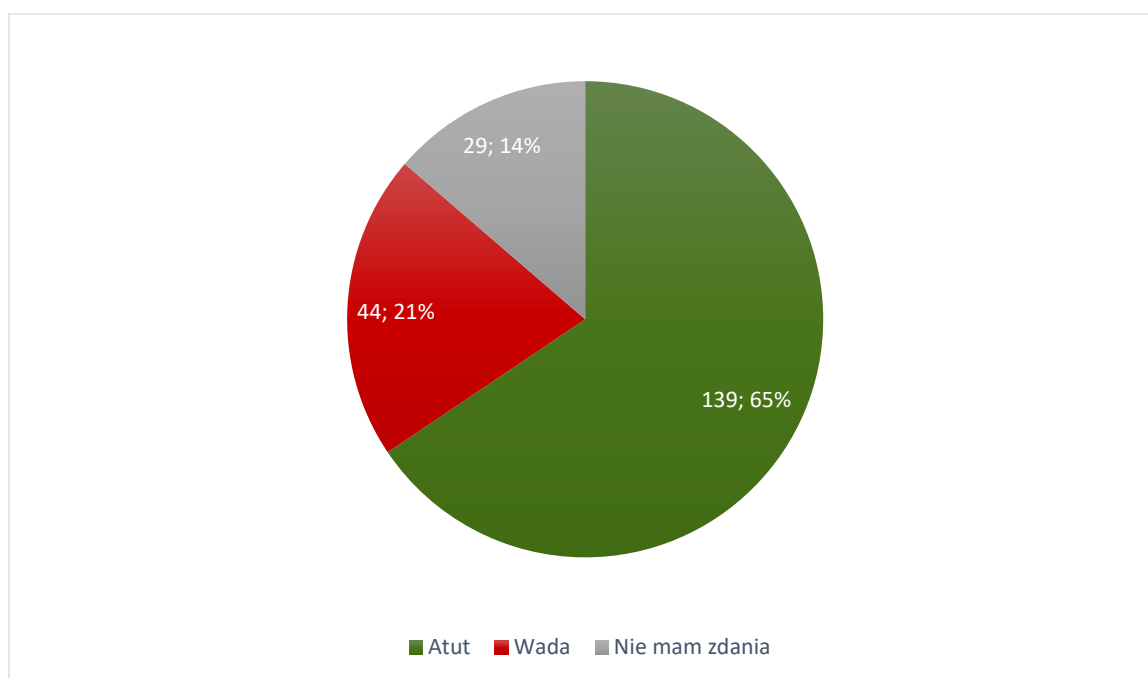
1. Działalność Straży Miejskiej, Policji czy Straży Pożarnej jest przez większość ankietowanych mieszkańców odbierana za atut Suchej Beskidzkiej. Trend ten prawdopodobnie utrzyma się.
2. Mieszkańcy czują się w mieście bezpiecznie, choć zgłaszają problem z bytowaniem w mieście dzikiej zwierzyny.

II.14. INFRASTRUKTURA, TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Przez teren gminy przebiegają różne rodzaje dróg. Począwszy od drogi krajowej (dł. 2,9 km), przez drogę wojewódzką (dł. 4,9 km), drogi powiatowe (dł. 9,4 km), aż do dróg gminnych (dł. 9,8 km) i tzw. wewnętrznych (dł. 39,5 km), funkcjonujących na podobnej zasadzie co drogi gminne.

Drogi gminne posiadają nawierzchnię mineralno – bitumiczną, a ich stan został w większości oceniony jako dobry lub bardzo dobry. Stan ulic Starzeńskiego i Szczepkowskiego oceniono na zadowalający ale przewidziany do remontu. Z kolei stan większości dróg wewnętrznych oceniono jako dobry, stan kilku dróg uznano za zadowalający, a 4 drogi wewnętrzne przeznaczono do remontu. W zdecydowanej większości drogi wewnętrzne również posiadają nawierzchnię mineralno – bitumiczną, lecz część z nich posiada nawierzchnię z płyt IOMB lub gruntową.

Infrastruktura drogowa na terenie miasta ulega sukcesywnej poprawie. W roku 2018 na blisko 10 000 m² dróg wewnętrznych położone zostały nowe nawierzchnie asfaltowe. Sukcesywnie rozbudowywana jest również długość chodników przy drogach gminnych i wewnętrznych. Na terenie miasta znajdują się ścieżki rowerowe o długości 3,7 km. Stałej renowacji ulega również uliczne oświetlenie.

Wykres 23. Ocena uwarunkowania "Infrastruktura miejska" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

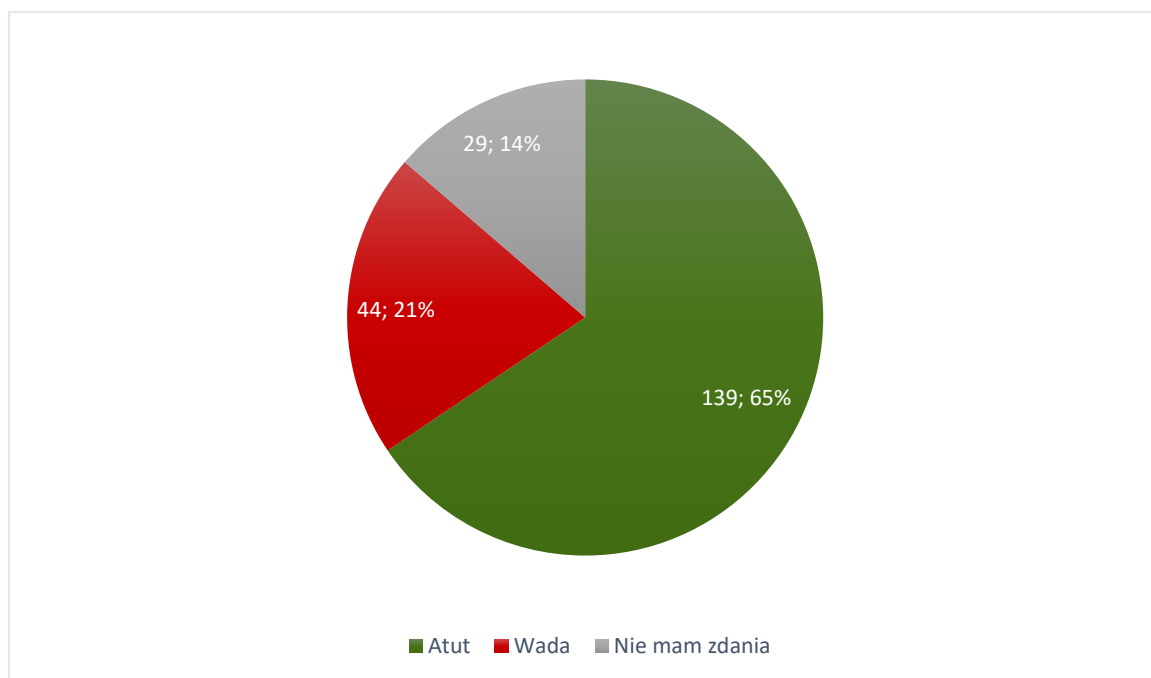
Jak pokazują wyniki badania ankietowego, mieszkańcy bardzo pozytywnie odnoszą się do działań gminy w zakresie poprawy miejskiej infrastruktury i doceniają obecny kształt i stan dróg, chodników, placów zabaw, ścieżek rowerowych. Zdecydowana większość ankietowanych uznała infrastrukturę miejską za atut Suchoj Beskidzkiej. Jedynie nieco ponad 6% (13) uznało działania gminy w zakresie rozwoju infrastruktury za niezadawalające.

W kwestii transportu zbiorowego, w posiadaniu gminy znajduje się przystanek dworcowy. Pozostałe 34 przystanki autobusowe należą do poszczególnych zarządców dróg. Gmina zajmuje się wyposażeniem najważniejszych przystanków w odpowiednią infrastrukturę, w tym wiaty i gabloty na rozkłady jazdy, oraz utrzymaniem porządku w okolicy przystanków.

W 2018 r. na terenie miasta drogowe usługi przewozowe świadczyło 27 firm, które łącznie organizowały około 500 przejazdów w ciągu dnia roboczego. Z terenu Suchoj Beskidzkiej istnieją regularne połączenia autobusowe do takich miejscowości jak Zawoja, Bielsko - Biała, Wadowice, Kraków, Jordanów, Stryszawa. W kontekście transportu kolejowego Sucha Beskidzka posiada połączenia z Krakowem, Zakopanem i Żywcem. Z miasta odjeżdża około 10 pociągów dziennie.

Udział środków przeznaczonych na transport i komunikację w środkach finansowych przeznaczonych na inwestycje wynosi 7,65%.

Niestety zdania mieszkańców na temat publicznego transportu i komunikacji są podzielone. Część mieszkańców uznaje jakość i ilość dostępnych połączeń komunikacyjnych za wadę, a część za atut gminy Sucha Beskidzka. Strukturę odpowiedzi przedstawia poniższy wykres:

Wykres 24. Ocena uwarunkowania "Publiczny transport i komunikacja" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

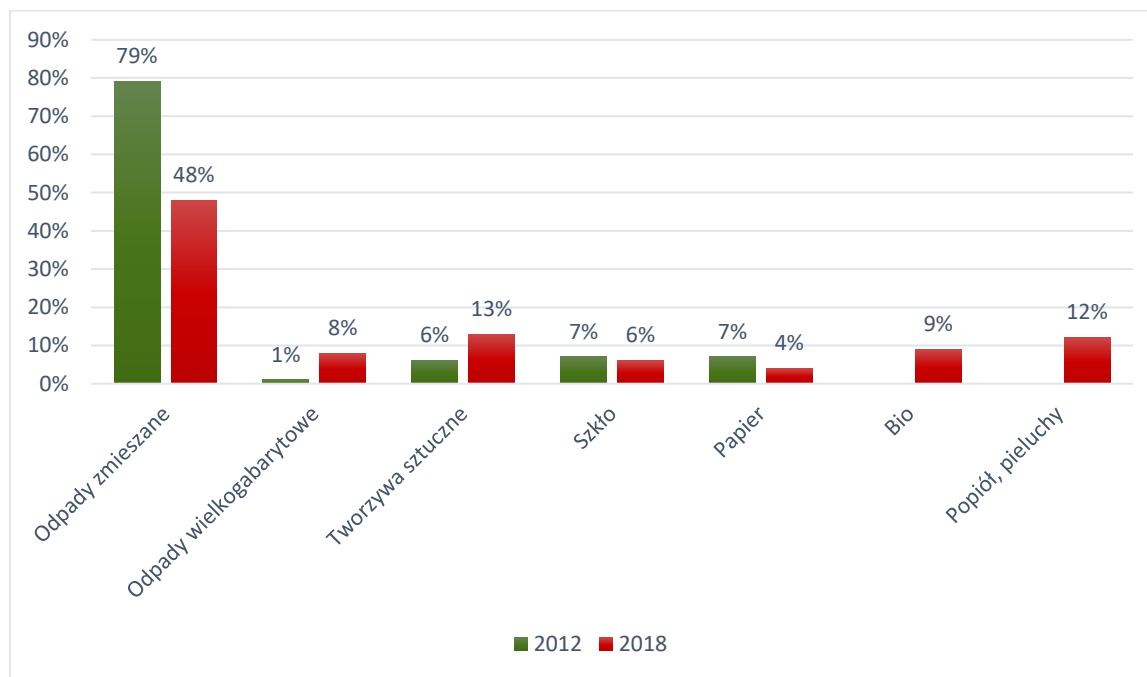
1. **Rozwój infrastruktury miasta, jako stolicy regionu jest zauważalny i pozytywnie odbierany przez mieszkańców. Wraz z postępującą urbanizacją trend zapewne utrzyma się.**
2. **Mieszkańcy nie są do końca zadowoleni ze stanu publicznego transportu i komunikacji w mieście.**

II.15. OCHRONA ŚRODOWISKA

Gmina Sucha Beskidzka należy do związku czterech lokalnych gmin, wraz z Jordanowem, Stryszawą i Zawoją, których celem jest ochrona środowiska, w tym głównie racjonalna gospodarka odpadami. Odpady na terenie Gminy są zbierane selektywnie – w podziale na sześć frakcji. Na worki z odpadami segregowanymi naklejane są kody kreskowe, natomiast pojemniki z odpadami niesegregowanymi są ważone na wadze elektronicznej przy odbiorze.

Mieszkańcy Suchoj Beskidzkiej produkują z roku na rok coraz większą ilość śmieci. W 2018 r. wytworzyli oni 322 kg odpadów na mieszkańca czym przekroczyli średnią wartość dla kraju w tym roku (315 kg/mieszkańca) i jednocześnie zajęli pierwsze miejsce w powiecie. Wzrost ilości oddawanych śmieci nie musi być jednak zjawiskiem negatywnym, a świadczyć może o odchodzeniu od wyrzucania odpadów na tzw. dzikie wysypiska, czy spalania ich w piecach.

Zdecydowana większość mieszkańców deklaruje segregowanie odpadów. Jedynie 4% osób mieszkających na terenie miasta zadeklarowało oddawanie odpadów zmieszanych. Wymagany poziom segregacji wynosi 30%. Wg danych Urzędu Miasta średni poziom segregacji odpadów w domach jednorodzinnych wynosi 60%. Niestety prawdopodobnie mechanizmy odpowiedzialności zbiorowej powodują, że w przypadku mieszkań wielorodzinnych (bloki) poziom ten wynosi już tylko 22%. Niemniej jednak na przestrzeni ostatnich lat znacznie wzrósł poziom świadomości i działań mieszkańców w zakresie segregacji odpadów, co jasno obrazuje poniższy wykres:

Wykres 25. Struktura frakcji zebranych odpadów komunalnych w gminie Sucha Beskidzka w 2012 r. i 2018 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie gminy 2018 r.)

W ciągu sześciu ostatnich lat na terenie gminy Sucha Beskidzka ponad trzykrotnie wzrosła ilość odpadów przekazanych do recyklingu.

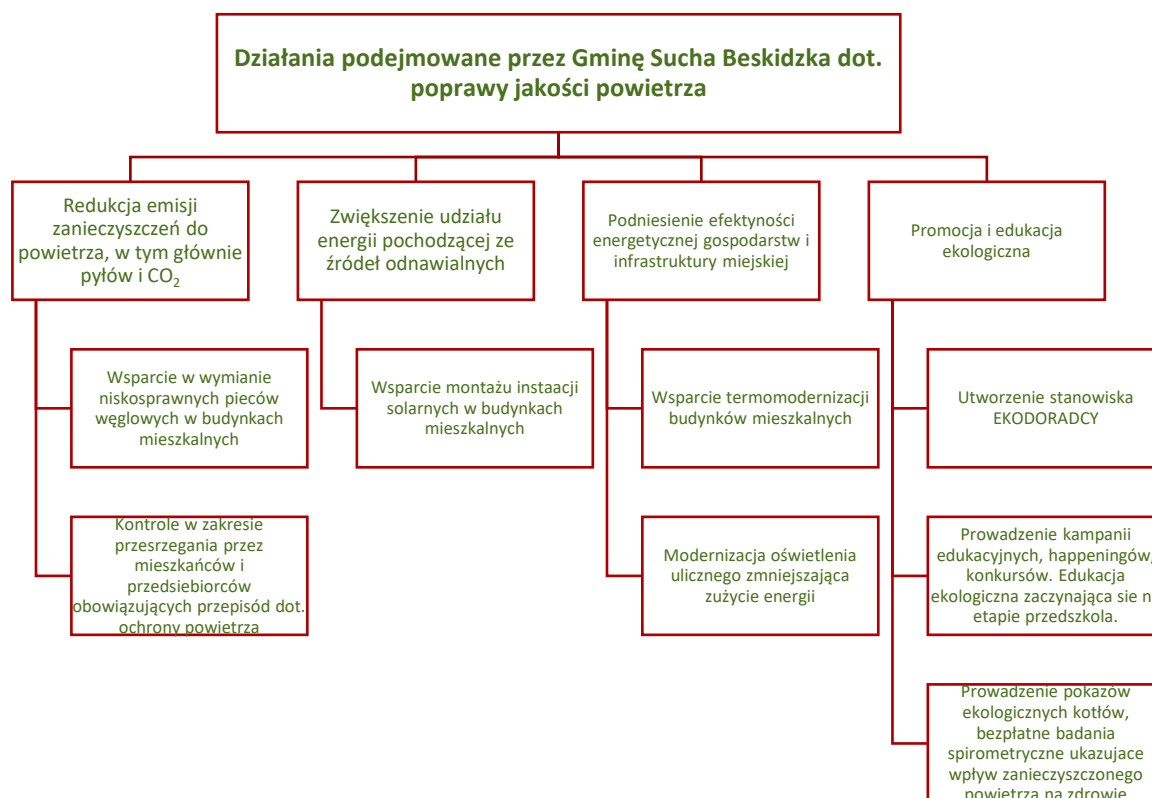
Gmina regularnie organizuje akcje sprzątnięcia miasta, których celem jest podnoszenie społecznej świadomości i odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego.

W gminie Sucha Beskidzka stopniowo rozbudowywana i modernizowana jest sieć kanalizacyjna i wodociągowa, tak aby swoim zasięgiem objąć jak największą ilość mieszkańców. Na koniec 2018 r. długość sieci kanalizacyjnej wynosiła 75,3 km i obejmowała ona 93% mieszkańców, natomiast długość sieci wodociągowej, obejmującej 72% mieszkańców, wynosiła 54,42 km. Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego Sucha Beskidzka zajmuje pierwsze miejsce w kategorii odsetka ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej, drugie miejsce pod względem korzystania z instalacji wodociągowej oraz trzecie – z gazowej. Miasto posiada w swoich zasobach mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków oraz bardzo nowoczesną Stację Uzdadniania Wody.

Gmina podejmuje szereg ważnych działań zmierzających również do poprawy jakości powietrza, m.in.: w pełni zrealizowała założenia Programu Ochrony Powietrza za lata 2013 – 2015, a w dalszym ciągu realizuje:

- ✓ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN)
- ✓ Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Sucha Beskidzka (PONE)
- ✓ Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014 – 2020 – działanie 4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza
- ✓ Projekt LIFE pn. „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”

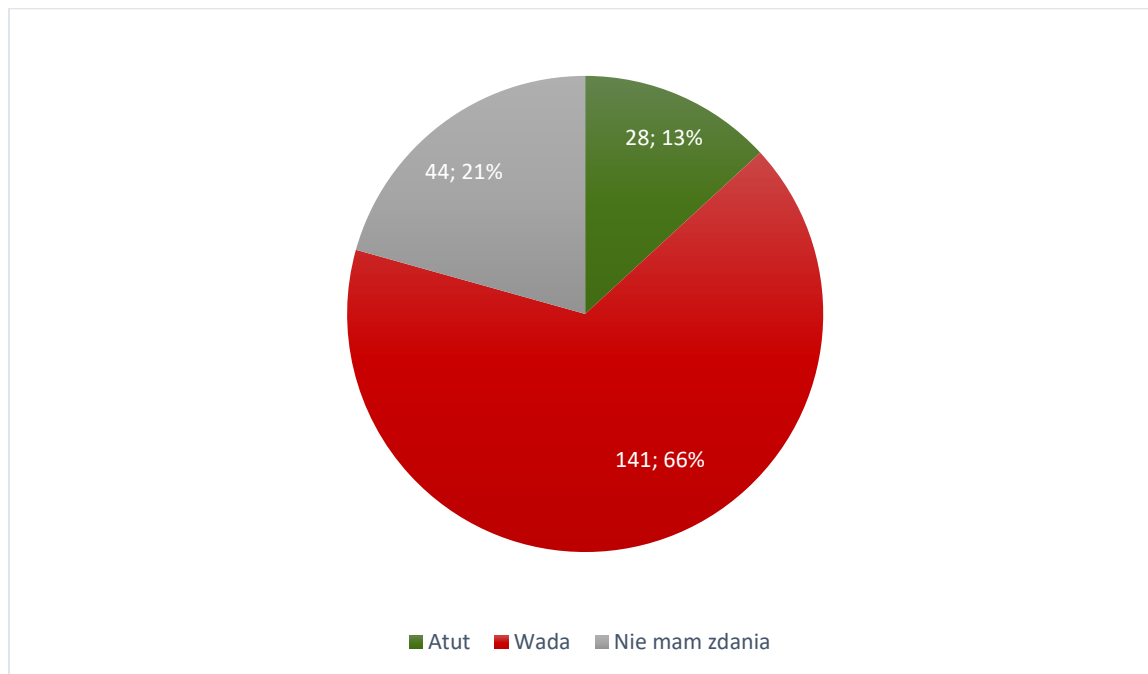
Działania dot. poprawy jakości powietrza realizowane w gminie Sucha Beskidzka, obrazuje poniższa grafika:

W latach 2015 – 2018 na terenie Gminy Sucha Beskidzka zlikwidowanych zostało łącznie 1230 palenisk węglowych. Największa ilość nowych źródeł ciepła wykorzystuje jako paliwo ekogroszek, gaz lub biomasę. Pojedynczo montowane były również urządzenia na energię elektryczną.

W 2018 r. została wprowadzona przyjęta w lutym 2017 r. przez Radę Miasta ulga w podatku od nieruchomości dla tych, którzy do ogrzewania swoich mieszkań stosują ekologiczne piece i paliwa, tym samym ograniczają niską emisję. Zwolnienie z podatku za powierzchnię mieszkalną można uzyskać do 2022 roku.

Dopuszczalna średnia roczna wartość stężenia pyłu PM10 wynosi $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Na terenie gminy wartość ta jest ciągle przekraczana, jednakże widoczna jest tendencja ku poprawie. W 2014 r. średnia roczna wartość stężenia pyłu PM10 wynosiła $47 \mu\text{g}/\text{m}^3$, przy 123 dniach z przekroczeniem norm, natomiast w 2018 r. średnia roczna wynosiła odpowiednio $43 \mu\text{g}/\text{m}^3$, przy 101 dniach z przekroczeniem norm.

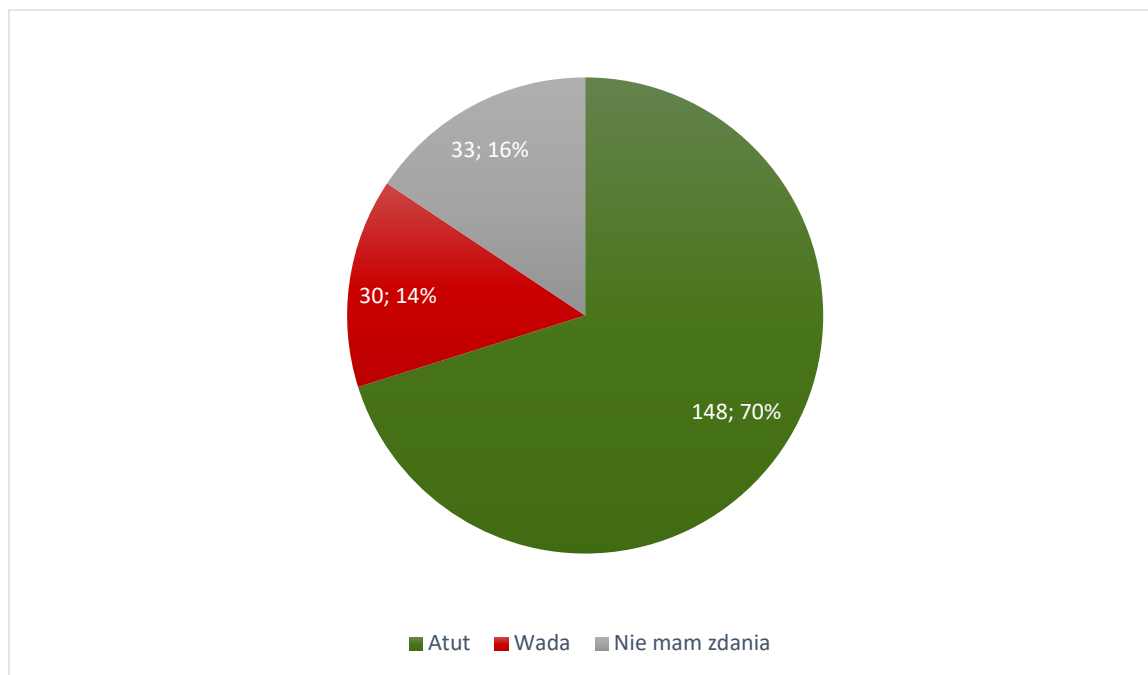

Wykres 26. Ocena uwarunkowania "Poziom zanieczyszczenia środowiska" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

Pomimo starań lokalnych władz aktualnie poziom zanieczyszczenia środowiska jest odbierany przez większość ankietowanych mieszkańców jako wada miasta. Jest to właściwie największa wada jaką mieszkańcy dostrzegli w niniejszym badaniu ankietowym. Do świadomości mieszkańców przedostała się już troska o środowisko co jest zjawiskiem pozytywnym.

Niestety ponad 22% ankietowanych dostrzega w miejscu swojego zamieszkania ślady dewastacji środowiska, a aż 30% (66) jest niezadowolonych z działań gminy w zakresie ochrony środowiska. Choć należy w tym miejscu podkreślić, że aktualna trudna sytuacja jest efektem wielu wcześniejszych lat bez troski.

Dla odmiany jednak opinia mieszkańców na temat poziomu czystości w mieście jest zgoła inna. Największa liczba uczestników badania ankietowego uznała, że poziom czystości w mieście, w znaczeniu segregacja i utylizacja odpadów, czystość ulic i chodników itp., jest atutem miasta Sucha Beskidzka. Struktura odpowiedzi zaprezentowana jest na poniższym wykresie:

Wykres 27. Wykres 26. Ocena uwarunkowania "Poziom czystości w mieście" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).

O czystość i porządek w mieście dba grupa porządkowa w ramach Urzędu Miasta oraz pracownicy Zakładu Komunalnego w Suchoj Beskidzkiej.

PROGNOZA ZMIAN WNIOSKI

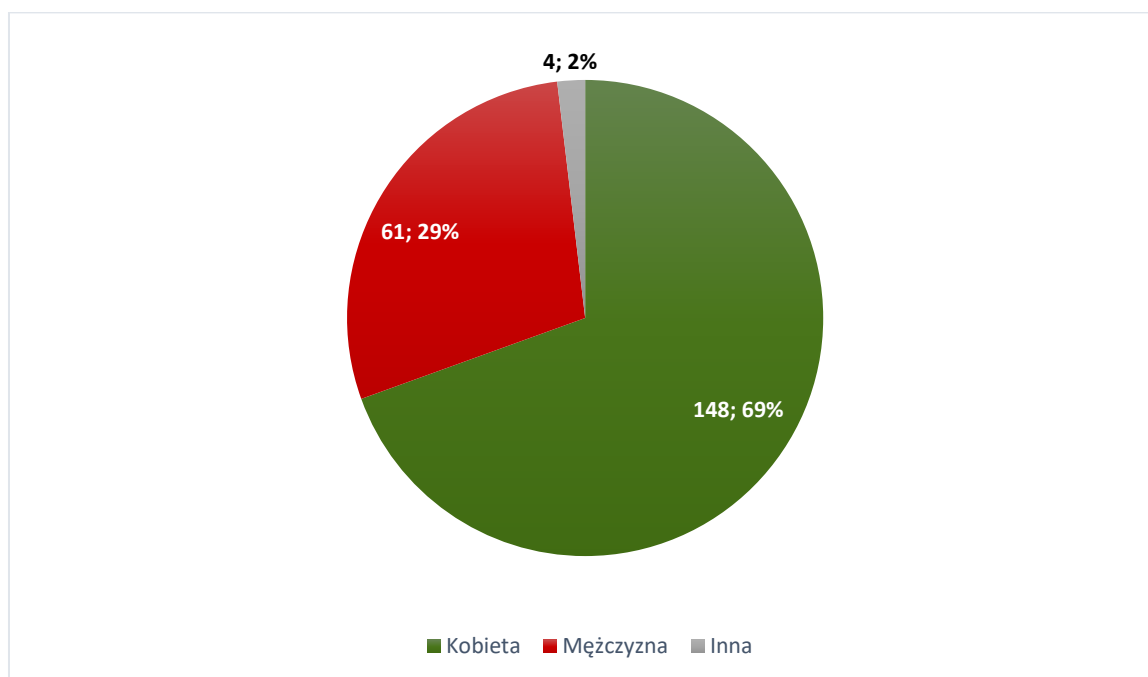
1. Wraz ze wzrostem starań lokalnych władz o poprawę jakości powietrza i ochronę środowiska, wzrasta również poziom świadomości mieszkańców, którzy na chwilę obecną dostrzegają problem jakim jest zanieczyszczenie środowiska i zdecydowanie uznają go za wadę miasta.
2. Wraz z sukcesywną realizacją programów i inwestycji z zakresu ochrony środowiska poprawie powinien ulec stan środowiska naturalnego, a przede wszystkim czystość powietrza.
3. Sucha Beskidzka jest miastem czystym i uporządkowanym co bardzo doceniają jego mieszkańcy.

III. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ

W celu przeprowadzenia diagnozy społecznej wykorzystano posiadane dane z instytucji tj. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie czy Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dodatkowo w celu pogłębienia stopnia rozeznania potrzeb i problemów w środowisku lokalnym wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego. Wśród mieszkańców gminy Sucha Beskidzka przeprowadzono anonimową ankietę pn. „Sytuacja społeczna Gminy Sucha Beskidzka w opinii mieszkańców”. Rozprowadzono około 600 sztuk kwestionariusza ankiety, z których 213 kopii powróciło i zostało poddanych analizie.

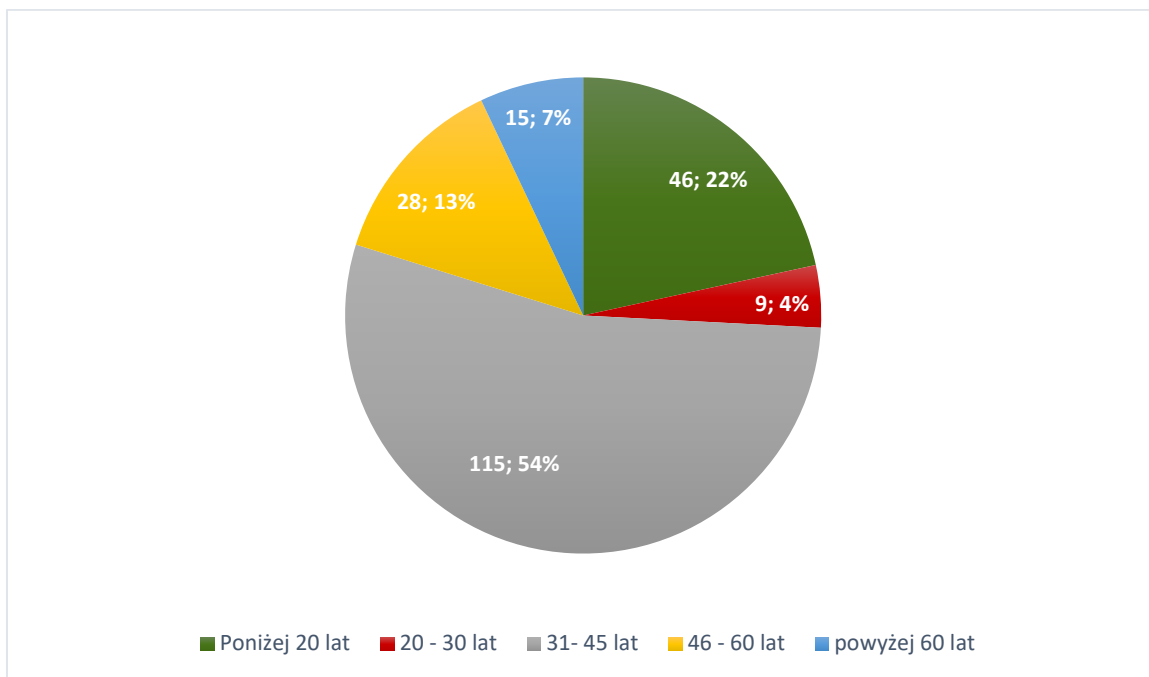
Struktura ankietowanych według płci, wieku i wykształcenia zaprezentowana jest na poniższych wykresach:

Wykres 28. Struktura respondentów ankiety wg płci (źródło: badanie ankietowe).

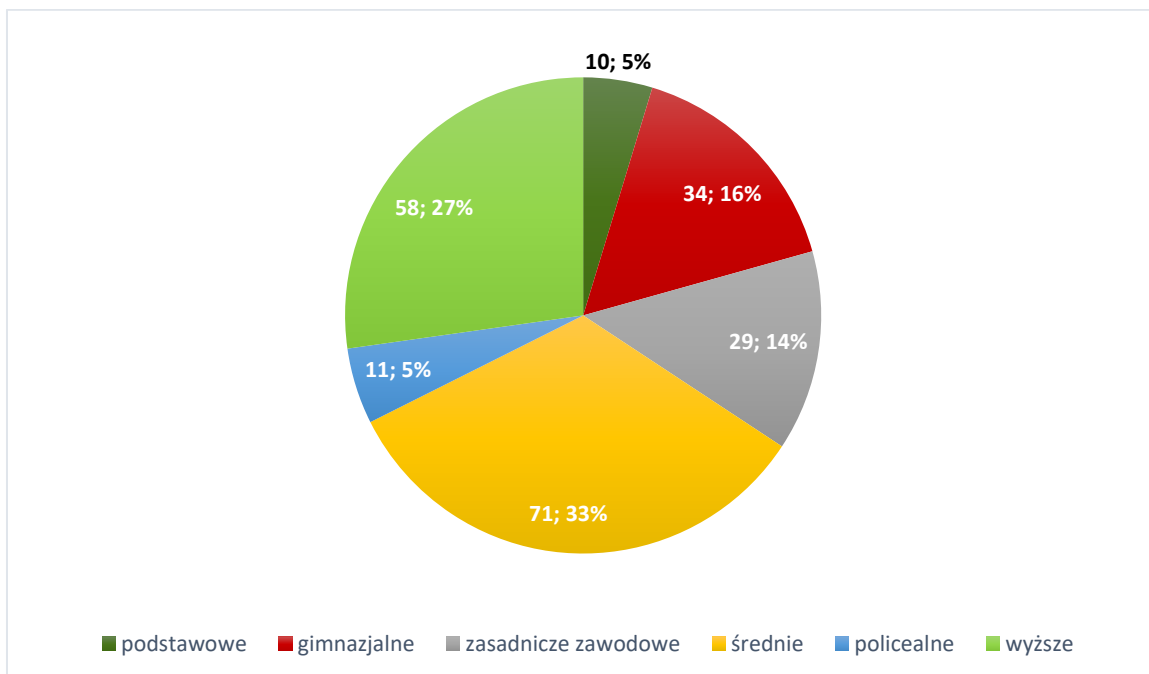
Zdecydowaną większość, bo aż 69% (148) badanych stanowiły kobiety. Mniej niż 1/3 respondentów była płci męskiej. W arkuszu ankiety nie przewidziano dodatkowych opcji identyfikacji płci, aczkolwiek w 4 przypadkach respondenci dopisali i zaznaczyli opcję „inna”.

W kategorii wieku najliczniej reprezentowana była grupa osób w wieku pomiędzy 31 a 45 rokiem życia – 54% (115). Drugie miejsce pod względem liczności zajęły osoby młode – poniżej 20 rok użycia. Osoby w wieku od 45 do 60 lat i starsze stanowiły łącznie 1/5 ankietowanych.

Wykres 29. Struktura respondentów ankiety wg wieku (źródło: badanie ankietowe).

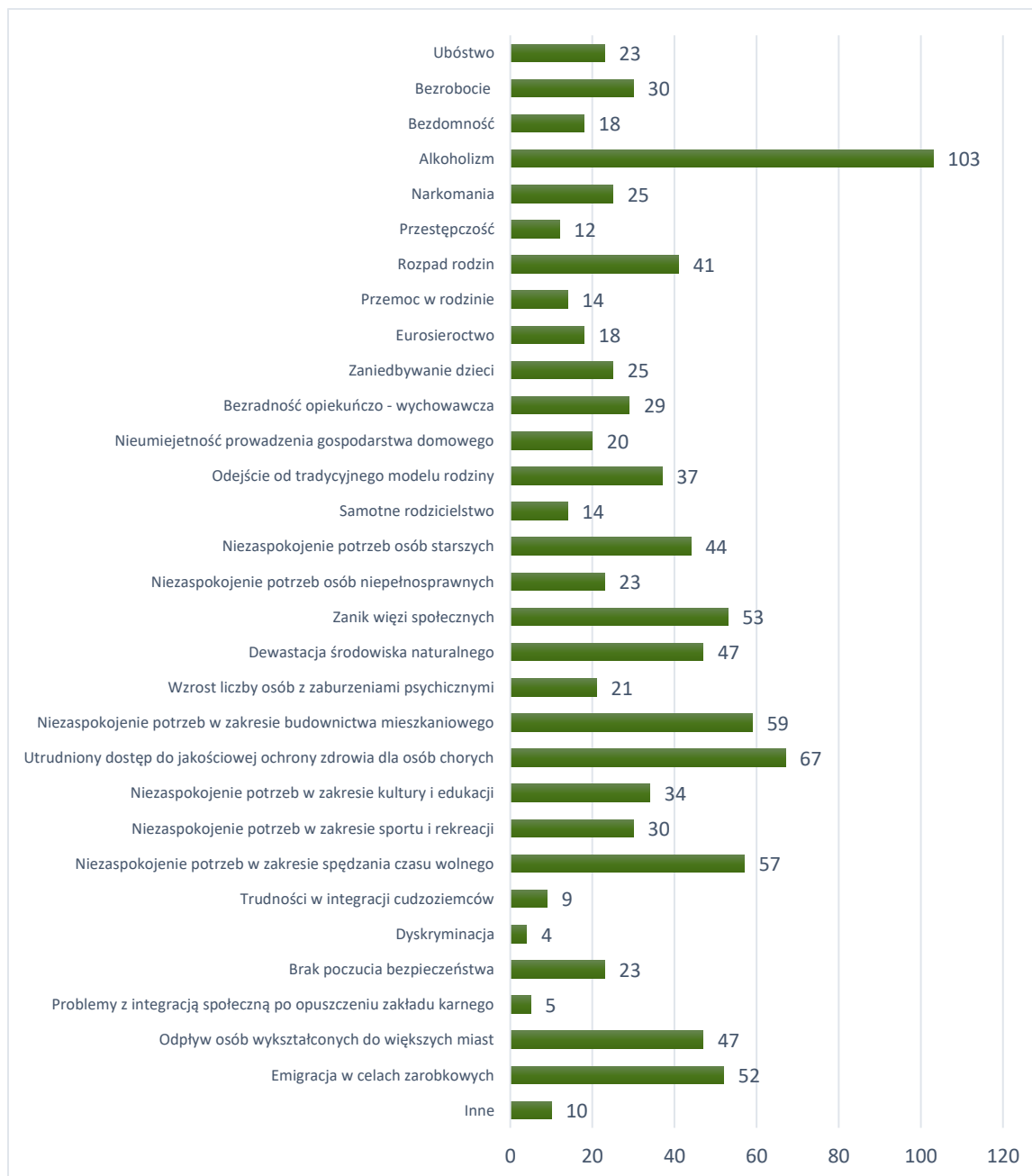
Ponad 1/5 badanych – 21% (44) stanowiły osoby z niskim wykształceniem, tj. podstawowym i gimnazjalnym. Najliczniej reprezentowane były osoby z wykształceniem średnim, które wraz z osobami posiadającymi wykształcenie zasadnicze zawodowe i policealne stanowiły ponad połowę badanych – 52% (111). Wśród respondentów ankiety, posiadanie wyższego wykształcenia zadeklarowało 27% (58) osób.

Wykres 30. Struktura respondentów ankiety wg wykształcenia (źródło: badanie ankietowe).

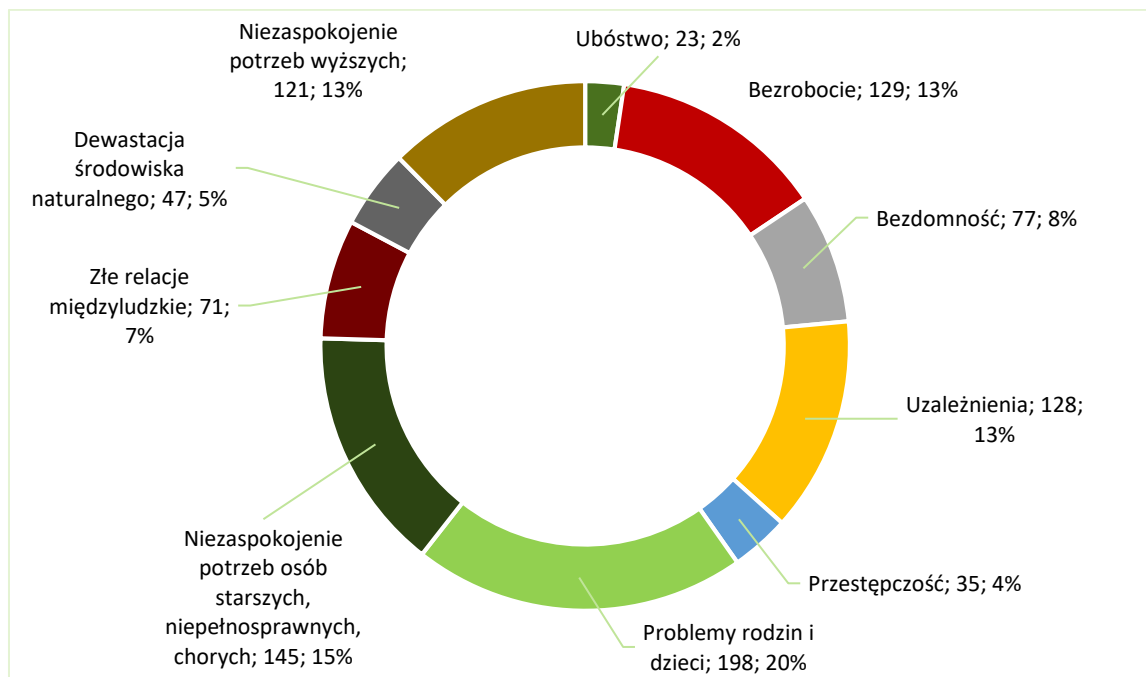
Wyniki ankiety przyczyniły się do wyboru problemów społecznych podlegających pogłębionej diagnozie w ramach niniejszego dokumentu.

Respondenci zostali m.in. poproszeni o wskazanie najczęściej dostrzeganych przez siebie, w miejscu swojego zamieszkania, problemów i niekorzystnych zjawisk społecznych. Uzyskane wyniki zostały zaprezentowane w poniższym wykresie:

Wykres 31. Natężenie problemów i niekorzystnych zjawisk społecznych dostrzeganych przez mieszkańców gminy Sucha Beskidzka w miejscu swojego zamieszkania (źródło: badanie ankietowe).

Uzyskane wyniki przyporządkowano do szerszych, bardziej ogólnych kategorii. Dla przykładu do kategorii bezrobocie zaliczono poza bezrobociem, odpływ osób wykształconych do większych miast oraz emigrację w celach zarobkowych. Wyniki zaprezentowano w wykresie poniżej:

Wykres 32. Natężenie kategorii problemów i niekorzystnych zjawisk społecznych dostrzeganych przez mieszkańców gminy Sucha Beskidzka w miejscu swojego zamieszkania (źródło: badanie ankietowe).

Powyższy wykres obrazuje, że mieszkańcy Gminy Sucha Beskidzka najczęściej w miejscu swojego zamieszkania dostrzegają problemy i niekorzystne zjawiska społeczne dotyczące rodzin i dzieci, w dalszej kolejności zjawiska związane z niezaspokojeniem potrzeb osób starszych, niepełnosprawnych i chorych. Często zauważane są również problemy związane z kwestią bezrobocia i uzależnień.

Dane te stoją w zgodzie z najczęstszymi powodami udzielania pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej [patrz: II.12. Charakterystyka systemu pomocy społecznej]. Dodatkowo kwestia ubóstwa gra dużą rolę pośród powodów udzielania pomocy przez ośrodek pomocy społecznej. Ponadto do szczegółowej diagnozy społecznej postanowiono włączyć kwestię bezdomności, która zarówno znajduje się wśród powodów udzielania pomocy przez MOPS, jak i jest zauważana przez mieszkańców gminy.

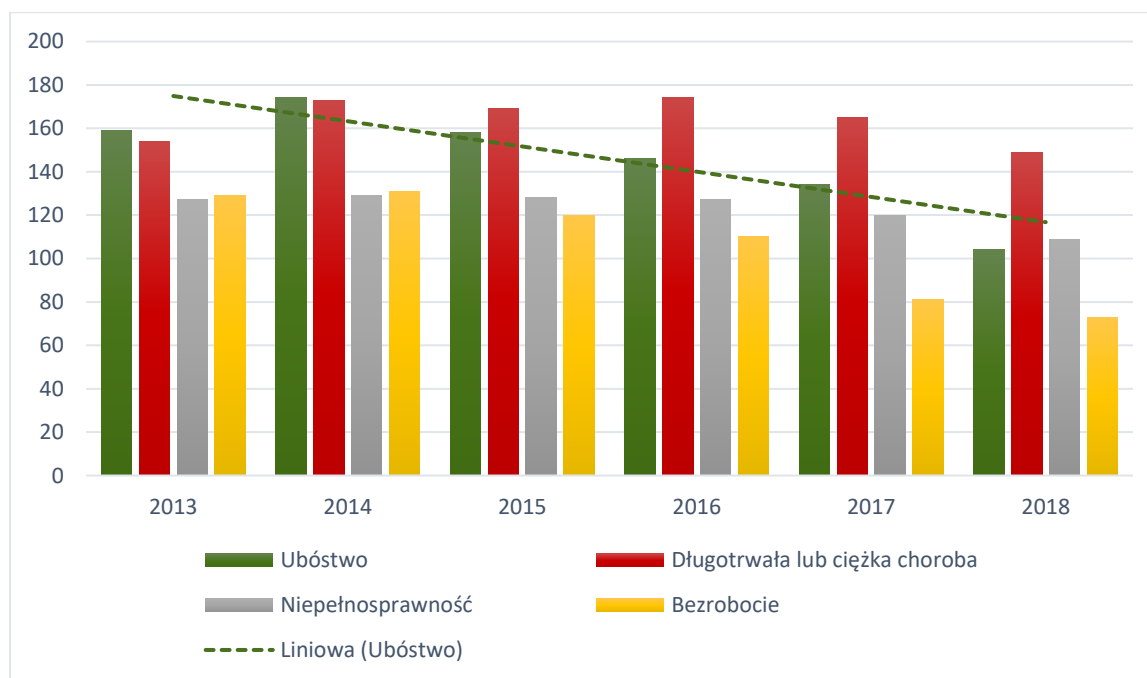
Fakt wybrania wyżej wymienionych problemów społecznych do szczegółowej diagnozy społecznej i pominięcia np. kwestii niezaspokojenia potrzeb wyższych (dot. kultury, sportu, rekreacji itp.), wynika ze świadomości, że niemożliwe jest niezwłoczne rozwiązanie wszystkich problemów i konieczne jest usystematyzowanie problematycznych kwestii oraz wskazanie priorytetów działań.

III.1. KWESTIA OSÓB UBOGICH

Cechami charakterystycznymi osób trwale ubogich jest poczucie bezradności, bezsilności oraz zepchnięcia na margines. Ubodzy rzadziej niż inne osoby czynnie uczestniczą w życiu społecznym i rzadziej korzystają z dóbr kulturowych. Utrwalanie się biedy powoduje zmianę stylu życia rodziny oraz może przyczyniać się do powstania wielu niekorzystnych zjawisk, jak: zaniedbania w opiece i wychowaniu, alkoholizm, przemoc w rodzinie, przestępczość.

Aktualnie obowiązujące kryteria uprawniające do uzyskania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, uznawane za obiektywną granicę ubóstwa wynoszą: 701,00 zł na osobę samotnie gospodarującą oraz 528,00 zł na osobę w rodzinie. Należy zaznaczyć, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom i rodzinom o dochodach przekraczających kryterium może być przyznana pomoc finansowa w formie specjalnego zasiłku celowego.

W Suchej Beskidzkiej na przestrzeni ostatnich lat problem ubóstwa stracił nieco na znaczeniu w odniesieniu do najczęstszych powodów trudnej sytuacji życiowej uzasadniającej przyznanie pomocy społecznej.

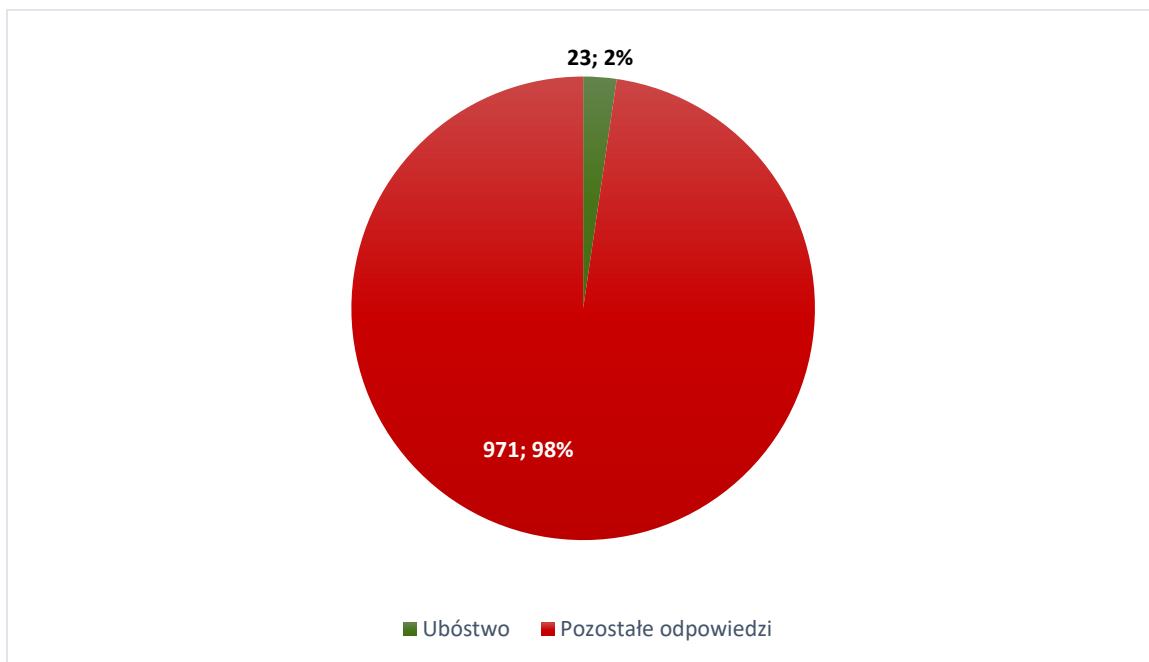

Wykres 33. Pozycja "ubóstwa" wśród najczęstszych powodów udzielania pomocy społecznej w latach 2013 - 2018 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka)

W latach 2013 – 2014 ubóstwo było głównym powodem przyznawania świadczeń przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej. W roku 2015 więcej osób otrzymało pomoc z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby niż z powodu ubóstwa i tak przez trzy kolejne lata ubóstwo było drugim najczęstszym powodem przyznawania pomocy. W roku 2018 r. sytuacja również uległa zmianie - MOPS przyznał większą ilość świadczeń z tytułu niepełnosprawności, co spowodowało, że ubóstwo stało się w tym roku dopiero trzecim najważniejszym powodem przyznawania pomocy. Nie przewiduje się spadku ubóstwa na miejsce czwarte gdyż pozycja ta od lat przypada bezrobociu, które również w ostatnich latach znacznie się zmniejszało.

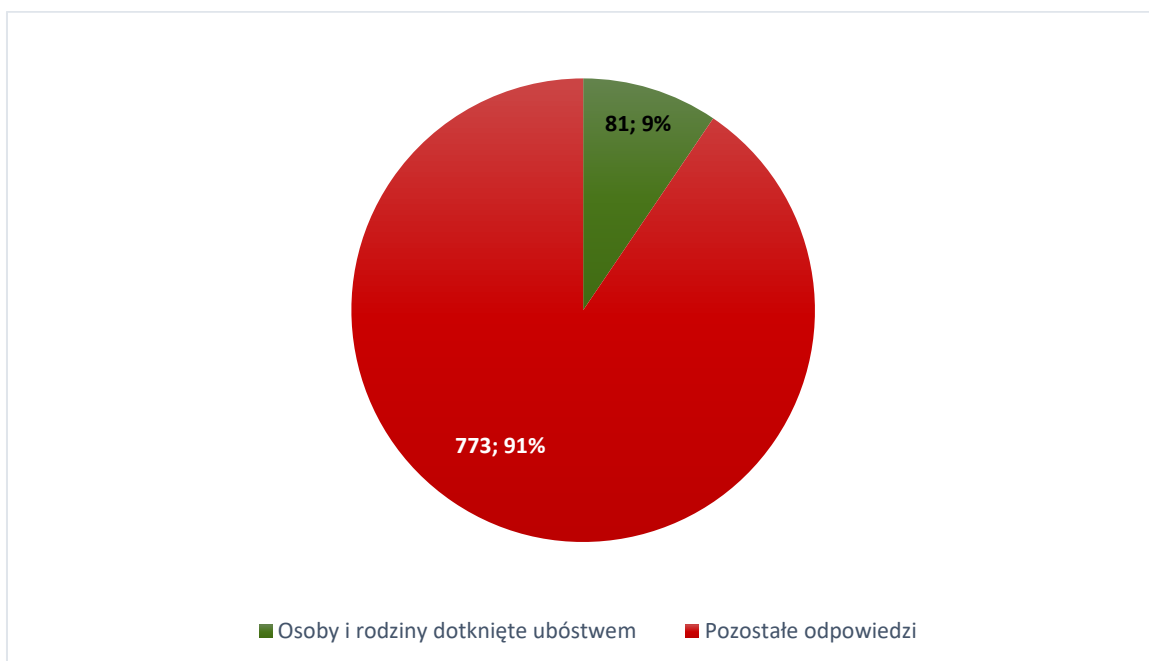
10,8% (23) ankietowanych stwierdziło, że ubóstwo znajduje się wśród problemów społecznych, które dostrzegane są przez mieszkańców Gminy Sucha Beskidzka najczęściej.

Biorąc pod uwagę ogólną liczbę odpowiedzi ankietowanych (ankieta dopuszczała możliwość wskazania do pięciu najczęściej zauważanych problemów społecznych), ubóstwo stanowiło jedynie niewielki ułamek zauważanych przez mieszkańców problemów społecznych, co prezentuje poniższy wykres:

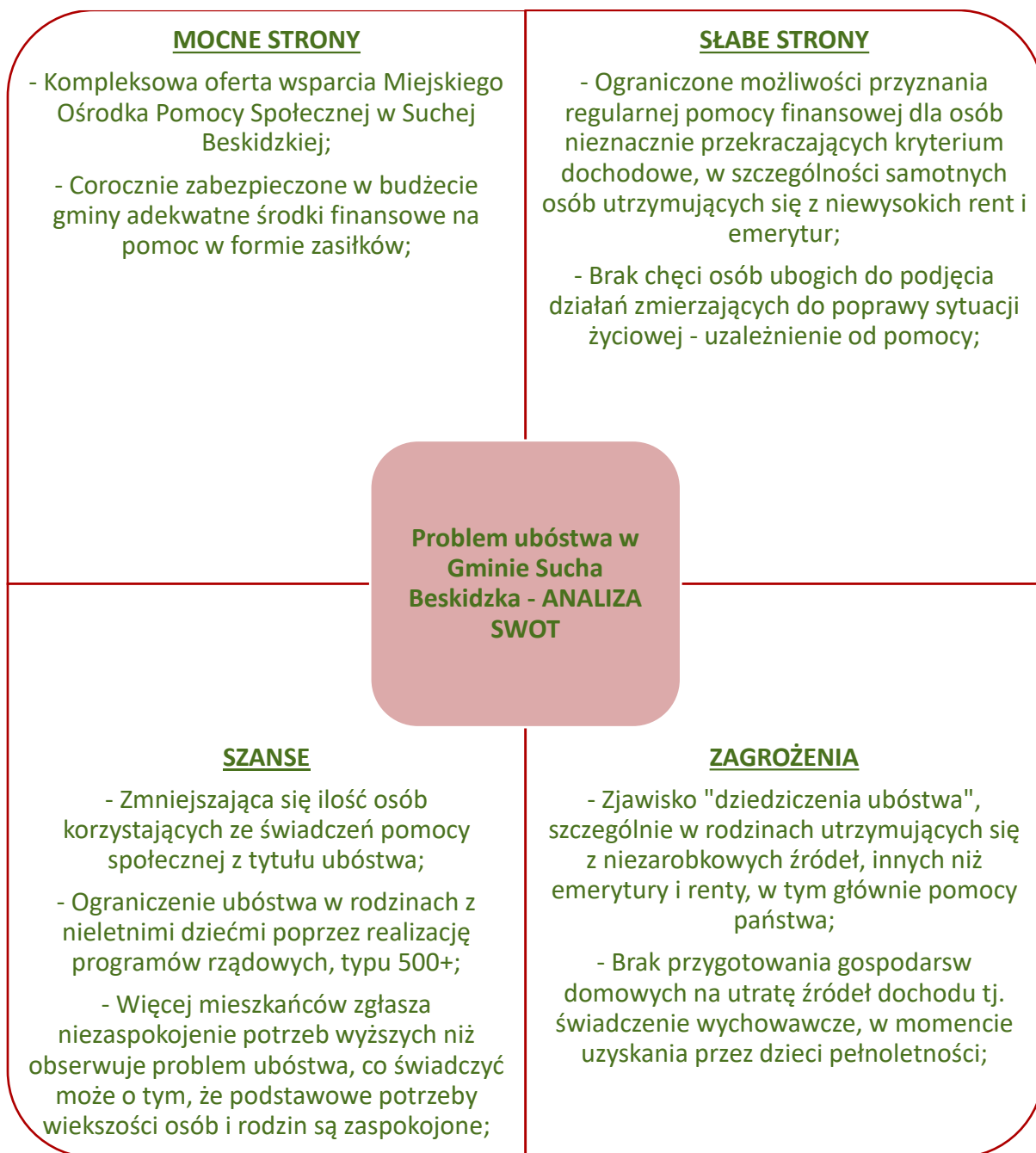

Wykres 34. Wskazania dot. zauważania ubóstwa jako problemu społecznego zauważanego w Suchej Beskidzkiej w odniesieniu do ogólnej liczby odpowiedzi (źródło: badanie ankietowe).

11,3% (24) ankietowanych opowiedziało się za zdaniem, że działania podejmowane przez gminę w obszarze przeciwdziałania ubóstwu są niezadowolające, natomiast aż 38% (81) ankietowanych stwierdziło, że osoby i rodziny dotknięte ubóstwem należą do grup społecznych, które w najbliższych latach w Gminie Sucha Beskidzka należy objąć szczególnym wsparciem, co jak pokazuje poniższy wykres stanowi ponad 9% ogółu odpowiedzi:

Wykres 35. Wskazania dot. objęcia osób ubogich szczególnym wsparciem w odniesieniu do ogólnej liczby odpowiedzi (źródło: badanie ankietowe).

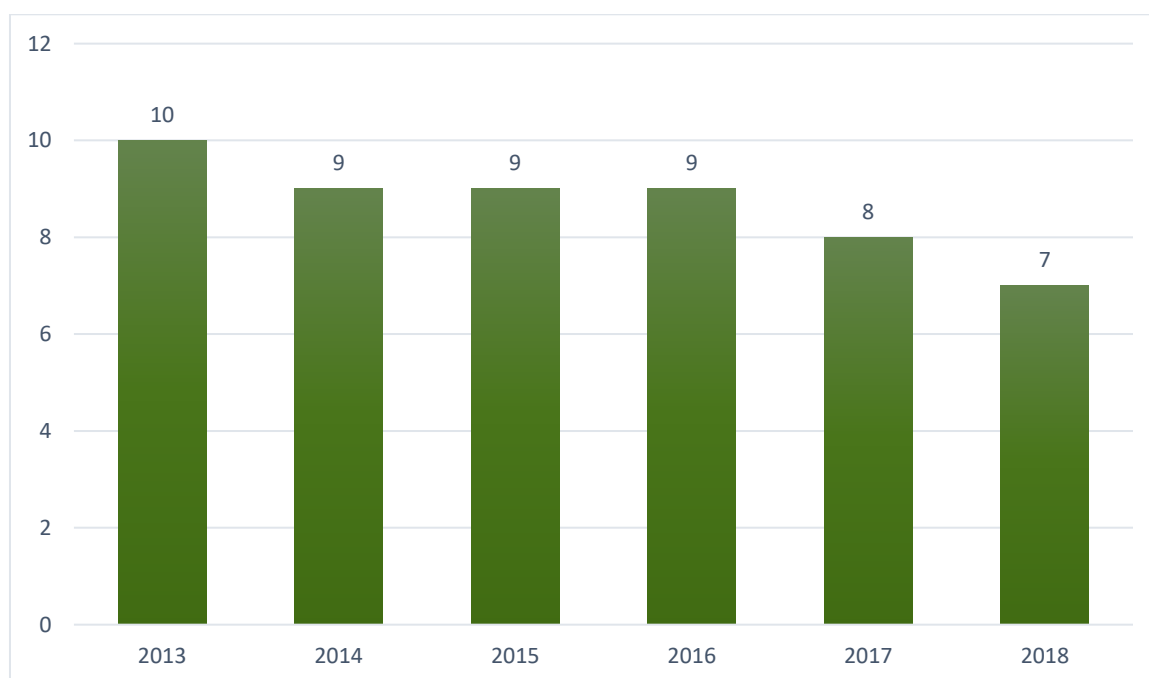
PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. System pomocy społecznej w Gminie Sucha Beskidzka oferuje kompleksową pomoc osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.
2. W ostatnich latach zmniejsza się liczba osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej z powodu ubóstwa. W najbliższych latach tendencja ta może się utrzymać co jest szansą dla pracowników socjalnych na koncentrację na jakości pracy socjalnej.

III.2. KWESTIA OSÓB BEZDOMNYCH

Bezdomność jest względnie trwałą sytuacją człowieka nieposiadającego miejsca spełniającego warunki mieszkalne, w którym mógłby stale i bez ograniczeń przebywać. Osoba bezdomna nie ma również możliwości lub chęci uzyskania mieszkania. Bezdomność może być efektem niewłaściwej realizacji mieszkalnictwa, będącego funkcją socjalną państwa, jak również efektem dobrowolnie podjętej decyzji o wyborze takiego stylu życia, efektem występowania patologii w rodzinie, jak również może być wynikiem eksmisji.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej co roku udziela pomocy osobom z tytułu bezdomności, choć skala tego zjawiska wydaje się nieznacznie zmniejszać:

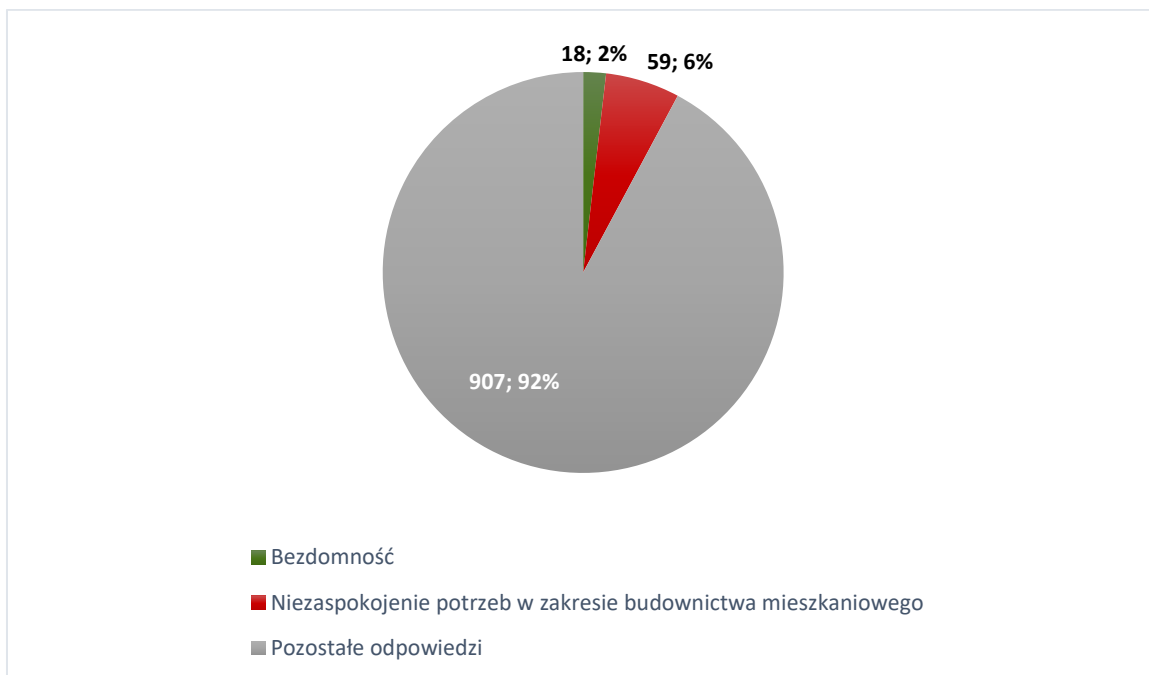
Wykres 36. Ilość osób którym w latach 2013 - 2018 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej udzielał pomocy z tytułu bezdomności (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka).

Bezdomność była w ostatnich latach ósmym co do częstotliwości powodem udzielania świadczeń z pomocy społecznej. Wszystkim przebywającym na terenie Miasta w 2018 roku osobom bezdomnym Gmina zapewniała pomoc w postaci gorącego posiłku, a także możliwość pobytu w noclegowni oraz w schronisku dla bezdomnych m.in. w Nowym Sączu i w Kluczach.

Wyniki ankiety przeprowadzonej na potrzeby opracowania niniejszej strategii pokazują, że problem bezdomności jest zauważany przez mieszkańców gminy. Pomimo, iż Sucha Beskidzka jest stosunkowo niewielką gminą zjawisko bezdomności dostrzegane jest przez 8,5% (18) mieszkańców biorących udział w badaniu ankietowym.

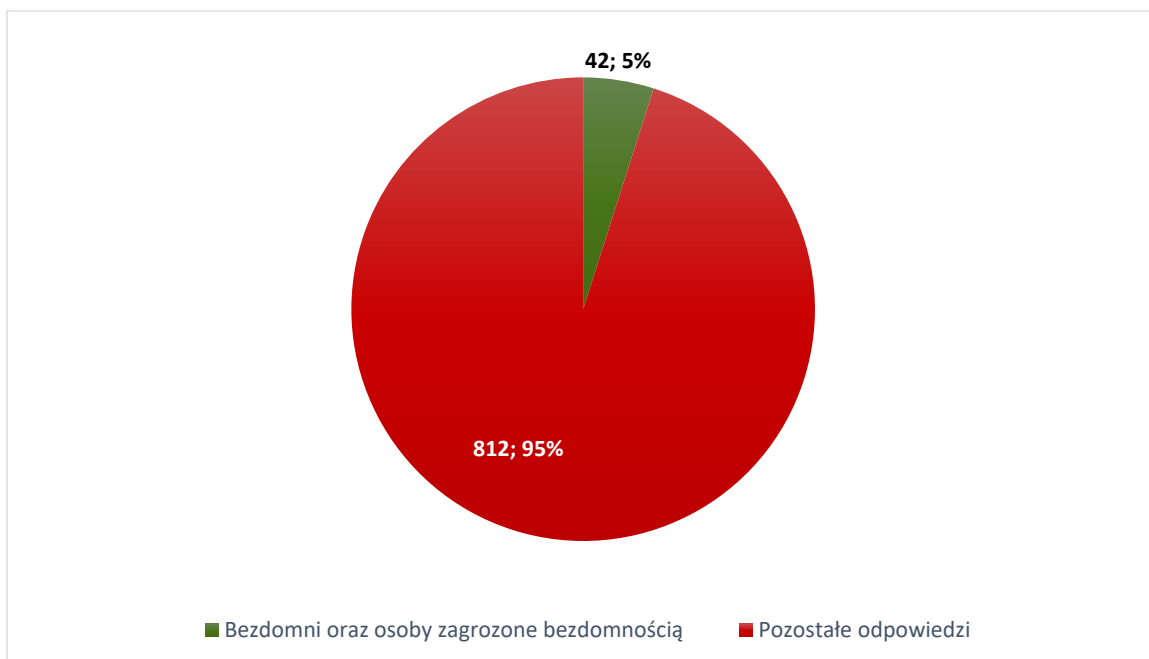
Sytuacja ta wynikać może z faktu, że nawet pojedyncza osoba bezdomna, poprzez swoją społeczną degradację (zaniedbanie higieniczne, towarzyszące uzależnienia lub zaburzenia psychiczne, nocowanie w miejscach publicznych itp.) staje się widoczna i jednocześnie uciążliwa dla wielu mieszkańców.

Spośród wszystkich problemów i niekorzystnych zjawisk społecznych zauważanych przez ankietowanych mieszkańców gminy, poza wskazywaniem bezdomności, pośrednio związane z tym zjawiskiem, często było wskazywanie niezaspokojenia potrzeb w zakresie budownictwa mieszkaniowego.

Wykres 37. Udział odpowiedzi ankietowanych związanych bezpośrednio i pośrednio z problemem bezdomności wśród ogółu odpowiedzi dotyczących zauważanych problemów społecznych (źródło: badanie ankietowe)

Jedynie 7% (15) ankietowanych opowiedziało się za zdaniem, że działania podejmowane przez gminę w obszarze zapobiegania bezdomności są niezadowalające, natomiast aż 19,7% (42) ankietowanych stwierdziło, że bezdomni oraz osoby zagrożone bezdomnością należą do grup społecznych, które w najbliższych latach w Gminie Sucha Beskidzka należy objąć szczególnym wsparciem, co jak pokazuje poniższy wykres stanowi 5% ogółu odpowiedzi:

Wykres 38. Wskazania dot. objęcia osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością szczególnym wsparciem w odniesieniu do ogólnej liczby odpowiedzi (źródło: badanie ankietowe).

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. Osoby bezdomne z terenu Gminy Sucha Beskidzka mogą liczyć na wsparcie instytucji, pomoc finansową, zapewnienie posiłku, a także zakwaterowanie w schronisku lub noclegowni dla bezdomnych, z którymi gmina ma podpisane umowy (Nowy Sącz, Klucze).
2. Skala zjawiska bezdomności w Gminie obejmuje kilka osób, a działania podejmowane w Suchoj Beskidzkiej na chwilę obecną zaspokajają zapotrzebowanie istniejącego problemu bezdomności, także w opinii większości ankietowanych mieszkańców.
3. W celu ograniczenia degradacji społecznej i zapobieżenia wzrostowi bezdomności w przyszłych latach należy rozważyć powołanie instytucji mieszkania chronionego, lub zlecenia jego prowadzenia organizacji pożytku publicznego.

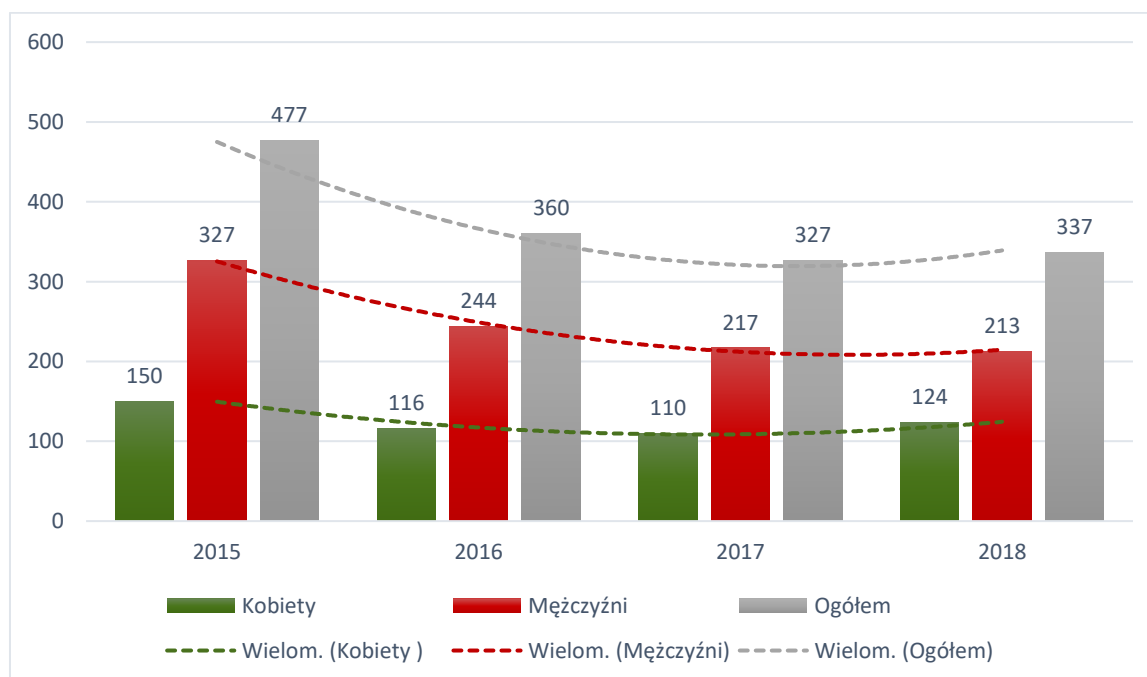
III.3. KWESTIA OSÓB BEZROBOTNYCH

Bezrobocie, w szczególności bezrobocie długotrwałe, jest zjawiskiem degradującym społecznie i często prowadzi do szeregu negatywnych skutków tj. utrata umiejętności zawodowych, obniżenie samooceny, pogłębiająca się niezaradność życiowa, całkowite poleganie na wsparciu państwa, depresja, wystąpienie problemów finansowych, popadnięcie w długi, wystąpienie zachowań niezgodnych z prawem (np. chęci zatrudnienia się nielegalnie, przestępstw), obniżenie stopy życiowej, alkoholizm. Skutkiem bezrobocia jest ubożenie rodziny, które często prowadzi do narastania konfliktów i napięć między jej członkami.

Dokładne zmierzenie zjawiska bezrobocia jest zadaniem trudnym, ze względu na fakt, iż oficjalne statystyki najczęściej odnoszą się do skali zjawiska rejestrowanego (jawnego), a część osób pozostających bez pracy z różnych przyczyn nie rejestruje się i np. poszukuje pracy na własną rękę.

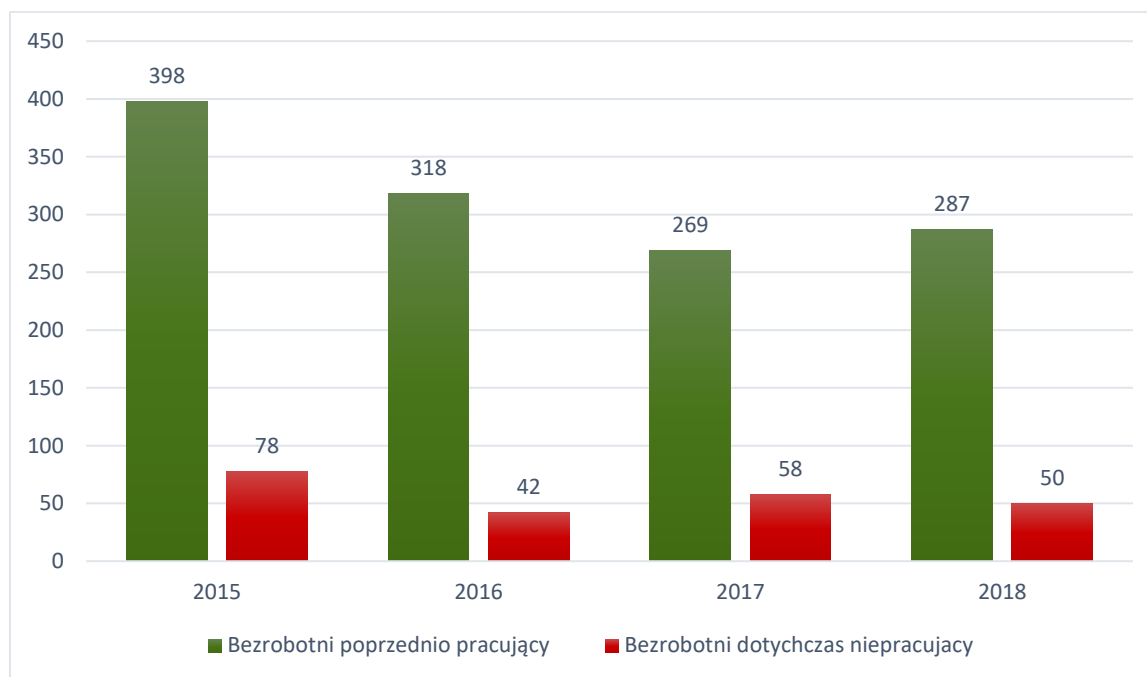
Poziom bezrobocia w Gminie Sucha Beskidzka na koniec roku 2018 był niższy niż średnia dla kraju, a zarazem równy średniej dla województwa i powiatu.

Poniższy wykres pokazuje, że ogólna liczba mieszkańców Gminy Sucha Beskidzka, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy ma tendencję spadkową. Wyjątkiem jest ostatni rok, w którym wzrosła liczba zarejestrowanych w PUP kobiet:

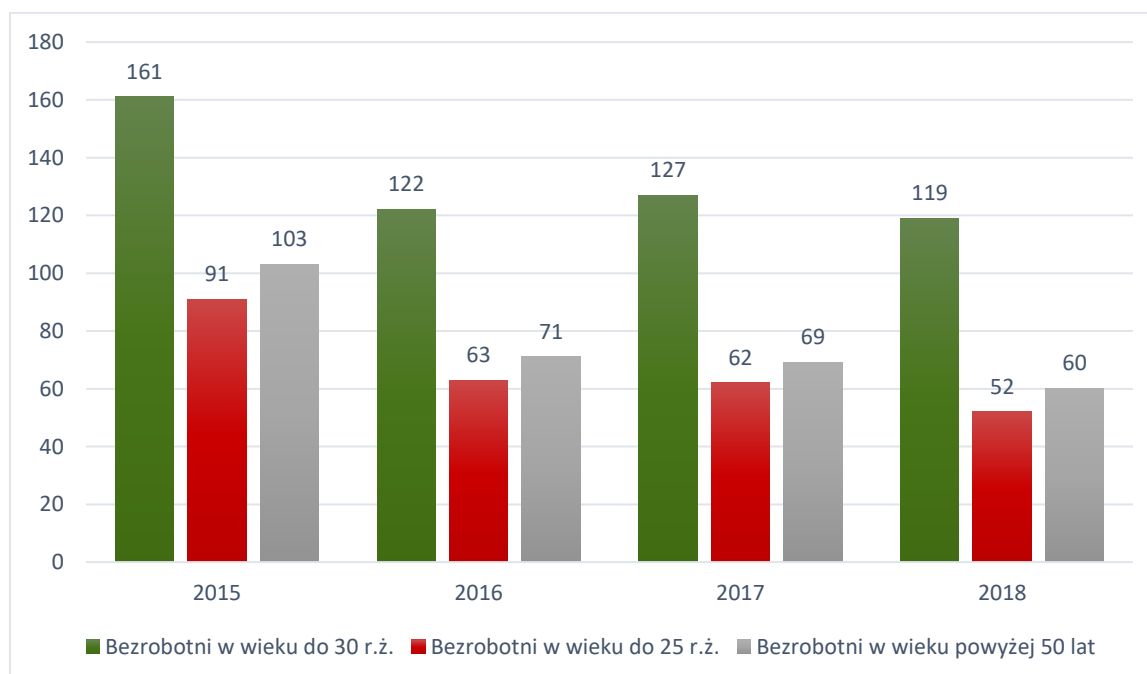
Wykres 39. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w Gminie Sucha Beskidzka na koniec roku kalendarzowego w latach 2015 - 2018
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP)

Większość z zarejestrowanych bezrobotnych to osoby posiadające jakiegokolwiek doświadczenie na rynku pracy. Średnio co roku około 15% z zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Sucha Beskidzka stanowią osoby wchodzące po raz pierwszy na rynek pracy, w większości zapewne absolwenci szkół średnich i wyższych.

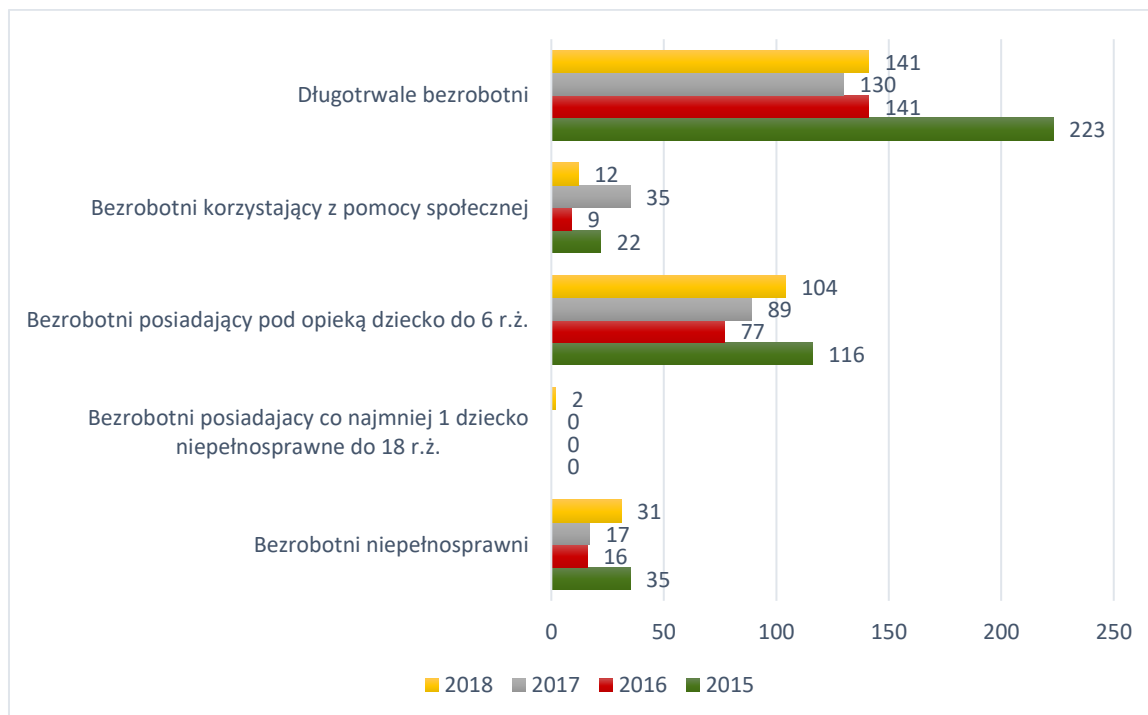
Wykres 40. Doświadczenie na rynku pracy zarejestrowanych osób bezrobotnych z terenu Gminy Sucha Beskidzka, stan na koniec roku kalendarzowego w latach 2015 - 2018 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP).

Największą grupę wśród osób bezrobotnych z terenu Gminy Sucha Beskidzka, pod względem wieku stanowią osoby młode – do 30 r.ż. Poniższy wykres pokazuje jednak, że w tej grupie spada znaczenie osób w wieku do 25 r.ż., które jeszcze w 2015 r. stanowiły 56,5% grupy, a w kolejnych latach ich udział spadał. W 2016 r. wynosił 51,6%, w 2017 - 48,8%, a w 2018 r. - 50,4%.

Wykres 41. Struktura osób bezrobotnych z terenu Gminy Sucha Beskidzka pod względem wieku, stan na koniec roku kalendarzowego w latach 2015 - 2018 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP).

Wśród suskich bezrobotnych licznie reprezentowane są również osoby w wieku powyżej 50 lat, choć poziom bezrobocia tej grupy jest w Suchej Beskidzkiej niższy niż w powiecie czy województwie.

Wykres 42. Struktura osób bezrobotnych z terenu Gminy Sucha Beskidzka w szczególnej sytuacji życiowej, stan na koniec roku kalendarzowego w latach 2015 - 2018 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP).

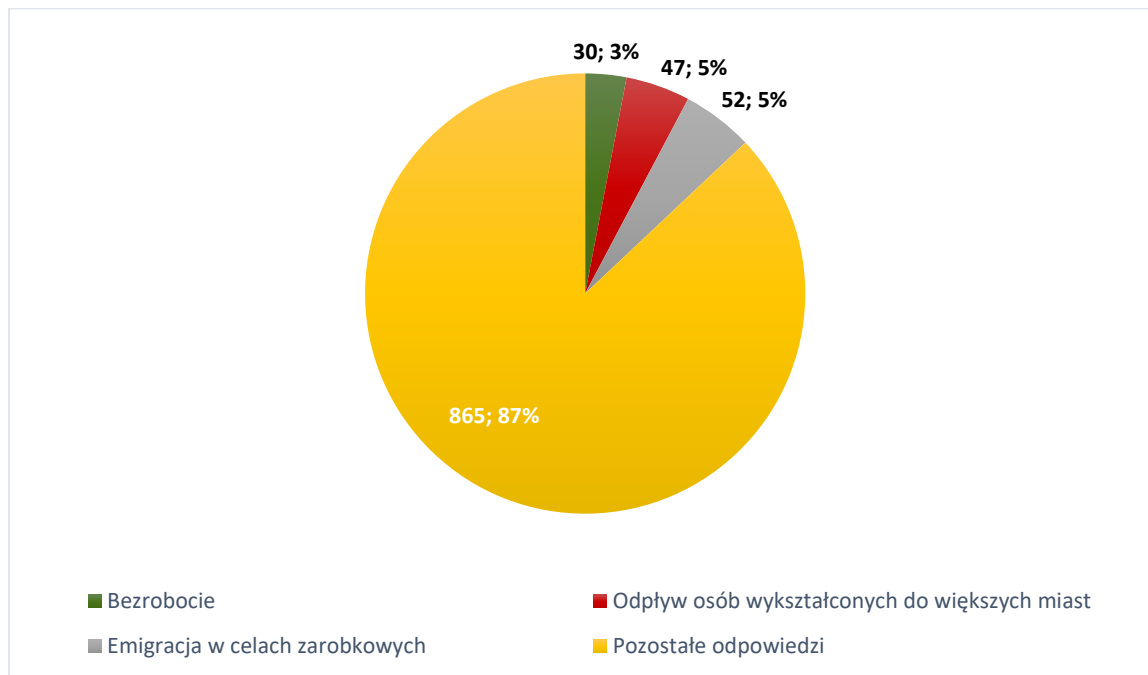
Osoby długotrwale bezrobotne, tzn. pozostające bez zatrudnienia przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, oraz osoby posiadające pod opieką dziecko do 6 r.ż., stanowią znaczny odsetek wśród bezrobotnych z terenu Gminy.

Działania aktywizujące osoby bezrobotne, korzystające z pomocy społecznej, jakie w ostatnich latach były i nadal są realizowane na terenie Gminy Sucha Beskidzka to m.in.

- ✓ Organizowanie prac społecznie użytecznych w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Suchoj Beskidzkiej. Zakres tej formy pomocy obejmuje 40 godzinny miesięczny czas pracy (10 godzin w tygodniu) i ma za zadanie przybliżyć osoby bezrobotne do rynku pracy, przybliżyć kulturę i etykę pracy, wdrożyć w obowiązki związane ze świadczeniem pracy. W ramach prac społecznie użytecznych organizowanych w Suchoj Beskidzkiej świadczone m.in. prace porządkowe, związane z wykonywaniem usług opiekuńczych czy z pracą gońca.
- ✓ Projekt „Droga do zmian – integracja społeczna i zawodowa w Gminie Sucha Beskidzka”, dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Wsparcie zawodowe organizowane było w utworzonym w ramach Projektu Klubie Integracji Społecznej i obejmowało m.in. doradztwo zawodowe, kursy komputerowe, kursy zawodowe, kursy na kat. prawa jazdy, staże zawodowe itp. Projekt zakończył się 2018 r. dużym sukcesem - spośród 76 uczestników projektu aż 32 osoby podjęły zatrudnienie.
- ✓ Projekt „Nowe Horyzonty”, również dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, rozpoczął się w 2019 r. i stanowi pewnego rodzaju kontynuację projektu „Droga do zmian – integracja społeczna i zawodowa w Gminie Sucha Beskidzka”, również zakładając działania z obszaru aktywizacji społecznej i zawodowej.

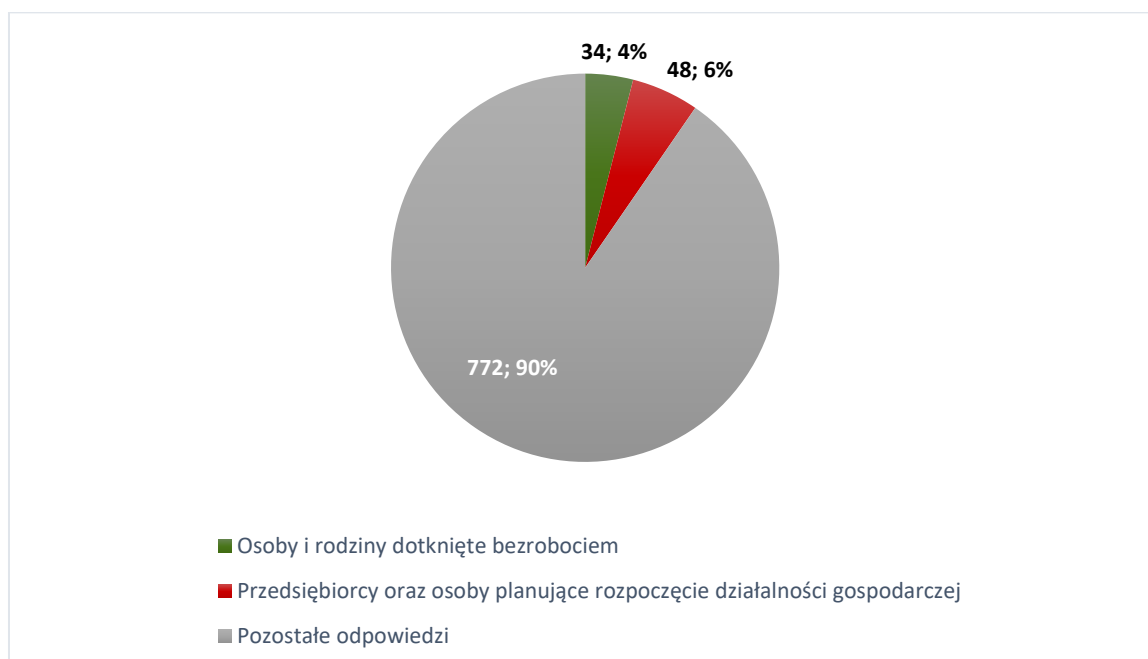
Problemy społeczne związane pośrednio i bezpośrednio z problemem bezrobocia zauważane są przez mieszkańców lokalnej społeczności. 14% (30) osób biorących udział w ankiecie stwierdziło, że bezrobocie należy do najczęstszych problemów jakie obserwują w miejscu swojego zamieszkania. Jeszcze więcej osób zauważa problemy pośrednio związane z bezrobociem lub niewystarczająco dobrą kondycją lokalnego rynku pracy, takie jak emigracja w celach zarobkowych czy odpływ osób wykształconych do większych miast. Pośród ogółu

odpowiedzi dotyczących obserwowanych problemów społecznych (pytanie dawało możliwość wielokrotnego wyboru) problemy związane z kwestią bezrobocia stwierdzone zostały w 13% przypadków:

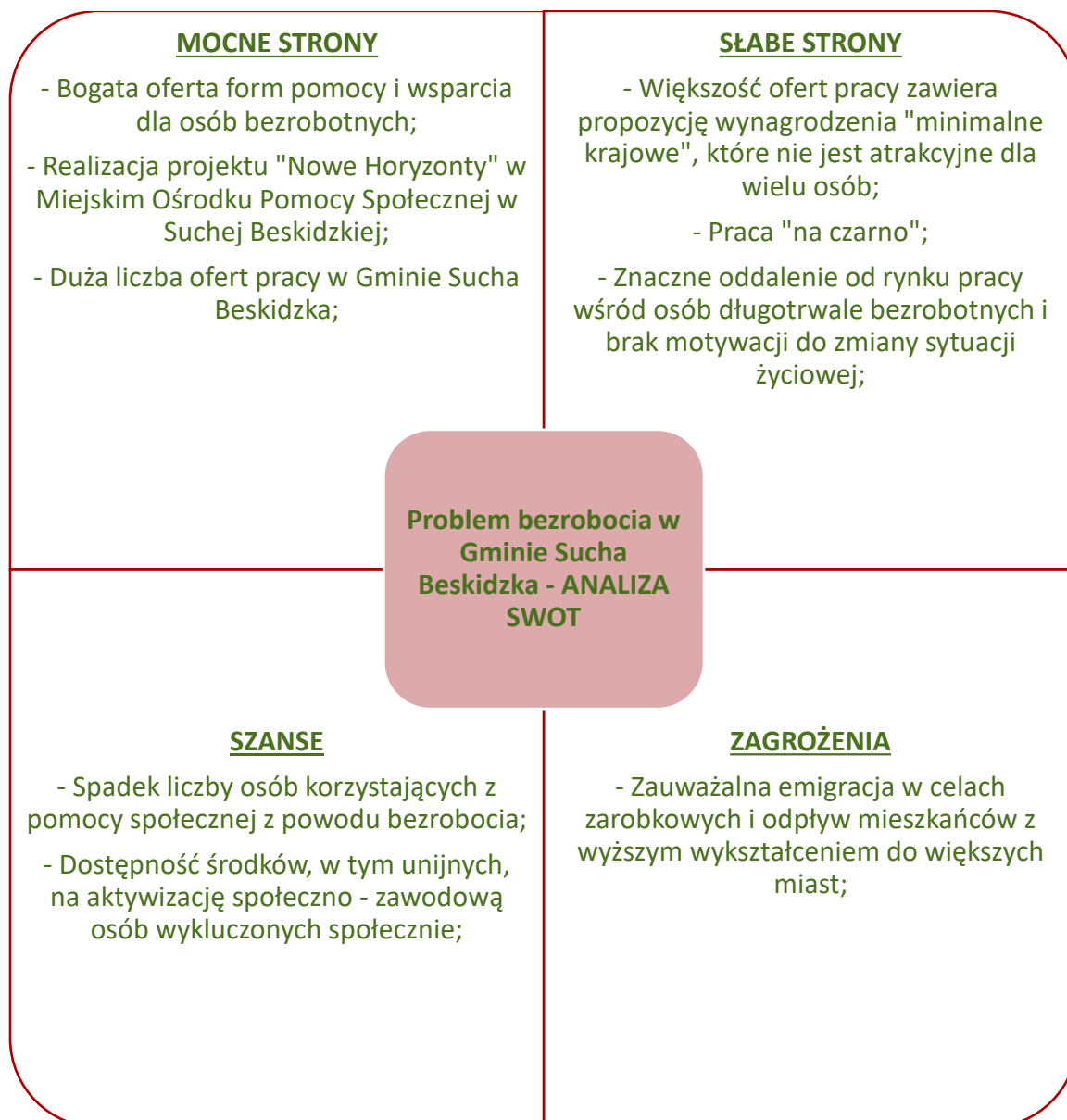

Wykres 43. Udział odpowiedzi ankietowanych związanych bezpośrednio i pośrednio z problemem bezrobocia pośród ogółu odpowiedzi dotyczących zauważanych problemów społecznych w Gminie Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe)

11,3% (24) ankietowanych uznało, że działania podejmowane przez gminę w obszarze ograniczenia bezrobocia są niezadowalające. Zdanie iż, w najbliższych latach osoby bezrobotne należy objąć szczególnym wsparciem podzieliło natomiast niemal 16% (34) ankietowanych. Co ciekawe jeszcze więcej osób stwierdziło, że szczególne wsparcie należy się przedsiębiorcom i osobom planującym rozpoczęcie działalności gospodarczej – 22,5% (48).

Wykres 44. Wskazania dot. objęcia osób bezrobotnych, przedsiębiorców i osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej szczególnym wsparciem w odniesieniu do ogólnej liczby odpowiedzi (źródło: badanie ankietowe).

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Gminie jest niższa od stopy bezrobocia w kraju i równa średniej dla powiatu i województwa.
2. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych z terenu Gminy Sucha Beskidzka, wiele osób doświadcza bezrobocia od dłuższego czasu.
3. Bezrobocie dotyka głównie ludzi młodych – do 30 roku życia oraz osób powyżej 50 roku życia.
4. Coraz mniej osób korzysta z pomocy MOPS w Suchej Beskidzkiej z powodu bezrobocia. Taka sytuacja w najbliższych latach powinna się utrzymać.
5. Osoby bezrobotne z terenu Gminy mają do dyspozycji bogatą ofertę wsparcia zarówno z Powiatowego Urzędu Pracy jak i z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej.

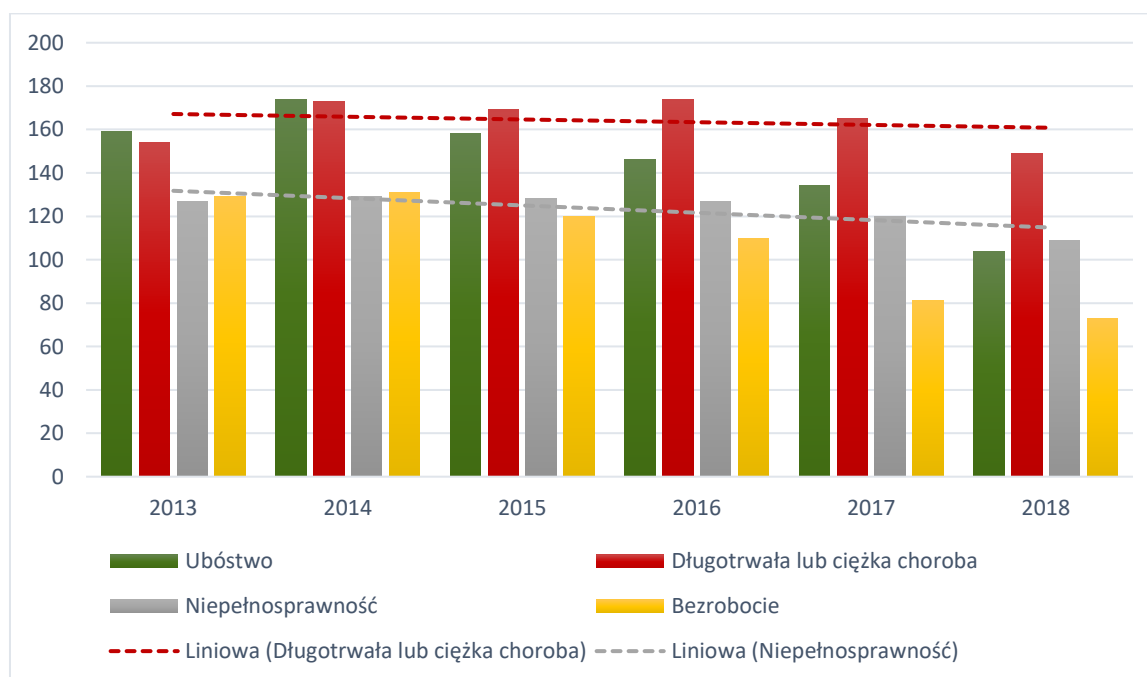
III.4. KWESTIA OSÓB STARSZYCH, NIEPEŁNOSPRAWNYCH I DŁUGOTRWALE LUB CIĘŻKO CHORYCH

Obecnie pojęcie „człowiek starszy” jest trudne do jednoznacznego zdefiniowania. Średnia długość życia ludzi wydłuża się, a wiek biologiczny nie zawsze jest tożsamy ze zmianami psychofizycznymi. Niemniej jednak starzenie się społeczeństwa staje się faktem, a rola i pozycja człowieka starego we współczesnym świecie ulega ciągłym zmianom. W przypadku osób starszych może dochodzić do procesu wycofywania się z życia społecznego, który jednak powinien być w miarę możliwości jak najmniej gwałtowny i jak najdłużej rozłożony w czasie, tak aby opóźnić osamotnienie, izolację społeczną, poczucie braku przydatności osób starszych. Struktury współczesnych rodzin i m.in. niewielka dzietność, sprawiają, że rodzinom coraz trudniej jest zaspokoić potrzeby swoich najstarszych członków.

Wraz z wiekiem wzrasta liczba osób z orzeczoną niepełnosprawnością, co w kontekście niekorzystnych zmian demograficznych, może nasilić problemy osób niepełnosprawnych w przyszłości. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych uchwalona 1 sierpnia 1997 r. określa niepełnosprawnego jako osobę, której obniżona sprawność funkcjonalna (sensoryczna, fizyczna i/lub psychiczna) trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról właściwych dla płci i wieku, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi.

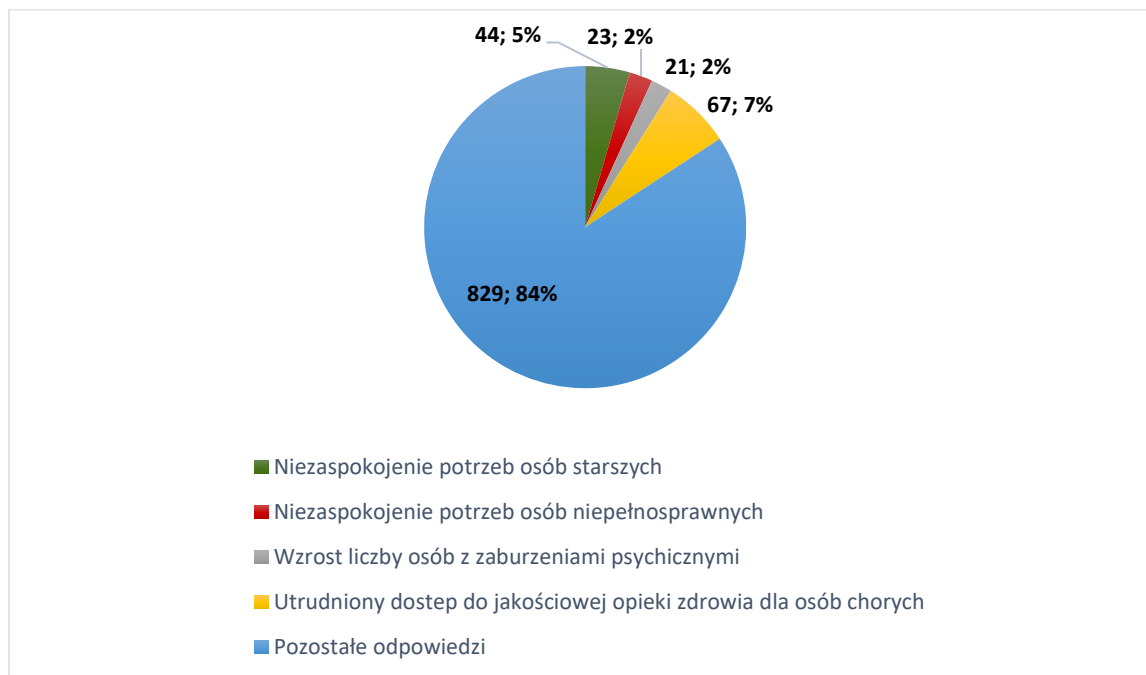
Często niepełnosprawność jest wynikiem przewlekłej choroby. Częstość występowania chorób przewlekłych również wzrasta wraz z wiekiem. Osoby niepełnosprawne oraz długotrwale lub ciężko chore również zagrożone są wykluczeniem, brakiem udziału w życiu kulturalnym, towarzyskim, obniżeniem samooceny oraz zaburzeniami psychicznymi, chociażby ze spektrum depresji.

Od 2014 r. długotrwała lub ciężka choroba jest najczęstszym powodem udzielania świadczeń z pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej. W 2018 r. niepełnosprawność zajęła pod tym względem drugie miejsce, choć w poprzednich latach wyprzedzała ją ubóstwo.

Wykres 45. Pozycja "długotrwałej lub ciężkiej choroby" oraz „niepełnosprawności” wśród najczęstszych powodów udzielania pomocy społecznej w latach 2013 - 2018 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka)

20,6% (44) osób biorących udział w ankiecie „Sytuacja społeczna Gminy Sucha Beskidzka w opinii mieszkańców” zauważa, że niezaspokojenie potrzeb osób starszych jest jednym z najczęstszych problemów społecznych w Suchej Beskidzkiej. Nieco mniej – 10,8% (23) osób zauważa lokalny problem niezaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych. Część mieszkańców – 9,8% (21) twierdzi, że jednym z najczęstszych problemów społecznych w miejscu ich zamieszkania jest wzrost liczby osób z zaburzeniami psychicznymi. Zdecydowanie najwięcej ankietowanych - 31,5% (67) stwierdziło, że jednym z najczęściej obserwowanych przez nich problemów społecznych jest utrudniony dostęp do jakościowej ochrony zdrowia dla osób chorych. Ogólnie problemy osób starszych, niepełnosprawnych i chorych stanowiły ok. 16% wszystkich udzielanych odpowiedzi dot. zauważanych w Suchej Beskidzkiej problemów społecznych.

Wykres 46. Udział odpowiedzi ankietowanych związanych z problemami osób starszych, niepełnosprawnych i chorych pośród ogółu odpowiedzi dotyczących zauważanych problemów społecznych w Gminie Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe)

Na terenie Gminy Sucha Beskidzka dostępne są różne formy wsparcia osób starszych, tj. usługi opiekuńcze. Jedną z nich stanowi oferta Ośrodka Wsparcia dla Osób Starszych, którego prowadzenie w 2018 roku Gmina zleciła Stowarzyszeniu „Susy Seniorzy”. Podczas organizowanych pięć razy w tygodniu spotkań 24 osoby starsze uczestniczą m.in. w zajęciach kulinarnych, komputerowych, zajęciach mających na celu poprawę sprawności ruchowej, warsztatach florystycznych, wycieczkach wyjazdowych. Projekt jest kontynuacją powstałego w 2012 roku Ośrodka Wsparcia w ramach tzw. Klubu Seniora.

Burmistrz Miasta Sucha Beskidzka w czerwcu 2018 roku podpisał list intencyjny dotyczący przystąpienia Gminy Sucha Beskidzka do współpracy przy realizacji projektu pn. „Małopolski Tele - Anioł” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Dzięki projektowi 57 niesamodzielnych ze względu na stan zdrowia, wiek lub niepełnosprawność mieszkańców Suchej Beskidzkiej dysponuje możliwością natychmiastowego połączenia Centrum Teleopieki. Projekt przewiduje też opcję korzystania z usług opiekuńczych i sąsiedzkich.

Celem podniesienia kompetencji cyfrowych mieszkańców powyżej 65 roku życia Gmina przystąpiła do współpracy w realizacji projektu „Małopolski e-Senior”, który daje możliwość bezpłatnych szkoleń informatycznych dla 60 mieszkańców Suchej Beskidzkiej. Realizowany jest przez Fundację Instytut Myśli Innowacyjnej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, przez okres od 1 marca 2018 roku do 31 sierpnia 2020 roku.

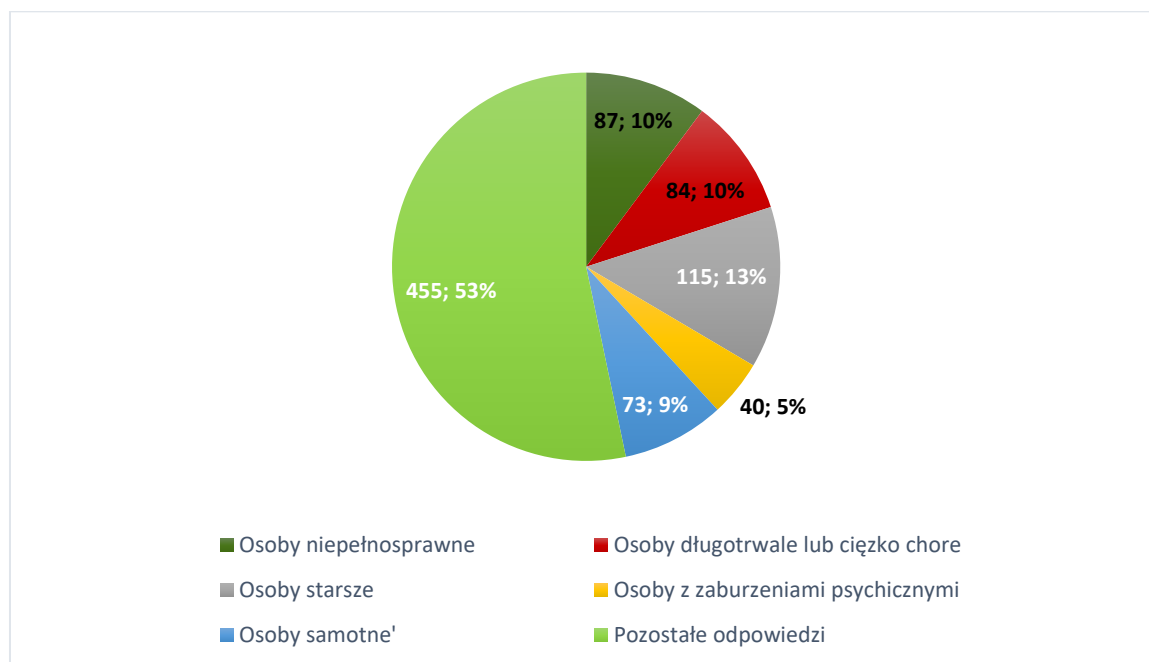
W zakresie dziennych ośrodków wsparcia, osoby niepełnosprawne i z zaburzeniami psychicznymi korzystają z oferty m.in. Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kukowie czy Środowiskowego Domu Samopomocy w Jordanowie lub w Wadowicach.

Niepełnosprawni uczniowie z terenu Suchej Beskidzkiej uczęszczają do SOSW w Makowie Podhalańskim, a także do OREW w Juszczyne czy Tarnawie Górnej.

Aż 29,6% (63) ankietowanych opowiedziało się za zdaniem, że działania podejmowane przez gminę w obszarze ochrony zdrowia są niezadowolające. Równie dużo – 26,3% (56) osób nie było zadowolonych z działań podejmowanych przez gminę w celu wsparcia osób starszych. Z kolei po około 14% respondentów uznało, że działania w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym i pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi nie są zadowolające. Jedynie 5% (11) ankietowanych wyraziło niezadowolenie z postępu likwidacji barier architektonicznych w mieście Sucha Beskidzka.

Zdecydowanie najwięcej mieszkańców Suchej Beskidzkiej biorących udział w ankiecie - 54% (115), stwierdziło, że w najbliższych latach szczególnym wsparciem powinny zostać objęte osoby starsze. Ponad 1/3 osób opowiedziało się za tym, aby szczególnym wsparciem objąć osoby niepełnosprawne, długotrwale lub ciężko chore, a także samotne. Jedynie 18,7% (40) stwierdziło, że takim wsparciem powinny zostać objęte osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że głosy co do szczególnego wsparcia osób starszych, niepełnosprawnych i chorych stanowiły niemal połowę - 47% ogółu odpowiedzi:

Wykres 47. Wskazania dot. objęcia osób starszych, niepełnosprawnych i chorych szczególnym wsparciem w odniesieniu do ogólnej liczby odpowiedzi (źródło: badanie ankietowe).

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

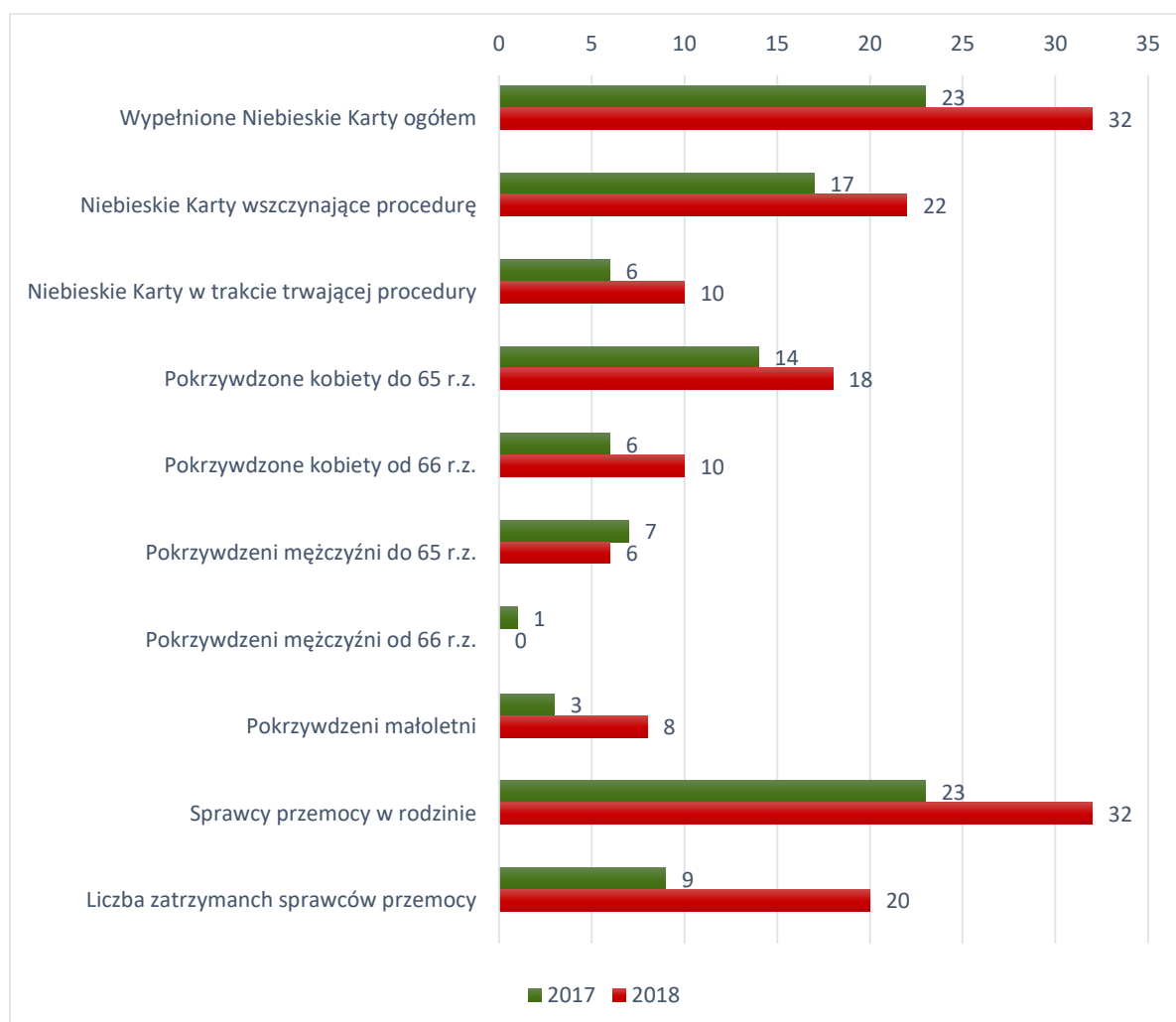
1. Proces starzenia się społeczeństwa coraz bardziej odczuwalny jest również na poziomie Gminy Sucha Beskidzka. Proces ten z biegiem lat będzie coraz bardziej postępował.
2. Współczesne rodziny mają problem z zaspokojeniem potrzeb swoich seniorów, osób niepełnosprawnych i chorych. W przyszłych latach wyzwaniem będzie zbudowanie systemu wsparcia i opieki (w tym dziennej) nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.

III.5. KWESTIA RODZIN I DZIECI

Rodzina jest podstawową komórką społeczną odpowiedzialną m.in. za opiekę i wychowanie dzieci. Współczesny świat stawia przed rodzinami wiele wyzwań, z którymi niejednokrotnie trudno jest się im mierzyć. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej mogą korzystać ze wsparcia m.in. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej. Instytucja ta w ostatnich latach wielokrotnie przyznawała świadczenia z pomocy społecznej z tytułu bezradności opiekuńczo – wychowawczej, a także z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności.

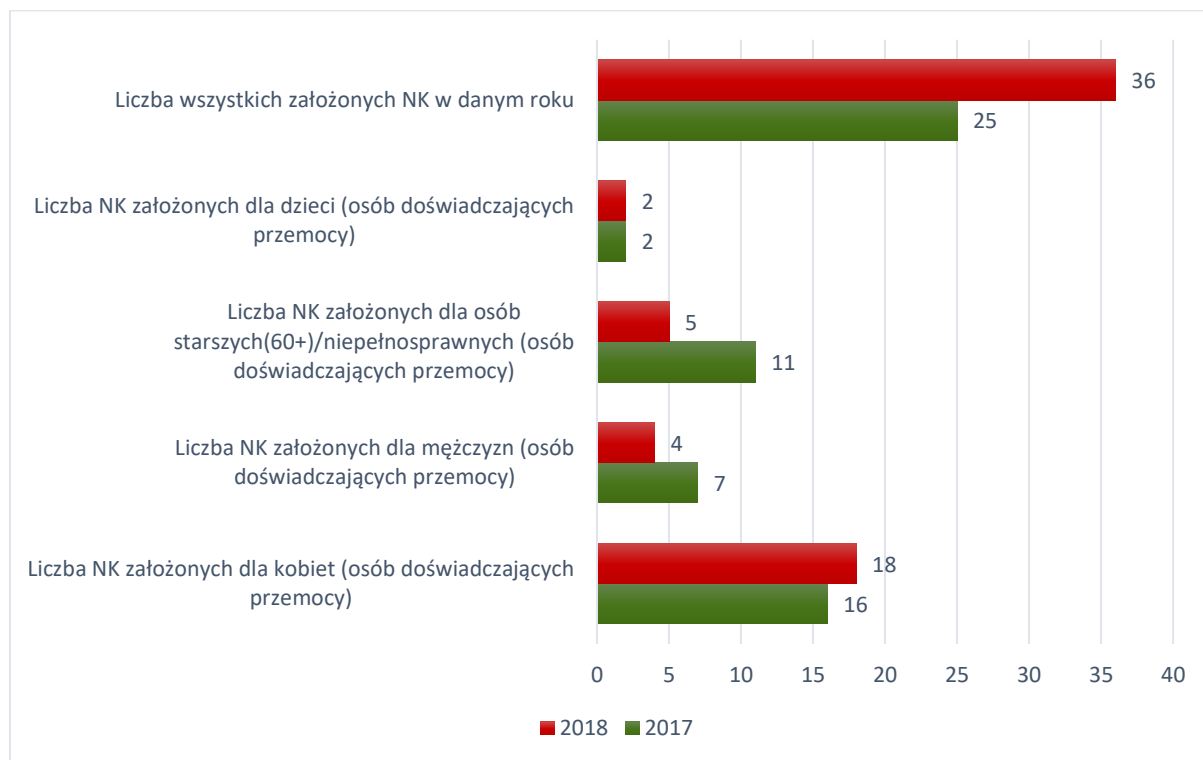
W 2018 r. wsparciem asystentów rodziny objęte były 22 rodziny z problemem opiekuńczo – wychowawczym. W tym roku, podobnie jak w latach poprzednich, Gmina ponosiła koszty związane z pobytem siedmiorga dzieci w pieczy zastępczej oraz dwójki dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W mieście obowiązuje Program Wspierania Rodziny dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2018 – 2020 oraz Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2021, a także działa powołany Zarządzeniem Burmistrza Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie którego obsługę administracyjno-techniczną prowadzi MOPS.

Wykres 48. Dane statystyczne z terenu gminy Sucha Beskidzka w latach 2017 – 2018 dotyczące procedury „Niebieska Karta” (Źródło: dane KPP w Suchej Beskidzkiej)

Powyższy wykres obrazuje wzrost odnotowanych przypadków działań Policji związanych z problemem przemocy domowej. W 2018 r. funkcjonariusze policji wypełnili o ponad 28% więcej formularzy Niebieskich Kart niż rok wcześniej, co oznacza jednakowy wzrost liczby sprawców przemocy na przestrzeni omawianych dwóch lat. O 55% wzrosła z kolei liczba sprawców przemocy, którzy po użyciu przemocy zostali zatrzymani w areszcie.

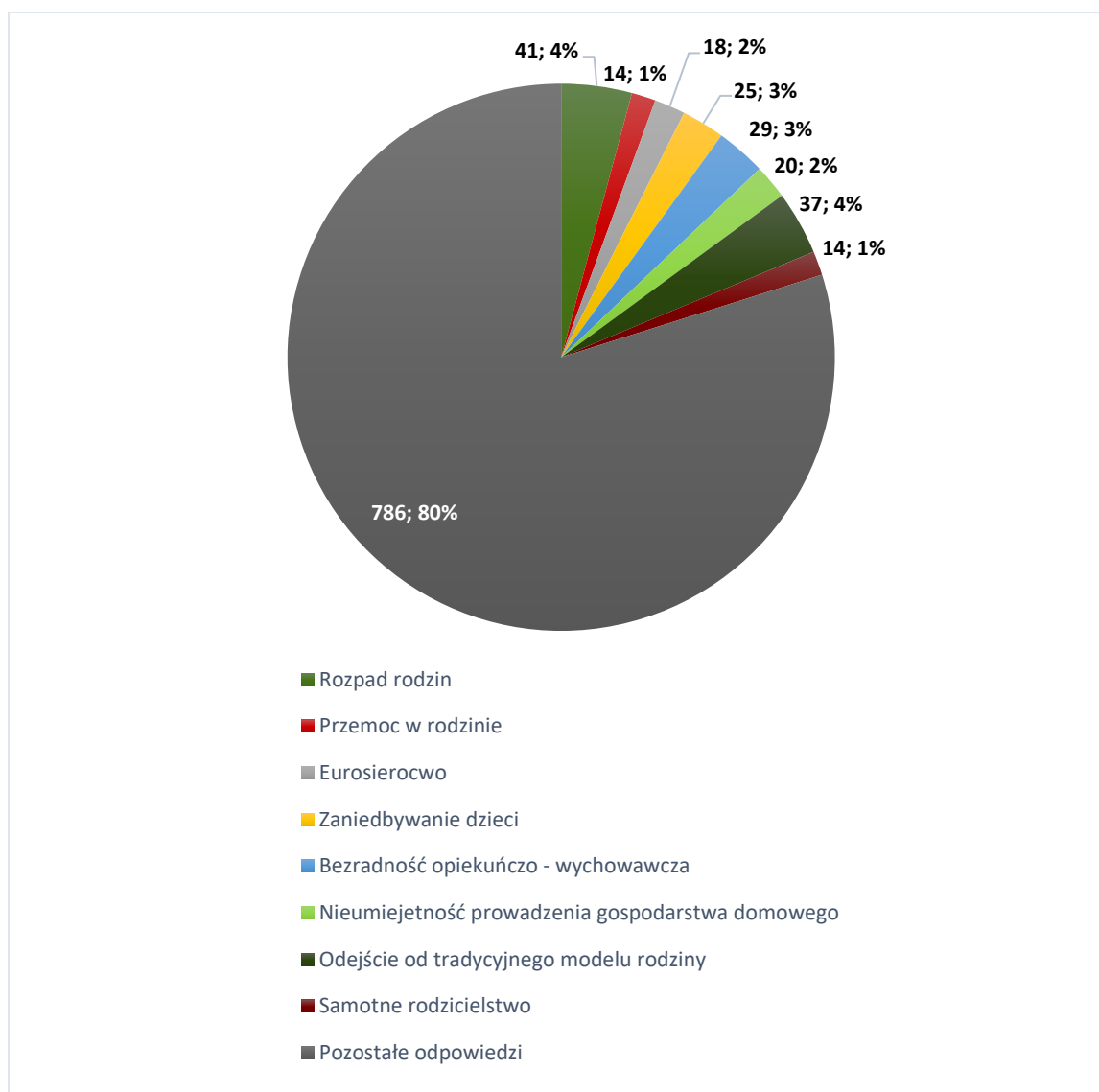

Wykres 49. Dane statystyczne dot. założonych NK (źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Sucha Beskidzka)

W 2018 r. założono ogółem ponad 30,5% więcej Niebieskich Kart niż w roku 2017. Dane statystyczne Zespołu Interdyscyplinarnego wskazują również, że w 2018 r. zwiększyła się o ponad 32% liczba rodzin objętych działaniem Zespołu lub grup roboczych, 2018 – 31, 2017 – 21. Podobnie w 2018 r. nieco więcej (8) było rodzin monitorowanych, w których procedurę NK zakończono, niż w 2017 (5). Zarówno w 2017 jak i w 2018 r. nie zdarzył się przypadek odebrania dzieci w trybie 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Wspomniane tendencje wzrostowe mogą mieć różne przyczyny. Po pierwsze można spekulować nasilenie się zachowań przemocowych wśród mieszkańców gminy Sucha Beskidzka. Po drugie, owy wzrost można łączyć ze wzrostem świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy, w tym przemocy domowej.

Na podstawie przeprowadzonej dogłębnej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oszacował, że około 6,73% populacji gminy Sucha Beskidzka jest zagrożona przemocą w rodzinie, a około 10,8% kobiet i dzieci w gminie może być ofiarami przemocy domowej.

19,2% (41) osób biorących udział w ankiecie na potrzeby niniejszej strategii zauważa, że rozpad rodzin jest jednym z najczęstszych problemów społecznych w Suchoj Beskidzkiej. Nieco mniej – 17,4% (37) osób zauważa lokalny problem odejścia od tradycyjnego modelu rodziny. Część mieszkańców – 13,6% (29) twierdzi, że jednym z najczęstszych problemów społecznych w miejscu ich zamieszkania jest bezradność opiekuńczo – wychowawcza. 11,7% (25), często zauważa problem zaniedbania dzieci, a 9,4% (20) – nieumiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego. Eurosieroctwo dostrzega 8,5% (18) ankietowanych, a przemoc w rodzinie i samotne rodzicielstwo po 6,6% (14) respondentów. Ogólnie problemy rodzin i dzieci stanowiły ok. 20% wszystkich udzielanych odpowiedzi dot. zauważanych w Suchoj Beskidzkiej problemów społecznych.

Wykres 50. Udział odpowiedzi ankietowanych związanych z problemami rodzin i dzieci pośród ogółu odpowiedzi dotyczących zauważanych problemów społecznych w Gminie Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe)

10,3% (22) ankietowanych uznało, że działania podejmowane przez gminę w obszarze zapewnienia miejsc w żłobkach, a 8,9% (19) w przedszkolach, są niezadowolające. Podobna ilość osób niezadowolona była z działań z zakresu wspierania rodzin wielodzietnych i niepełnych. 6,5% (14) respondentów stwierdziło, że niezadowolające są działania z zakresu ochrony macierzyństwa ogółem.

Zdanie iż, w najbliższych latach osoby i rodziny dotknięte problemem przemocy należy objąć szczególnym wsparciem podzieliło niemal 30,5% (65) ankietowanych. Z kolei 24,4% (52) osób stwierdziło, że wsparcie należy się samotnym matkom i samotnym kobietom w ciąży, a jedynie 19,7% (42) – że rodzinom zmagającym się z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.

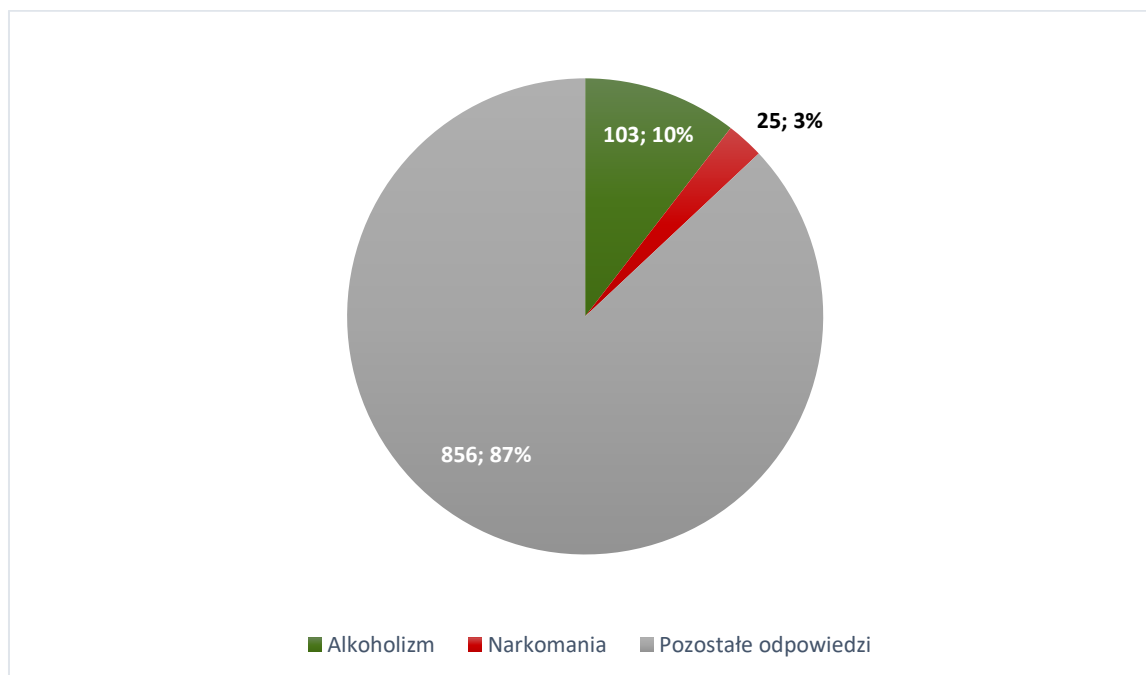
PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. W Suchoj Beskidzkiej są rodziny z problemami wychowawczymi oraz takie, w których występuje przemoc w rodzinie. Rodziny takie objęte są specjalistycznym wsparciem, m.in. asystenta rodziny.
2. W gminie realizowane są programy wspierania rodziny oraz przeciwdziałania przemocy. Różnorodne instytucje współpracują ze sobą w tym zakresie.
3. Zagrożenia współczesnego świata powodują, że suskie rodziny w przyszłych latach mogą mieć coraz więcej problemów z prawidłowym wypełnianiem funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

III.6. KWESTIA OSÓB UZALEŻNIONYCH

Uzależnienia przyczyniają się do występowania patologii społecznych. Skutkami alkoholizmu czy narkomanii są m.in. spadki w wydajności pracy, występowanie chorób związanych z nadużywaniem alkoholu, jak nadciśnienie, udar mózgu, nowotwory, marskość wątroby, zespół uzależnienia psychicznego. Zjawisko alkoholizmu jest ściśle powiązane z występowaniem przestępczości, wypadkami w pracy oraz wypadkami drogowymi. Nadużywanie alkoholu przez któregoś z rodziców osłabia więzi rodzinne i skutkuje występowaniem dysfunkcji w pełnieniu ról opiekuńczo – wychowawczych i zaniedbaniem dzieci.

Co roku alkoholizm jest jednym z częstych powodów przyznawania świadczeń z pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej. Zjawisko narkomanii nie jest jeszcze dobrze rozeznane i w ostatnich latach jedynie sporadycznie pojawiało się wśród powodów uzasadniających przyznanie pomocy. Sytuacja ta najpewniej w najbliższych latach ulegnie zmianie. Świadczą o tym chociażby wyniki przeprowadzonej wśród mieszkańców ankiety, w której 11,7% (25) osób stwierdziło, że narkomania jest jednym z problemów społecznych, które zauważane są przez nich najczęściej. Odpowiedzi takich udzielały głównie osoby młode, poniżej 20 r.ż. Niemniej jednak głównym problemem pozostaje alkoholizm, który jest zauważany jako jeden z najczęstszych problemów społecznych w Suchej Beskidzkiej przez niemal połowę – 48% (103) ankietowanych, co jest najwyższym wynikiem wśród wszystkich problemów społecznych. Ogólnie (pytanie dawało możliwość wielokrotnego wyboru), wskazania dot. zauważania lokalnego problemu osób uzależnionych stanowiły 13% spośród wszystkich odpowiedzi respondentów, co pokazuje poniższy wykres:

Wykres 51. Udział odpowiedzi ankietowanych związanych z występowaniem problemu uzależnień pośród ogółu odpowiedzi dotyczących zauważanych problemów społecznych (źródło: badanie ankietowe)

Lokalne władze świadome są występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców Suchej Beskidzkiej. W Gminie co roku uchwalane są Miejskie Programy Przeciwdziałanie Narkomanii, a także Miejskie Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do celów programu przyjętego w 2019 r. należało:

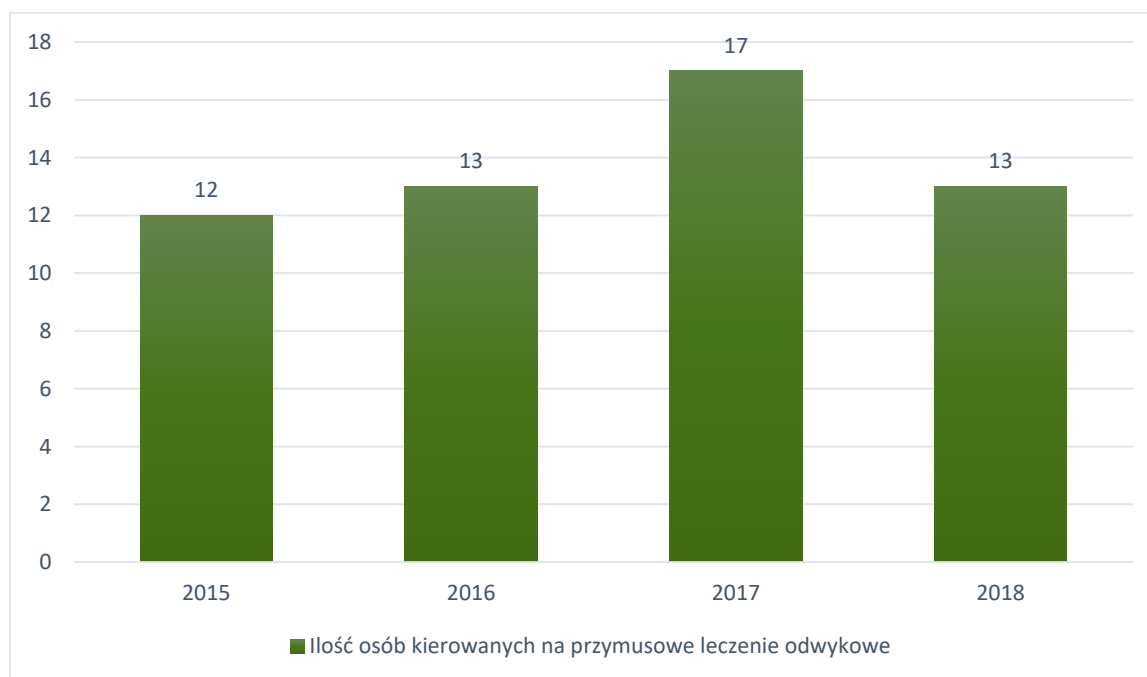
1. Zmniejszenie procesu degradacji społecznej i zdrowotnej osób uzależnionych od alkoholu oraz wsparcie rodzin z problemem alkoholowym w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

2. Zwiększenie liczby osób uzależnionych i współuzależnionych podejmujących leczenie.
3. Zapobieganie spożywaniu alkoholu przez dzieci i młodzież oraz motywowanie i wspieranie trzeźwości wśród dzieci i młodzieży.
4. Zwiększenie świadomości wśród społeczeństwa na temat problematyki alkoholowej.

Gmina Sucha Beskidzka dofinansowała Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku Białej, który prowadzi izbę wytrzeźwień. W ostatnich latach średnio stu mieszkańcom Suchoj Beskidzkiej rocznie wsparcia udzielają specjaliści Zespołu Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, z którym Gmina współpracuje, m.in. poprzez dofinansowywanie działań.

Przez Gminę prowadzony jest Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin. Od końca roku 2018 r. podpisana została umowa ze Stowarzyszeniem Pomocna Dłoń, które prowadzi Poradnię Leczenia Uzależnień, która świadczy pomoc w formie porad, wizyt diagnostycznych, sesji psychoterapii indywidualnej, rodzinnej, grupowej oraz sesji psychoedukacyjnych.

W Suchoj Beskidzkiej działa Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która m.in. wzywa nadużywających alkoholu sprawców przemocy na rozmowy interwencyjne czy kieruje do udziału w samopomocowej grupie wsparcia. MKRPA składa również wnioski do Sądu o przymusowe leczenie. Ilość osób jakie zostały skierowane do odbycia tej formy terapii, w ostatnich latach prezentuje poniższy wykres:

Wykres 52. Liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie alkoholowe w latach 2015 - 2018 (źródło: dane MKRPA)

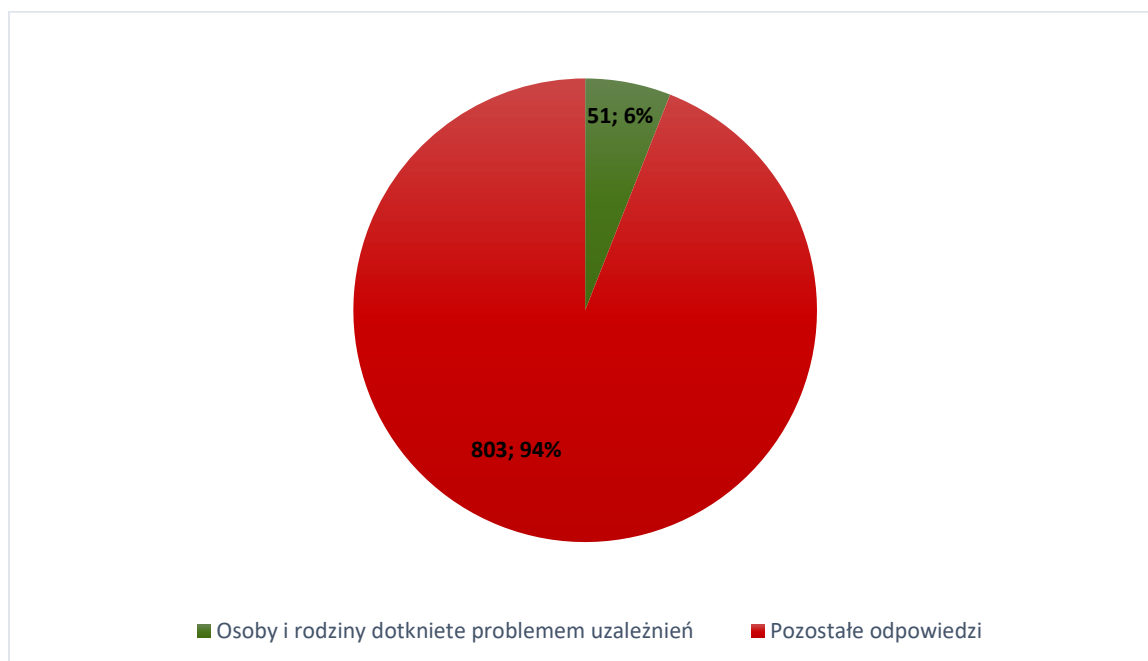
Wspierana jest realizacja programów profilaktycznych z zakresu uzależnień i propagowania zdrowego stylu życia realizowanych w szkołach podstawowych i średnich. Współpraca ze szkołami owocuje udziałem w różnorodnych, ogólnopolskich kampaniach społecznych, a także organizowaniem programów i spektakli profilaktycznych.

W mieście upowszechniane są pozalekcyjne zajęcia, m.in. sportowe, mające stanowić alternatywną, pożądaną formę spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

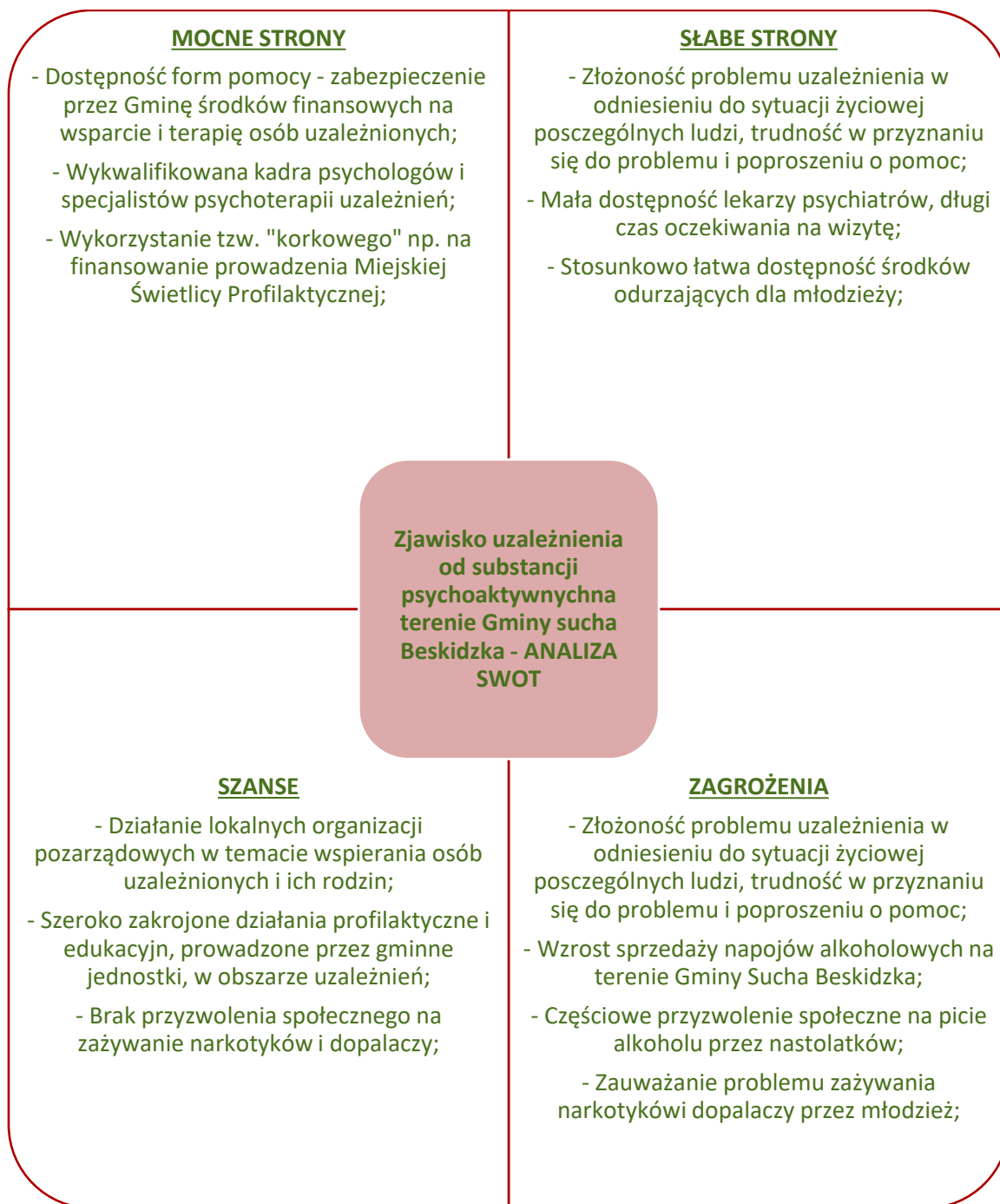
Niestety, jak wynika z Raportu o Stanie Gminy Sucha Beskidzka w 2018 r., w punktach sprzedaży napoi alkoholowych w mieście Sucha Beskidzka w ostatnich latach nastąpił wzrost sprzedaży piwa, wina i wódki.

Niestety, mimo realizacji wyżej opisanych działań aż 34,7% (74) ankietowanych uznało, że działania podejmowane przez gminę w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi są niezadowalające. Podobną opinię o działaniach gminy w zakresie przeciwdziałania narkomani wyraziło już tylko 8,9% (19) respondentów ankiety „Sytuacja społeczna w Gminie Sucha Beskidzka w opinii mieszkańców”.

Zdanie iż, w najbliższych latach osoby i rodziny dotknięte problemem uzależnień należy objąć szczególnym wsparciem podzieliło niemal 24% (51) ankietowanych. Głosy mieszkańców co do konieczności zapewnienia szczególnego wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym problemem uzależnień stanowiły około 6% ogółu odpowiedzi, co ukazuje poniższy wykres:

Wykres 53. Wskazania dot. objęcia osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień szczególnym wsparciem w odniesieniu do ogólnej liczby odpowiedzi (źródło: badanie ankietowe).

PROGNOZA ZMIAN I WNIOSKI

1. Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych występuje wśród mieszkańców Gminy Sucha Beskidzka ale na terenie gminy prowadzonych jest jednak wiele działań, których celem jest przeciwdziałanie temu zjawisku.
2. Prawdopodobnym jest, że skala zjawiska alkoholizmu w kolejnych latach utrzyma się na podobnym poziomie lecz istnieje zagrożenie wzrostem skali zjawiska narkomani.

IV. ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE SUCHA BESKIDZKA NA LATA 2020 – 2025

Na podstawie analizy społeczno – gospodarczych uwarunkowań oraz diagnozy sytuacji społecznej w Gminie Sucha Beskidzka przyjęte zostały obszary priorytetowe dla realizowania gminnej polityki społecznej:

- ✓ wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu ich funkcji;
- ✓ prowadzenie działań na rzecz ochrony dzieci i młodzieży, a także ofiar przemocy domowej;
- ✓ tworzenie systemu wsparcia i aktywizacji osób starszych, niepełnosprawnych i chorych;
- ✓ przeciwdziałanie ubóstwu, bezdomności, bezrobociu i uzależnieniom od substancji psychoaktywnych;

Misja Gminy Sucha Beskidzka:

Gmina Sucha Beskidzka jest wspólnotą doceniającą potencjał swoich mieszkańców i dbającą o ich dobrostan, szczególnym wsparciem obejmująca dzieci i rodziny, osoby starsze, niepełnosprawne i chore, a także osoby ubogie, bezrobotne i zmagające się z problemem uzależnień.

Realizacja misji opierać się będzie na realizacji dwóch celów strategicznych:

1. Skuteczny i zintegrowany system pomocy społecznej
2. Integracja społeczna i zawodowa osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

IV.1. CEL STRATEGICZNY NR 1 – SKUTECZNY I ZINTEGROWANY SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ

KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	SPOSÓB REALIZACJI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
<p>1. Zwiększenie wiedzy o sytuacji społeczno – ekonomicznej mieszkańców</p> <p><u>Odpowiedzialni za realizację:</u> Gmina Sucha Beskidzka Gminne jednostki organizacyjne (m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej) Sąd Rejonowy Policja</p>	<p>a. Monitoring sytuacji demograficznej gminy, w tym postępu zjawiska starzenia się społeczeństwa w skali lokalnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba mieszkańców gminy, w tym liczba kobiet i mężczyzn; - Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym; - Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym; - Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym; - Przyrost naturalny;
	<p>b. Monitoring dynamiki problemów społecznych będących podstawą do przyznania świadczeń z pomocy społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób korzystających ze wsparcia MOPS z powodu ubóstwa; - Liczba osób korzystających ze wsparcia MOPS z powodu bezdomności; - Liczba osób korzystających ze wsparcia MOPS z powodu bezrobocia; - Liczba osób korzystających ze wsparcia MOPS z powodu niepełnosprawności; - Liczba osób korzystających ze wsparcia MOPS z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby; - Liczba osób korzystających ze wsparcia MOPS z powodu przemocy w rodzinie; - Liczba osób korzystających ze wsparcia MOPS z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; - Liczba osób korzystających ze wsparcia MOPS z powodu bezradności opiekuńczo – wychowawczej i prowadzenia gospodarstwa domowego;
	<p>c. Diagnozowanie i monitoring bezpieczeństwa publicznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przestępstw; - Liczba wykroczeń ;

KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	SPOSÓB REALIZACJI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
2. Zapewnienie pomocy społecznej zgodnej ze standardami jakości <u>Odpowiedzialni za realizację:</u> Gmina Sucha Beskidzka Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	a. Systematyczne doszkącanie pracowników socjalnych, asystentów rodziny i innych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	- Liczba szkoleń dla pracowników MOPS Sucha Beskidzka; - Liczba i zakres tematyczny zakupionej literatury fachowej; - Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe poprzez zrobienie specjalizacji lub podjęcie studiów;
	b. Zatrudnienie odpowiedniej liczby asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych z uwagi na ilość mieszkańców oraz liczbę rodzin współpracujących z pracownikiem socjalnym	- Liczba mieszkańców na 1 pracownika socjalnego; - Liczba rodzin współpracujących z 1 pracownikiem socjalnym; - Liczba rodzin współpracujących z 1 asystentem rodziny;
	c. Dostęp do darmowej pomocy prawnej dla mieszkańców	- Liczba mieszkańców korzystających z darmowej pomocy prawnej;
3. Budowanie partnerstwa społecznego <u>Odpowiedzialni za realizację:</u> Gmina Sucha Beskidzka Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe Placówki oświatowe Placówki służby zdrowia Powiatowy Urząd Pracy Sąd Rejonowy Policja Miejska Świetlica Profilaktyczna Mieszkańcy Gminy	a. Coroczne opracowywanie Gminnych Programów Współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	- Liczba i zakres opracowanych programów i przyjętych sprawozdań z realizacji programu;
	b. Zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym	- Liczba zleconych do realizacji zadań publicznych;
	c. Przeprowadzanie konsultacji społecznych w sprawach ważnych dla mieszkańców	- Liczba i zakres tematyczny przeprowadzonych konsultacji społecznych; - Liczba i rodzaj uczestników konsultacji społecznych;
	d. Współpraca z organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	- Liczba przedsięwzięć z zakresu pomocy społecznej podejmowanych w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi;

IV.2. CEL STRATEGICZNY NR 2 – INTEGRACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA OSÓB I RODZIN ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

KIERUNKI NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ	SPOSÓB REALIZACJI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
1. Ograniczenie poziomu ubóstwa oraz jego skutków wśród mieszkańców <u>Odpowiedzialni za realizację:</u> Gmina Sucha Beskidzka Gminne jednostki organizacyjne (m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej)	a. Udzielanie pomocy rzeczowej i finansowej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, adekwatnie do zdiagnozowanych potrzeb osób i rodzin	- Liczba osób, które otrzymały pomoc rzeczową; - Liczba osób, które otrzymały pomoc finansową;
	b. Dożywianie osób potrzebujących	- Liczba osób, którym przyznano pomoc w formie dożywiania; - Liczba osób, którym przyznano pomoc w formie gorącego posiłku; - Liczba wydanych skierowań do programu pomocy żywnościowej FEAD;
	c. Rozwój i renowacja sieci mieszkań komunalnych i socjalnych	- Liczba mieszkań socjalnych; - Liczba mieszkań komunalnych; - Liczba i zakres przeprowadzonych prac remontowych w budynkach mieszkalnych;
2. Ograniczenie zjawiska bezdomności oraz jego skutków dla poszczególnych osób <u>Odpowiedzialni za realizację:</u> Gmina Sucha Beskidzka Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe Placówki służby zdrowia Policja	a. Monitoring problemu bezdomności	- Liczba osób bezdomnych, korzystających ze wsparcia MOPS; - Liczba osób oczekujących na przydział lokalu z zasobów mieszkaniowych gminy; - Liczba i rodzaj współistniejących problemów osób bezdomnych; - Liczba osób bezdomnych spisywanych przez Policję i Straż Miejską
	b. Zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych	- Liczba i rodzaj placówek, z którymi podpisana została umowa o świadczenie schronienia dla osób potrzebujących z terenu Suchoj Beskidzkiej - Liczba osób korzystających ze wsparcia w formie schronienia;

	c. Rozwój infrastruktury miejskiej na potrzeby osób bezdomnych oraz osób zamieszkujących w trudnych warunkach, w tym utworzenie mieszkania chronionego, łaźni i ogrzewalni	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba mieszkań chronionych - Liczba osób korzystających z mieszkań chronionych <ul style="list-style-type: none"> - Liczba ogrzewalni - Liczba osób korzystających z ogrzewalni <ul style="list-style-type: none"> - Liczba łaźni - Liczba osób korzystających z łaźni
	d. Praca socjalna z osobami bezdomnymi	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezdomnych, współpracujących z pracownikiem socjalnym oraz zakres tej współpracy;
	e. Wsparcie rzeczowe i finansowe osób bezdomnych	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba form pomocy rzeczowej przyznanej dla osób bezdomnych; - Liczba form pomocy finansowej przyznanej dla osób bezdomnych;
3. Przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja zawodowa mieszkańców <u>Odpowiedzialni za realizację:</u> Gmina Sucha Beskidzka Gminne jednostki organizacyjne (m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Klubem Integracji Społecznej) Powiatowy Urząd Pracy Organizacje pozarządowe	a. Monitoring lokalnego rynku pracy oraz poziomu bezrobocia	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba bezrobotnych kobiet; - Liczba bezrobotnych mężczyzn; - Liczba bezrobotnych do 30 r.ż.; - Liczba bezrobotnych po 50 r.ż.; - Liczba długotrwale bezrobotnych; - Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych; - Liczba bezrobotnych posiadających pod opieką dziecko do 6 r.ż.; - Liczba bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej;
	b. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi w celu ich aktywizacji zawodowej, w tym praca socjalna w ramach Klubu Integracji Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób objętych aktywizacją; - Liczba zawartych kontraktów socjalnych, których celem jest aktywizacja zawodowa osoby; - Liczba uczestników Klubu Integracji Społecznej;
	c. Organizacja prac społeczno - użytecznych	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób objętych pracami społeczno – użytecznymi;

	d. Organizacja kursów i szkoleń zawodowych	- Liczba osób uczestniczących w kursach i szkoleniach;
	e. Organizacja warsztatów grupowych z zakresu rynku pracy, w tym w ramach Klubu Integracji Społecznej	- Liczba warsztatów grupowych z zakresu rynku pracy; - Liczba uczestników warsztatów grupowych z zakresu rynku pracy;
	f. Zapewnienie indywidualnych form wsparcia zawodowego	- Liczba osób korzystających z usług doradcy zawodowego; - Liczba osób korzystających z usług pośrednika pracy; - Liczba osób skierowanych do odbycia stażu zawodowego; - Liczba osób skierowanych do prac interwencyjnych;
	g. Gromadzenie i przekazywanie bezrobotnym informacji o ofertach pracy, szkolenia, stażu, projektach aktywizacji zawodowej, możliwościach uzyskania wsparcia na rozpoczęcie działalności gospodarczej itp.	- Liczba i rodzaj przekazanych informacji;
<p>4. Wspieranie i włączanie społeczne osób starszych, niepełnosprawnych i chorych</p> <p><u>Odpowiedzialni za realizację:</u></p> <p>Gmina Sucha Beskidzka Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe Placówki służby zdrowia Powiatowy Urząd Pracy Ośrodek Wsparcia dla Osób Starszych Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności</p>	a. Monitoring sytuacji osób starszych, niepełnosprawnych i chorych w rodzinach	- Liczba interwencji związanych z zaniedbywaniem osób starszych, niepełnosprawnych i chorych; - Liczba osób objętych wsparciem MOPS z tytułu niepełnosprawności; - Liczba osób objętych wsparciem MOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby; - Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla mieszkańców Suchoj Beskidzkiej;
	b. Praca socjalna z osobami starszymi, niepełnosprawnymi, chorymi	- Liczba osób starszych, niepełnosprawnych i chorych współpracujących z pracownikiem socjalnym oraz zakres wsparcia;
	c. Wsparcie rzeczowe i finansowe osób niepełnosprawnych i długotrwale lub ciężko chorych	- Liczba osób, którym przyznano świadczenia rzeczowe i finansowe z uwagi na niepełnosprawność lub chorobę;

d. Kontynuacja działań Klubu Seniora – Ośrodka Wsparcia dla Osób Starszych	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba uczestników Klubu Seniora; - Liczba i rodzaj zajęć prowadzonych w Klubie Seniora;
e. Rozbudowa infrastruktury dziennych form opieki i wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba uczestników w placówkach dziennej opieki i wsparcia;
f. Współfinansowanie pobytu osób w Środowiskowych Domach Samopomocy oraz Warsztatach Terapii Zajęciowej;	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób uczęszczających do Środowiskowych Domów Samopomocy; - Liczba uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej;
g. Rozwój usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, którym przyznano pomoc w formie usług opiekuńczych; - Liczba osób, którym przyznano pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych;
h. Aktywizacja społeczna osób starszych i społeczno – zawodowa osób niepełnosprawnych, w tym poprzez rozwój kompetencji cyfrowych	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba szkoleń; - Liczba uczestników szkoleń;
i. Współfinansowanie pobytu osób niesamodzielnych w Domach Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób umieszczonych w Domach Pomocy Społecznej; - Koszt dofinansowania pobytu osób w Domach Pomocy Społecznej;
j. Zacieśnianie współpracy z Zakładami Opieki Zdrowotnej;	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba współpracujących ZOZ-ów;
k. Realizowanie na terenie gminy programów profilaktyki zdrowotnej	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba realizowanych programów profilaktyki zdrowotnej; - Liczba uczestników programów profilaktyki zdrowotnej;

	I. Zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba aptek na 1 mieszkańca; - Liczba lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca; - Liczba lekarzy dentyistów na 1 mieszkańca; - Liczba pielęgniarek na 1 mieszkańca; - Liczba fizjoterapeutów na 1 mieszkańca; - Liczba opłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne przez MOPS; Liczba decyzji przyznających bezpłatne świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych;
<p>5. Wspieranie rodzin i dzieci, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie</p> <p><u>Odpowiedzialni za realizację:</u></p> <p>Gmina Sucha Beskidzka</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Organizacje pozarządowe</p> <p>Placówki oświatowe</p> <p>Placówki służby zdrowia</p> <p>Sąd Rejonowy</p> <p>Policja</p> <p>Miejska Świetlica Profilaktyczna</p> <p>Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna</p> <p>Mieszkańcy Gminy</p>	a. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 oraz opracowanie programu obowiązującego w latach kolejnych;	- Liczba opracowanych programów oraz zakres sprawozdań z ich realizacji;
	b. Podnoszenie jakości i dostępności realizowanego systemu świadczeń rodzinnych	- Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych;
	c. Monitoring sytuacji dziecka w rodzinach z problemami opiekuńczo – wychowawczymi	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba i dietność rodzin objętych pomocą społeczną; - Liczba powziętych informacji o nieprawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych; - Liczba interwencji związanych z zaniedbywaniem dzieci; - Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny; - Liczba konsultacji dot. sytuacji poszczególnych rodzin, między przedstawicielami różnych instytucji;
	d. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami dysfunkcyjnymi, opartej na diagnozie i planie pracy	- Liczba rodzin współpracujących z pracownikiem socjalnym i asystentem rodziny oraz zakres współpracy;

	e. Wspieranie materialne rodzin z dziećmi przez system pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba, rodzaj i wysokość przyznanych zasiłków dla rodzin z dziećmi; - Liczba rodzin, których członkom przyznano pomoc w formie dożywiania; - Liczba przyznanych stypendiów i zasiłków szkolnych; - Liczba dzieci skierowanych do udziału w koloniach letnich; - Liczba rodzin dla których zorganizowano pomoc rzeczową;
	f. Rozwój specjalistycznego poradnictwa dla dzieci i rodzin z trudnościami wychowawczymi	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba rodziców i dzieci korzystających z pomocy psychologa i terapeuty w ramach MOPS i ZIK; - Liczba i rodzaj specjalistów zaangażowanych we wsparcie rodzin w Suchoj Beskidzkiej;
	g. Podnoszenie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zorganizowanych działań edukacyjnych o charakterze grupowym w obszarze kompetencji rodzicielskich; - Liczba uczestników działań edukacyjnych;
	h. Profilaktyka niedostosowania społecznego dzieci, w tym poprzez organizację czasu wolnego oraz pomoc w nauce	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba dzieci z terenu Suchoj Beskidzkiej, którym udzielono pomocy w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej; - Liczba dzieci uczęszczających do Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej; - Liczba i zakres zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego; - Liczba realizowanych programów socjoterapeutycznych; - Liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych w szkołach;
	i. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2021	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba i zakres opracowanych sprawozdań z realizacji programu;
	j. Tworzenie warunków do funkcjonowania rodzin wspierających	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba rodzin wspierających; - Liczba działań zachęcających do funkcjonowania rodzin wspierających;

	k. Monitoring i diagnoza skali problemu przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie; - Liczba założonych procedur Niebieskiej Karty; - Liczba i zakres działań prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy;
	l. Prowadzenie akcji promocyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i uświadamiania o prawach i formach pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przeprowadzonych akcji; - Liczba i struktura wiekowa odbiorców akcji; - Liczba rozdyskrebowanych materiałów edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej; - Liczba artykułów w lokalnych mediach dot. problemu przemocy domowej;
	ł. Zabezpieczenie schronienia dla bezdomnych matek z dziećmi oraz kobiet – ofiar przemocy	-Liczba osób korzystających ze wsparcia w formie hostelu
<p>6. Przeciwdziałanie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych i ograniczanie ich skutków dla osób i rodzin</p> <p><u>Odpowiedzialni za realizację:</u></p> <p>Gmina Sucha Beskidzka</p> <p>Gminne jednostki organizacyjne (m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej) Policja</p> <p>Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Zespół Interwencji Kryzysowej</p> <p>Poradnia leczenia uzależnień</p> <p>Organizacje pozarządowe</p> <p>Placówki oświatowe</p> <p>Placówki służby zdrowia</p>	a. Opracowywanie i realizacja Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba opracowanych programów oraz zakres rzeczowy sprawozdań z ich realizacji;
	b. Prowadzenie działalności profilaktyczno – edukacyjnej z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przeprowadzonych akcji profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży; - Liczba zorganizowanych konkursów w tematyce przeciwdziałania uzależnieniom; - Liczba projektów ogólnokrajowych do realizacji których przystąpiono na terenie gminy;
	c. Praca socjalna z osobami uzależnionymi w celu przezwyciężenia lub ograniczenia uzależniania, a także spowolnienia tempa degradacji społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób uzależnionych, współpracujących z pracownikiem socjalnym oraz zakres współpracy;

	<p>d. Monitorowanie skali problemu uzależnień</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu; - Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu narkomanii; - Liczba osób korzystających z form terapii uzależnień; - Liczba wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; - Liczba i zakres działań podejmowanych przez MKRPA; - Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie; - Liczba interwencji związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych; - Liczba osób odwiezionych na Izbę Wyrzeźwień;
	<p>e. Zapewnienie dostępu do specjalistycznych form wsparcia i terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba podmiotów świadczących wsparcie dla osób uzależnionych z terenu Gminy; - Liczba i rodzaj specjalistów zatrudnionych w podmiotach świadczących wsparcie dla osób uzależnionych z terenu Gminy; - Liczba osób korzystających ze wsparcia w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin; - Liczba osób z terenu Suchej Beskidzkiej korzystających ze wsparcia Poradni Leczenia Uzależnień;

V. RAMY FINANSOWE STRATEGII

Do źródeł finansowania działań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2020 – 2025 należą:

- ✓ Budżet Gminy Sucha Beskidzka
- ✓ Budżet Wojewody
- ✓ Budżet Samorządu Wojewódzkiego
- ✓ Fundusz Pracy
- ✓ Środki z Unii Europejskiej
- ✓ Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- ✓ Inne środki

Na realizację działań przewidzianych do realizacji w niniejszej Strategii w 2020 roku przewiduje się ramy finansowe wynoszące około 11.800.000,00 zł. Zakłada się, iż w kolejnych latach ramy finansowe będą systematycznie zwiększane o około 200.000,00 zł rocznie.

W przypadku zmiany dostępności środków gminy Sucha Beskidzka oraz dostępności środków zewnętrznych dopuszcza się możliwość dokonywania corocznej aktualizacji ram finansowych.

VI. MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2020 - 2025 planowane jest poprzez okresową ocenę stopnia osiągnięcia określonych kierunków działań i stopnia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć, z wykorzystaniem wskaźników realizacji Strategii.

Realizacja przewidzianych działań odbywać się będzie, w ramach kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Sucha Beskidzka oraz miejskich jednostek organizacyjnych. Coroczne sprawozdania, powinny być sporządzane w pierwszym kwartale kolejnego roku realizacji strategii za rok poprzedni.

VII. SPIS TABEL

Tabela 1. Dane statystyczne dot. ludności Gminy Sucha Beskidzka (źródło: dane GUS).	4
Tabela 2. Procentowy udział osób wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w ludności miasta Sucha Beskidzka w latach 2015 – 2018 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).	6
Tabela 3. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarcze w Gminie Sucha Beskidzka w latach 2015 - 2018, wg sektorów własnościowych (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).	7
Tabela 4. Podmioty gospodarki krajowej w Suchej Beskidzkiej w latach 2015 - 2018, zarejestrowane i wyrejestrowane z REGON z podziałem na rodzaj działalności (źródło: opracowanie własne a podstawie danych GUS).	8
Tabela 5. Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w Gminie Sucha Beskidzka w odniesieniu do powiatu suskiego (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).	12
Tabela 6. Liczba rodzin otrzymujących świadczenia wypłacane przez Dział Świadczeń Rodziny MOPS Sucha Beskidzka w roku 2018 (źródło: dane MOPS)	12
Tabela 7. Zestawienie wybranych świadczeń medycznych w Miejskiej Przychodni Zdrowia w Suchej Beskidzkiej, w latach 2016 - 2018 (źródło: Raport o stanie Gminy Sucha Beskidzka 2018 r.)	20
Tabela 8. Kluby i stowarzyszenia sportowe działające w Gminie Sucha Beskidzka (źródło: Raport o stanie Gminy sucha Beskidzka 2018 r.)	26
Tabela 9. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej w latach 2015 - 2018 (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka).	32
Tabela 10. Liczba osób otrzymujących świadczenia z zakresu pomocy społecznej wg rodzaju świadczenia (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka)	34

VIII. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Ludność Suchoj Beskidzkiej w 2018 r., wg. płci i wieku (Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).....	5
Wykres 2. Urodzenia żywe i zgony w Gminie Sucha Beskidzka w latach 2016 – 2018 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).	6
Wykres 3. Ocena uwarunkowania "Poziom życia mieszkańców" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	9
Wykres 4. Wpływy do budżetu miasta Sucha Beskidzka z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, w latach 2015 - 2018 [w mln] (źródło: Raport o stanie Gminy Sucha Beskidzka 2018 r.).....	10
Wykres 5. Podział gospodarstw domowych objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej w 2018 r. ze względu na liczbę członków (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka).	13
Wykres 6. Liczba rodzin otrzymujących dodatki mieszkaniowe i energetyczne w gminie Sucha Beskidzka, w latach 2017 – 2018 (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka).	15
Wykres 7. Ocena uwarunkowania "Zasoby mieszkaniowe miasta" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	16
Wykres 8. Ocena uwarunkowania "Rynek pracy" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	18
Wykres 9. Wybrane formy aktywizacji zawodowej Powiatowego Urzędu Pracy w Suchoj Beskidzkiej w latach 2017 - 2018 (źródło: dane PUP Sucha Beskidzka)	18
Wykres 10. Ocena uwarunkowania "Sytuacja osób bezrobotnych" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	19
Wykres 11. Ocena uwarunkowania "Dostęp do publicznej służby zdrowia" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	21
Wykres 12. Ocena uwarunkowania "Sieć placówek medycznych" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	22
Wykres 13. Ocena uwarunkowania "Funkcjonowanie i oferta placówek oświatowych, edukacyjnych" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	24
Wykres 14. Ocena uwarunkowania " Oferta opieki nad dziećmi poza godzinami zajęć szkolnych " w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	25
Wykres 15. Ocena uwarunkowania "Infrastruktura i oferta zajęć sportowych/rekreacyjnych" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	27
Wykres 16. Ocena uwarunkowania "Potencjał turystyczny" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	28
Wykres 17. Ocena uwarunkowania "Działalność organizacji pozarządowych" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	29
Wykres 18. Ocena uwarunkowania "Oferta kulturalna" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	31
Wykres 19. Procentowy udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w latach 2015 - 2018, na przykładzie gminy Sucha Beskidzka, powiatu suskiego oraz województwa małopolskiego (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).	33

Wykres 20. Najczęstsze powody udzielania pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej w latach 2015 - 2018 , [liczba rodzin](źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka).	35
Wykres 21. Ocena uwarunkowania "Pomoc społeczna" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	36
Wykres 22. Ocena uwarunkowania "Poziom bezpieczeństwa mieszkańców" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	38
Wykres 23. Ocena uwarunkowania "Infrastruktura miejska" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	39
Wykres 24. Ocena uwarunkowania "Publiczny transport i komunikacja" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	40
Wykres 25. Struktura frakcji zebranych odpadów komunalnych w gminie Sucha Beskidzka w 2012 r. i 2018 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie gminy 2018 r.).....	41
Wykres 26. Ocena uwarunkowania "Poziom zanieczyszczenia środowiska" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	43
Wykres 27. Wykres 26. Ocena uwarunkowania "Poziom czystości w mieście" w kontekście atutu lub wady miasta Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe).	44
Wykres 28. Struktura respondentów ankiety wg płci (źródło: badanie ankietowe).	45
Wykres 29. Struktura respondentów ankiety wg wieku (źródło: badanie ankietowe).	46
Wykres 30. Struktura respondentów ankiety wg wykształcenia (źródło: badanie ankietowe).	46
Wykres 31. Natężenie problemów i niekorzystnych zjawisk społecznych dostrzeganych przez mieszkańców gminy Sucha Beskidzka w miejscu swojego zamieszkania (źródło: badanie ankietowe).	47
Wykres 32. Natężenie kategorii problemów i niekorzystnych zjawisk społecznych dostrzeganych przez mieszkańców gminy Sucha Beskidzka w miejscu swojego zamieszkania (źródło: badanie ankietowe).	48
Wykres 33. Pozycja "ubóstwa" wśród najczęstszych powodów udzielania pomocy społecznej w latach 2013 - 2018 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka) ...	49
Wykres 34. Wskazania dot. zauważania ubóstwa jako problemu społecznego zauważanego w Suchej Beskidzkiej w odniesieniu do ogólnej liczby odpowiedzi (źródło: badanie ankietowe).	50
Wykres 35. Wskazania dot. objęcia osób ubogich szczególnym wsparciem w odniesieniu do ogólnej liczby odpowiedzi (źródło: badanie ankietowe).	50
Wykres 36. Ilość osób którym w latach 2013 - 2018 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej udzielał pomocy z tytułu bezdomności (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka).	52
Wykres 37. Udział odpowiedzi ankietowanych związanych bezpośrednio i pośrednio z problemem bezdomności wśród ogółu odpowiedzi dotyczących zauważanych problemów społecznych (źródło: badanie ankietowe).....	53
Wykres 38. Wskazania dot. objęcia osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością szczególnym wsparciem w odniesieniu do ogólnej liczby odpowiedzi (źródło: badanie ankietowe).	53
Wykres 39. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w Gminie Sucha Beskidzka na koniec roku kalendarzowego w latach 2015 - 2018 źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP)	55
Wykres 40. Doświadczenie na rynku pracy zarejestrowanych osób bezrobotnych z terenu Gminy Sucha Beskidzka, stan na koniec roku kalendarzowego w latach 2015 - 2018 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP).	56

Wykres 41. Struktura osób bezrobotnych z terenu Gminy Sucha Beskidzka pod względem wieku, stan na koniec roku kalendarzowego w latach 2015 - 2018 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP).	56
Wykres 42. Struktura osób bezrobotnych z terenu Gminy Sucha Beskidzka w szczególnej sytuacji życiowej, stan na koniec roku kalendarzowego w latach 2015 - 2018 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP).	57
Wykres 43. Udział odpowiedzi ankietowanych związanych bezpośrednio i pośrednio z problemem bezrobocia wśród ogółu odpowiedzi dotyczących zauważanych problemów społecznych w Gminie Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe)	58
Wykres 44. Wskazania dot. objęcia osób bezrobotnych, przedsiębiorców i osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej szczególnym wsparciem w odniesieniu do ogólnej liczby odpowiedzi (źródło: badanie ankietowe).	58
Wykres 45. Pozycja "długotrwałej lub ciężkiej choroby" oraz „niepełnosprawności” wśród najczęstszych powodów udzielania pomocy społecznej w latach 2013 - 2018 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchoj Beskidzkiej (źródło: dane MOPS Sucha Beskidzka)	60
Wykres 46. Udział odpowiedzi ankietowanych związanych z problemami osób starszych, niepełnosprawnych i chorych wśród ogółu odpowiedzi dotyczących zauważanych problemów społecznych w Gminie Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe)	61
Wykres 47. Wskazania dot. objęcia osób starszych, niepełnosprawnych i chorych szczególnym wsparciem w odniesieniu do ogólnej liczby odpowiedzi (źródło: badanie ankietowe).	62
Wykres 48. Dane statystyczne z terenu gminy Sucha Beskidzka w latach 2017 – 2018 dotyczące procedury „Niebieska Karta” (Źródło: dane KPP w Suchoj Beskidzkiej)	64
Wykres 49. Dane statystyczne dot. założonych NK (źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Sucha Beskidzka)	65
Wykres 50. Udział odpowiedzi ankietowanych związanych z problemami rodzin i dzieci wśród ogółu odpowiedzi dotyczących zauważanych problemów społecznych w Gminie Sucha Beskidzka (źródło: badanie ankietowe)	66
Wykres 51. Udział odpowiedzi ankietowanych związanych z występowaniem problemu uzależnień wśród ogółu odpowiedzi dotyczących zauważanych problemów społecznych (źródło: badanie ankietowe)	68
Wykres 52. Liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie alkoholowe w latach 2015 - 2018 (źródło: dane MKRPA)	69
Wykres 53. Wskazania dot. objęcia osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień szczególnym wsparciem w odniesieniu do ogólnej liczby odpowiedzi (źródło: badanie ankietowe).	70